

Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR. 5, 20. mars 1995 - 20. ÅRGANG

Kamp om lesesalsplasser

Ny lov

om høyere utdanning
karakteriseres som en
katastrofe.

SIDE 6

Teatervitenskap

nytt studie i Trømsø i
samarbeid med Univer-
sitetet i Oslo og Aften-
skolen.

SIDE 12

Kiosksurf

Hvor kan du lese blad
lengst uten å bli kastet
ut?

SIDE 28-29

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Student-samskipnaden.

Nylov

Natt til fredag 17. mars ble det lagt fram en lov som berører oss alle. Etter lang tids arbeid er den nye loven om høyere utdanning ferdig. Endelig har man greid å få alt som har med lovgiving i høyere utdanning inn i en samla lov, og det er vel og bra. Problemet er at det helt på tampen av lovbehandlingen har gått litt fort i svingene for undervisningskomiteen som innstiller til Stortinget. Stortinget behandler saken tirsdag 21. mars. Det vil si nå, hvis du har benyttet muligheten til å ta avisa med en gang den kom ut av trykken.

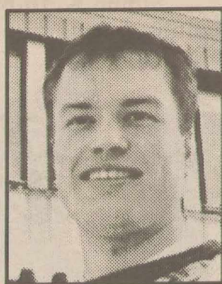
Loven inneholder en god del fine og gode momenter. Blant annet blir likestillingen styrket. Det konstateres også at man ønsker at universitetsstyremøtene i utgangspunktet skal være åpne for offentligheten.

Men det er en del ting som skurrer. Det som skurrer verst er innføring av faglig sperre på hovedfag. Dette vil etter alt å dømme føre til at lesepresset blant studentene blir enda større, samt at man vil få studenter som tar fag på nytt og på nytt for å få gode nok karakterer for å komme inn på hovedfaget sitt. Det kan synes usikkert om komiteen egentlig vet hva de gjør og om de aner konsekvensene av dette når de innstiller dette i lovforslaget. Det er tydelig at de frykter at svake studenter skal stjele ressurser fra sterkere studenter.

En kan også stille spørsmål om man vil gå bort i fra prinsippet om lik rett til utdanning. Privatistenes rett til å gå opp til eksamen skal fremdeles være en grunnregel, men institusjonen kan nekte denne å ta eksamen av «kapasitetshensyn». Privatistenes mulighet og betingelser for å ta opp lån blir også forverret. De får en dårligere finansieringsordning enn vanlige studenter ved at det skal inngås kontrakter om hvilke eksamener man skal ta, samt at lånene gjøres rentebærende fra den dagen man tar opp lånet hvis man stryker eller slutter dette studiet.

Flertallet i undervisningskomiteen vil også at Stortinget skal regulere organiseringen av studentdemokratiet på de forskjellige institusjonene. Foreløpig har man hatt et vidt spekter av hvordan man har valgt å organisere dette demokratiet. Studentene på den enkelte institusjon har bestemt dette selv! Det vil de antakeligvis ikke kunne gjøre framover. For Tromsø sin del betyr dette at den prosessen som har funnet sted på de forskjellige instituttene og i Studentstyret har vært fånytt.

Fred Emil Nilsen
studestyrereleder
ved HiTø

Høgskolen i Tromsø etablerte seg høsten 1994. Dermed ble alle høgskolestudentene i Tromsø samlet under en felles administrasjon. Prosessen har vært smertefull og det er enda mye som gjenstår. Blant annet å tilby studentene ulike velferdsordninger.

KRONIKK

Stortinget behandlet i mars 1994 en melding om studiefinansiering og studentvelferd (St.meld.nr.14 1993-94). Der gav Stortinget sin tilslutning til regjeringens forslag om at alle offentlige og private høyere utdanningsinstitusjoner skal være tilsluttet en studentsamskipnad. Nåværende ordning, der en institusjon kan stå ovenfor dersom flertallet av studentene ønsker det, vil bli opphevet gjennom endring av «Lov om organisering av velferd for elever og studenter». Lovproposisjonen vil bli forelagt Stortinget våren 95.

Ved behandling av St.melding nr. 14, mente flertallet i Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen at departementet skal avgjøre hvilke høgskoler som skal tilknyttes hvilke samskipnader og om det skal opprettes nye. Flertallet pekte på at det er viktig å ta hensyn til hva studentene ved de enkelte lærested mener i denne forbindelsen. Dette var bakgrunnen for at Studentstyret og styret for Høgskolen i Tromsø ønsket å gjennomføre en avstemning blant høgskolestudentene, som ble gjennomført torsdag 2. mars. Resultatet av avstemningen ble et knapt flertall på 51,9% for å opprette en egen samskipnad for høgskolestudentene. Ut fra dette kan en særskilt si at høgskolestudentene valgte bort et medlemskap i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø). Valgdeltagelsen var på 26,3%.

Avstemningsresultatet viser også at 89% av studentene på avdeling for Ingeniør- og økonomi ønsker å etablere en studentvelferd sammen med SiTø. På avdeling for Kunstfag ønsker 72% av studentene også dette. På avdeling for Lærerutdanning vil 80% av disse studentene organisere studentvelferden gjennom en egen studentsamskipnad. Dette gjelder også av-

deling for Helsefag med sine 67% for en egen.

Avdeling for Lærerutdanning og avdeling for Helsefag har en

Hvordan skal en så forholde seg til avstemningsresultatet? Skal en følge et demokratisk prinsipp, der flertallet av høgskolestudentene ønsker en egen studentsamskipnad?

stor overvekt av studenter som benytter seg av eksisterende tilbud når det gjelder henholdsvis boliger og barnehager. Dette er det forståelig, når man ser dette i lys av de prosentvise fordelingen

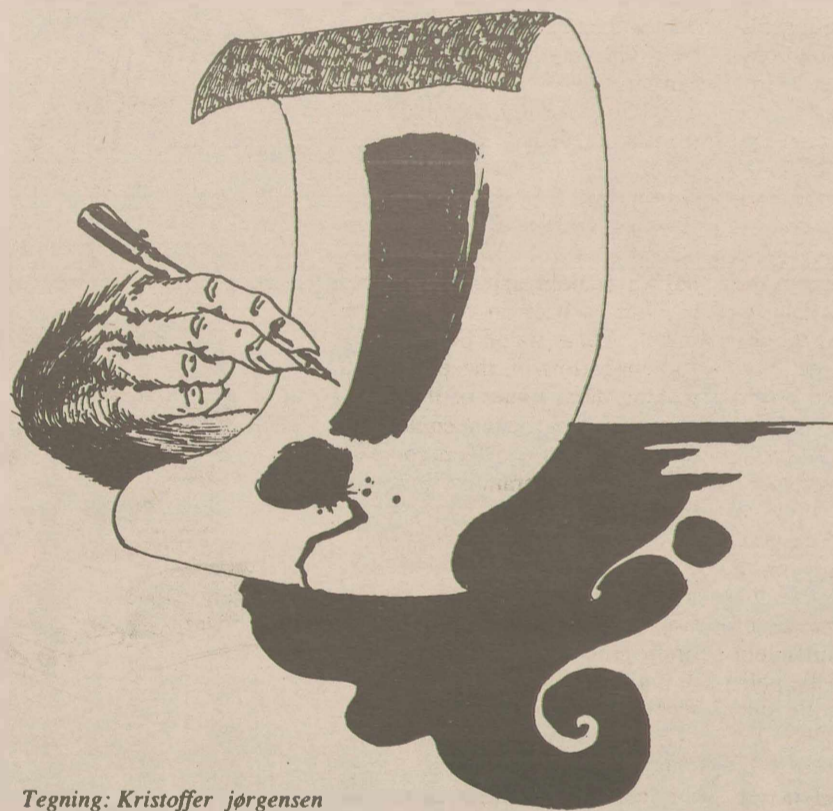
Ellers vil jeg gjøre oppmerksom på at nåværende Lov om organisert velferd for elever og studenter av 1986, krever det en 50% stemmeoppslutning før en kan melde seg inn i en samskipnad. Før en kan gjøre endring i studentvelferden til studentene ved Høgskolen i Tromsø, må det gjøres endring på dette i loven.

Spørsmålet om hvorfor det ble nei til SiTø, kan jeg ikke svare på. Det vil bare bli spekulasjoner. Studentstyret skal behandle saken i møte, den 23. mars, hvor deretter Høgskolestyret skal behandle saken.

Hvordan skal en så nå fram til felles goder og etablert en studentvelferd for høgskolestudentene? Departementet ønsker høgskolestudentene som medlemmer i SiTø. Et flertall hos studentene med 23 stemmer, ønsker en egen samskipnad. Hvilke prinsipper legger en da til grunn for det videre arbeidet? Det er slik at noen utdanninger har et bra utbygd tilbud. Avstemningsresultatet sier at det er et knapt flertall, men også hvor delt studentgruppene er i dette.

Målet for det videre arbeidet med denne saken, er å snarest mulig få etablert en studentvelferd ved høgskoler som alle studenter er tjent med. Stortinget har bestemt at det skal legges stor vekt på hva studentene mener når det gjelder samskipnadstilslutning for høgskoler som hittil har stått utenfor. Hvor stor vekt kan legges i det valgresultatet som foreligger? Stemmeresultatene taler for seg selv.

Samtidig som en vet at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet sier at all studentvelferd skal etableres i en samskipnad. Følgende av dette vil da blant annet også bli at høgskolestudentene må betale semesteravgift til en samskipnad. Arbeidet framover vil være avgjørende for høgskolestudentenes organisering av studentvelferd.

Tegning: Kristoffer Jørgensen

av avstemningsresultatet. Studenter som har et tilbud om velferd, ønsker selvfølgelig nok ikke å misse dette.

Hvordan skal en så forholde seg til avstemningsresultatet? Skal en følge et demokratisk prinsipp, der flertallet av høgskolestudentene ønsker en egen studentsamskipnad? Eller skal en følge et solidaritetsprinsipp, som er solidarisk med studentgrupper i høg-

Eller skal en følge et solidaritetsprinsipp, som er solidarisk med studentgrupper i høgskolen som ikke har noe form for studentvelferd? Hvem skal en være solidarisk mot?

skolen som ikke har noe form for studentvelferd? Hvem skal en være solidarisk mot?

Studentvelferd ved Høgskolen i Tromsø

Africa - Which way forward

The population looms large around 600 million people. There are very many rich resources both from manpower, rich mineral resources, in fact, rich resources of any specification

In the midst of what the writer would describe aptly as PLENTY, a substantial size of these populations suffer from starvation, hunger, thirst and deprivation, with at times seasonal settlements / houses to live in. Many people are quite sceptic about the behaviour and general way of life. Sometimes, people who are supposed to

be friends of Africa, easily detach themselves from it for obvious reasons. At times people with fairer skin from more favoured climatic locations like the northern parts of Africa reluctantly accept their origins from the said continent. The problems of this region (Africa) really defile simple explanations and solutions. This is because the said problems could be seen at different levels. In certain parts of the continent, it is possible to see nearly stone-age technology being used up until today, while at other areas it is not difficult to see very great similarity of what obtains in the developed world. Many prescriptions have been given by the developed countries with their surrogates in the form of the World Bank and IMF conditions with which these people are to survive. Often, the politicians are hardly understood in the limelight in which they accept these conditionalities which happen to bring certain untold sufferings to the poor and needy. The masses of people do not have sufficient explanations to some of the policy options adopted by the said governments. For example, the Structural Adjustment Programme (SAP) implemented in the West African sub-region terminated the appointment of many bread winners. The result is the increase in the number of unemployed in the cities and the widespread of poverty.

What went wrong? Where is the missing link? What is wrong with us? How can some of these problems be given their proper definition in the realms of academia?

When one casts a cursory glance at the plight of blacks in the States and other parts of the world, it is not difficult to see that they are not better off either! Suffering has not let loose its grip on them. What is it that has gone wrong with our race? Has our race offended the gods of the land in any way? What theories or models would be appropriate for our development? Mind you, carbon copies of development strategies may not work in their interest since some of these thinkings and applications have added more insults to injury in many countries that want to skip the hurdle by following the developed world, for instance by going through pure industrialisation.

In many of these countries,

the national question of being a coherent sort of people has not yet been solved. Thus, problems related to ethnicity and superiority complexes which affect the smooth running of some of these states are rearing their ugly heads high on the agenda of their development programmes! There is therefore no concerted efforts by the people to at least attempt solving some of the pertinent issues of the day. Who would love us more than our own selves. Our inability to do with judicious management of resources coupled with the low technology available are also part of the problems. Others are of the opinion that there are rather numerous languages that prevent our people from understanding each other and thereby giving common solutions to similar problems. How do languages constitute a problem to people who are dedicated to finding a solution to problems that are common to them?

Conservatism of people who are difficult to change from their old ways could also be said to be holding us back in our forward march. There might be the need for education of these people, making them aware of the other alternatives in life that could produce good results. Others contend that there is a brain-drain of the very virile and youthful members of the African countries, that is creating a situation of non-starters for us! Whether the people who are involved in this brain-drain process are rational actors or anti-nationalistic is also another part of the question. Are there good jobs that can employ them at home so that they can take up the challenges of the contemporary world and work to the best of their abilities? It is one thing asking these people of all shades of academic opinion to come home and another making frantic efforts at putting them in responsible positions where they could influence the development process positively. In effect, one can see the employment situation in Africa as being discouraging.

There are others who think that the African is lazy. But the truth is that the pool of blacks who are in Europe and in fact strewn over the whole globe are found doing the most difficult parts of jobs for barely survival and which most citizens may under normal circumstances avoid doing. Then what is wrong with us?

Is it the Colonization process or the trade in human beings that made the African to lose his self confidence and sense of purpose? If it is said that the World Economic Order is not tilted in our favour, then what are we doing about it so that there could be proper alternatives that can favour us and not make us as permanent drawers of water and hewers of wood!

It is the contention of the writer that when someone has a problem, one should be able to examine oneself as well as the problem first before the chance is given to the outsiders to even suggest how to solve it. It is a truism that he who feels it, knows it. Thus, our ability to find out our problems and prioritize them would at least give us the light to at least give academic solutions, since we are not yet practitioners of any specification. Your guesses would be as equally good as mine, if not better. To just sit down unconcerned and not complain would not also help us further! It is not always true that silence means consent! Sitting and folding one's arms in silence without discussing the nature of our problems as well

as their solutions should be considered too defeatist. This is an attempt to arouse in students of all academic persuasion, not necessarily students from Africa, to get involved in this discussion of the problems that are militating against the developmental efforts in Africa and be able to find panacea to them. The United Nations Development Programme (UNDP) even paints a more pathetic picture. It says that per capita income in Africa is a meagre \$400 annually, adding that Africa has 33 of the world's 43 poorest countries! Why is this so? Is there not anything to be done about this wretched situation of ours? Let us come out with our ideas /arguments in order to have a lively discussion.

Artikkelforfatteren:
Simon K. Duphe
Planning Derpartemen
ISV UiTø

Tegning: Kristoffer Jørgensen

TEATERVITENSKAP - GRUNNFAG

I samarbeid med Universitetet i Oslo, Institutt for Musikk og Teater, Avdeling for teatervitenskap starter H.S. Aftenskolen i Tromsø høsten 1995 grunnfaget Teatervitenskap.

Kurset går over 1 år og dekker de første 10 vektill med forelesninger lagt til helgene. 10 vektill av studiet er beregnet til praktisk arbeid - og vil således ikke være avhengig av foreleser. Studiet blir lagt til rette for individuell veiledning.

Eksamen blir avholdt i samarbeid med Universitetet i Oslo.

Kursstart: Høsten -95

Kurssted: «Tromskysten», Troms fylkes kultursenter.

Fagansvarlig: Mag.art. Kristin Lyhmann.

Nærmere opplysninger/påmelding kontakt
AFTENSKOLEN, Boks 323, 3201 Sandefjord -
Tlf. 33 46 85 95, kl. 8.30 - 16.00

Utopia

Universitetet - ISV
9037 Tromsø

Tlf: 776 44283
fax: 776 45199

Ansvarlig redaktør:
Håvard Arntsen

Kulturredaktør:
Ellisiv Lindkvist

Desksjef:
Henning Jensen

Fotoansvarlig:
An-Magritt Gjertsen

Redaksjonssekretær:
Brynjar Indahl

Sivilarbeider:
Jørgen Flint

Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Anders Røeggen, Ola Brattli, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Torgeir Eikeland, Solveig M.L. Kavli, Henrik Ormåsen, Christine Haraldsen, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Jan Martin Berg, Kaja Baardsen, Sten-Rune Roland, Ole Andreas Hoen, Fredrik Nilsen, Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Anne Erntsen, Torkil Emberland, Thomas Harris, Karl Inge A. Skogholt, Vidar Dons Limdrupsen, Vibeke Isaksen, Alexander Kristiansen, Verena Wolf, Nina Hellerud, Susanne Hætta, Andre Bruun, Yngve Kveldi, Kari Myklebost, Amund Sjølie Sveen, Geir K. Ronland, Georg Lundesgaard, Marit Nordstjø, Per Steinar Møen, Rune Balle, Stein Ivar Mona, Truls Brekke, Åshild Strand, Wenche A. Johannessen, Joakim Christensen, Espen Sirnes Larsen, Geir Kastmo, Lorenz Khazaleh.

Trykk:
Bladet Tromsø, i
et opplag på 5000.

Annonsepris:
5 kroner per spaltemillimeter

Forsidefoto:
Joakim Christensen

Neste deadline:
30. mars

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte.

Høyere stipendandel

Styret i Lånekassa har presentert ønskelista si for neste års statsbudsjett. Stipendandel på 27 prosent og en utlånsrente som ligger nærmere markedsrenta ligger høyest på ønskelista. Men Hernes vil ikke prioritere lavere

U Håvard Arntsen

I dag ligger stipendandelen på 22 prosent. Til høsten økes den med 2 prosent til 24 prosent. Målet på lengre sikt er å få stipendandelen opp til 30 prosent.

Økningen av stipendandelen koster Norge 215 millioner kroner, men vi slipper å låne ut omlag 198 millioner, i denne summen ligger det også en liten innsparing, sier informasjonskonsulent i Statens Lånekasse for utdanning, Wenche Merli.

Ingen endringer

Styret i Lånekassa har gitt signaler om at de ønsker utlånsrenta til Lånekassa skal bli mer lik markedsrenta.

-Vi har sagt at renta ikke er helt «up-to-date». Indirekte så er dette en kritikk om at renta ikke er god nok, forteller Christian Hellevang, nSu sin representant til styret i Lånekassa. Det koster

omlag 360 millioner å sette ned renta en prosent.

Sett ned renta

Landsorganisasjonen og Akademikernes Fellesorganisasjon har også gått ut og sagt at renta bør settes ned. LO har fremmet dette som et krav til regjeringa i forhold til lønnsoppgjøret, og AF vil ha ned renta til 5,5 prosent. Næringslivets Hovedorganisasjon ønsker også å bedre studiefinansieringen, men vil heller øke stipendandelen og kreve markedsrenta av studielånet.

Ellers så legger ikke styret opp til flere endringer i sine satser, men departementet jobber med et utkast om å forandre på flere av dagens ordninger.

Ifølge NTB har Hernes sagt at han ikke vil prioritere lavere studierente. Årsaken til at flere tar høyere lån er at flere tar lengre utdanning, og dermed øker sine sjanser for å få godt betalte jobber. Størrelsen på lånene kan heller ikke være bestemmende

for størrelsen på lånerenta, sa han til NTB i forrige uke.

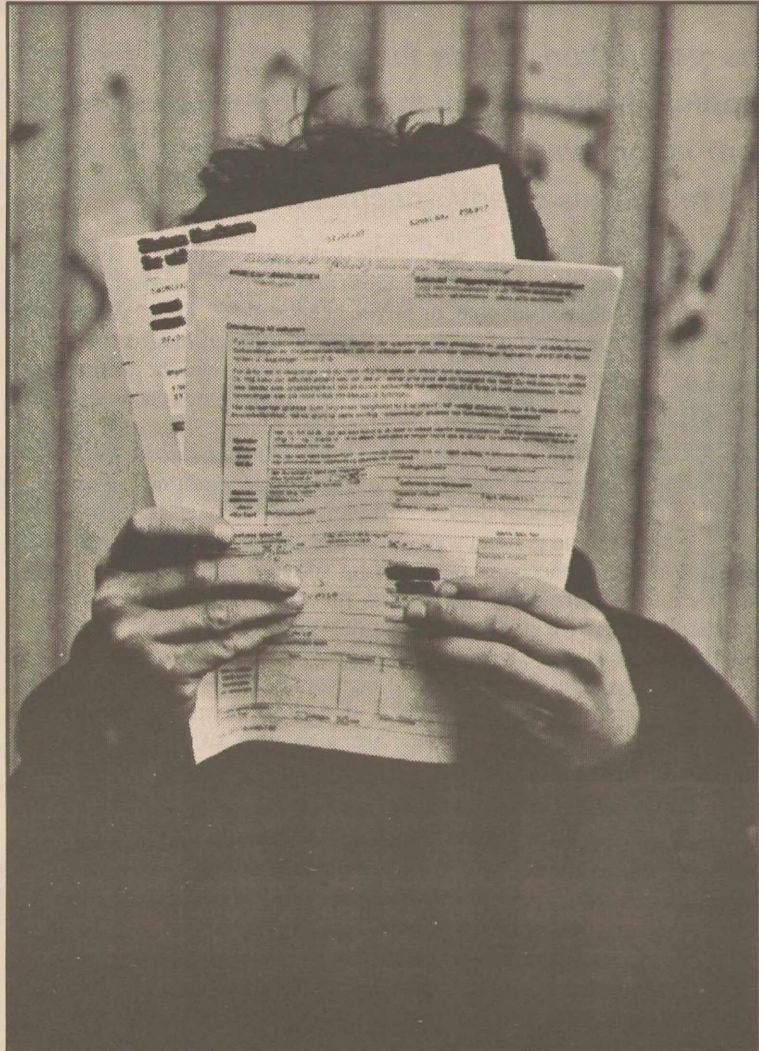
Revidert statsbudsjett

Det ble under statsbudsjettbehandlingen i 1994 fra departementet skissert enkelte nye ordninger, men disse ble sendt tilbake til departementet fordi de ikke var godt nok gjennomarbeidet.

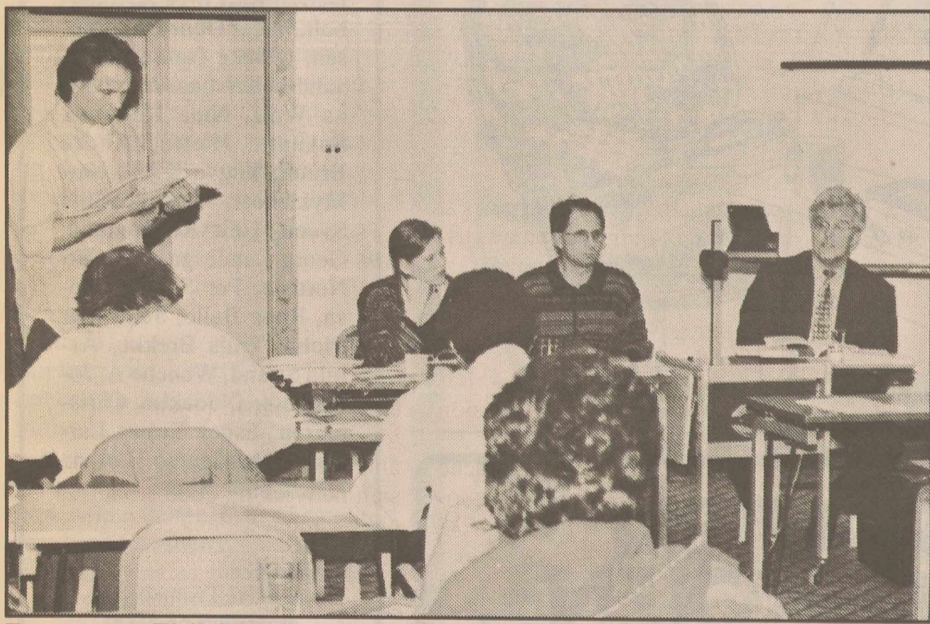
-Alt er uklart i denne behandlingen. Departementet sitter og jobber med dette. Det eneste er at det ser ut til at det er blitt et flertall for å sikre at hovedfagsavskrivningene ikke endres for de som tar hovedfag nå, sier Hellevang. Han regner med at de endringene det er snakk om vil bli tatt opp under behandlingen av revidert statsbudsjett i mai-juni.

Hvis styret for Lånekassa får deres ønskeliste oppfylt, vil utfyllinga av slike skjemaer bli en god del morsommere. Ikke sant? (Illustrasjonsfoto)

Foto: Nina Lager Vestberg

Slakt av flyktningemeldinga

Fra venstre: Eirik Mathisen, Eline Øvre, Xhevdet Mujaj, Bjørn Fridfelt

Foto: Elin K. Haugdal

- Norges flyktningepolitikk gir varig beskyttelse av materielle verdier i Norge. Det er blant andre Eline B. Øvre i SOS-rasisme sin konklusjon på den «nye» flyktningemeldinga regjeringa har lagt fram. - Regjeringas flyktningemelding fører norsk flyktningepolitikk i en enda mer restriktiv retning.

Reagerer mot flyselskaper

De Utdanningssøkendes Kontaktutvalg (DUK) reagerer mot at flyselskaperne har senket grensen for flyhaik for studenter til 31 år. DUK er et kontaktorgan for 12 elev og studentorganisasjoner og har tilsammen 200.000 medlemmer. De er spesielt opptatt av at senkingen av grensen rammer kvinner fra distriktene har-

dest. «Et annet aspekt er at vi snakker så fint om begrepet livslang læring og at vi skal ta et tak når det gjelder etter og videreutdanning. Duk mener at det her er på sin plass at også de norske flyselskaperne bidrar til at disse målsetningene kan oppnås», skriver de i et brev til flyselskaperne.

U Elin K. Haugdal

Psykososialt senter for flyktninger, SOS-rasisme og enkeltpersoner inviterer forrige uke til konferanse om flyktningemeldinga på SAS-hotellet. Bjørn Fridfelt fra UDIs regionalkontor i Narvik presenterte sin forståelse av meldinga og oppsummerte i følgende hovedbudskapet: Norges flyktningepolitikk har som hovedmål å beskytte så mange som mulig, og å gi beskyttelse så lenge det er behov. Denne generelle målsettinga mener Fridfelt og regjeringa bedre vil nås gjennom å satse mer på å forebygge konflikter internasjonalt og å gi beskyttelse til nærområdene. En nærmere kobling mellom flyktningepolitikk og bistand, og å se ressursbruken ute og hjemme i sammenheng er en del av dette. Samtidig åpner regjeringa for det de kaller «kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjoner», dvs. at det ikke skal gjøres noe med asylsøknadene til folk som kommer under slike beskyttede kategorier, før etter 3 år i Norge. Denne kollektive beskyttelsen er ment som et supplement til den individuelle beskyttelsen som kan gis. Viktige poenger i meldinga er midlertidigheten og det regjeringa kaller

«frivillig tilbakevending til hjemlandet».

Asylbegrepet i fare

Eline B. Øvre, innleder for SOS-rasisme, angrep hele hovedprinsippet som ligger bak meldinga: - Den største utfordringa i norsk flyktningepolitikk er hvordan vi skal redusere antall flyktninger til landet vårt. Flyktningemeldinga forteller hvordan vi skal beskytte vår rikdom, vår levestandard og vårt velferdssamfunn. Hun dro fram spriket mellom teori og praksis i eksisterende politikk og pekte på de ekstremt lave tallene for innvilgede asylsøknader i Norge (21 i antall i fjor). Den kollektive beskyttelsen er et viktig supplement til den individuelle, men slik det er nå står praksisen med kollektiv beskyttelse i fare for å bli en erstatning for den individuelle. Med den nye flyktningemeldinga står hele asylbegrepet i fare for å smuldre bort. Skal det dessuten være noe poeng i en kollektiv beskyttelse, må den for det første gjelde alle massefluktsgrupper, for det andre må den ikke kobles til midlertidig beskyttelse. Øvre mente også at det kan stilles spørsmål ved om meldinga rett og slett er i stid med utlendingeloven av 88 som skal gi beskyttelse og vern av de som

er forfulgt. - Det er vanskelig å gi vern når flyktninger på grunn av forebyggende visumplikt ikke engang får kommet til landet, påpeker hun.

Ny melding om gammel praksis

Dag Nordbø, en av initiativtakerne til konferansen, fulgte opp Øvres konklusjoner på prinsippene bak meldinga: - Flyktningemeldinga gir varig beskyttelse av materielle verdier i Norge. Flyktningepolitikk handler om å tenke annerledes, om å dele på godene vi i den rike delen av verden har. Nordbø fikk også UDIs representant med på at den «nye» flyktningemeldinga egentlig ikke representerer noe nytt. Den opprettholder bare rådende praksis og bygger i hovedprinsipp på midlertidighet. Dette prinsippet ble også angrepet av mange av flyktningene som var tilstede på konferansen. Å fokusere på midlertidighet og tilbakevending, vil bare gjøre arbeidet med integrering enda mer nedprioritert og vanskelig.

Xhevdet Mujaj, flyktning fra Kosova innledet også ved å angripe norsk flyktningepolitikk generelt, og politikken overfor kosovoalbanere generelt.

UB-kjelleren stenges for grunn- og mellomfag?

For at hovedfagsstudentene skal få bedre forhold er det foreslått at lesesalene i UB-kjelleren skal omgjøres til lesesal for hovedfag. Fagutvalgene ved ISV har reagert kraftig på dette. De krever at lesesalsproblemet må løses på en annen måte.

U Espen Sirnes Larsen

I et vedtak fra Studentrådet heter det at:

«Studentrådet går i mot at UB-kjelleren blir omgjort til hovedfagslesesalsplass med mindre laveregrads studenter får et fullgodt alternativ. Lesesalsutvalget har kompetanse til å avgjøre bruken av denne salen. Studentrådet ber Lesesalsutvalget å arbeide for å finne en god løsning for hovedfagsstudentene».

Et forslag om å stenge UB-kjelleren for laveregradsstudentene møter med andre ord sterk motstand i studentdemokratiet. Studentstyret har en tilsvarende holdning, i følge studentstyreleder Andreas Bakke.

Uklarhetene om hvem som har kompetanse til å avgjøre bruken av lesesalene som vedtaket refererer til, er etter det vi kjenner til oppklart.

Etter det Utopia erfarer er Studentrådets holdning at hovedfagsstudentenes plassmangel ikke

skal gå utover grunnfagsstudentene. Det er forståelse for hovedfagsstudentenes argumenter om dårlige forhold, men dette må løses ved at laveregradsstudentene får en fullgod erstatning.

Det er derfor mye som tyder på at hovedfag må finne seg andre lokaler enn UB-kjelleren: Studentrådets medlemmer vil stemme mot et slik forslag. Forslaget vil også bli motarbeidet av Studentstyret.

Avviser "kupp" av UB-kjelleren

Lesesalsinspektør på ISV, Ingelin Søråas, sier at hovedfagsstudentene ble innkalt til møtet kun for å høre om det var interesse for å flytte hovedfagsleseplasser ned i UB kjelleren. Hun avviser at det har vært noe forsøk på å «kuppe» kjelleren.

U Espen Sirnes Larsen

I følge Søråas er lesesalssituasjonen for hovedfagsstudentene ved ISV svært dårlig i forhold til de andre instituttene. Dette er med unntak av de fagene som har flyttet ut (historie, arkeologi, filosofi). Hovedfagsstudentene må bruke vanlige plasser - som kan bli opptatt av andre etter klokka 9.15.

PC-mangel

Mangel på PCer er også et problem. For 300 studenter mener hun at rundt 230 har behov for PC på universitetet. Etter som skriving er en svært viktig del av et hovedfagsstudium ved ISV, er

det derfor alt for lite med de 12 PCene som finnes i dag. Med et økende antall hovedfagsstudenter er det også snakk om kapasitetsproblemer. Søråas mener derfor at en omgjøring av UB-kjelleren til lesesalsplass for hovedfag kunne ha hjulpet noe på situasjonen.

Ønsker ikke konflikt

Søråas presiserer at hun ikke ønsket å komme i konflikt med laveregradsstudentene. Dette møtet var kun en innledende fase for å undersøke stemningen blant hovedfagsstudentene. Det er dette som er årsaken til at bare hovedfag ble invitert på møtet. Hun hadde bare diskutert dette med lesesalsinspektøren på UB og ho-

vedfagsstudenter før hun innkalte til møte. Hun kan fortelle at det var relativt få som møtte opp på møtet, men det var god stemning blant de som møtte om at en overtakelse av UB-kjelleren kunne være en god løsning.

Ingen fra grunnfag

Det var ingen grunnfagsstudenter som møtte på møtet der kun hovedfagsstudenter var invitert. Dette til tross for at noen grunnfagsstudenter hadde engasjert seg dypt i denne saken og gjennom plakater og flygeblader bedt medstudenter om å møte opp.

Må finne en løsning

-Flytting av hovedfagsleseplasser er kun aktuelt dersom det blir funnet tilfredstillende løsninger også for laveregradsstudentene, sier Søråas. Saken er ennå ikke tatt opp i lesesalsutvalget, men hun forsikrer at saken vil gå på vanlig måte til både lesesalsutvalget og fagutvalgene dersom en slik løsning blir funnet. Etter at saken har vært gjennom de rette instanser vil utfallet av prosessen bli gjennomført så raskt som mulig.

Like mange plasser

En flytting av leseplassene vil ikke bety nevneverdig for antallet frie plasser. I følge Søråas vil flyttingen skje med forholdet en til en. Det blir altså like mange lesesalsplasser frigjort på selve UB som det fjernes i kjelleren.

Studentrådet går i mot at UB-kjelleren blir omgjort til hovedfagsleseplasser.

Foto: Truls Brekke

UB-kjelleren viktig for miljøet

Torbjørn Flaaten, nyvalgt representant til lesesalsutvalget, går hardt ut mot omgjøringen av UB-kjelleren til lesesal for hovedfag. Han mener det vil gå utover miljøet for de studentene som studerer lavere grads studium.

Etter Flaattens mening har UB-kjelleren en viktig funksjon som kombinert møteplass og leseplass for studentene. Bordene utfor lesesalen brukes til både sosialt samvær og kollokvievirkosomhet og er derfor, etter Flaattens mening, den best utnyttede plassen på hele Universitetet.

Det er ingen andre steder som kan oppfylle disse funksjonene samtidig på samme måte som UB-kjelleren. Dette kommer av at forholdene ligger svært godt til rette

for både sosial og faglig aktivitet.

Alternativet til UB-kjelleren, som er selve UB, har dårligere pausemuligheter og er mindre trivelig enn kjelleren. Flaaten mener at det er spesielt uheldig for grunnfags- og mellomfagsstudentene å ikke kunne bruke UB fordi hovedfagsstudenter sansynligvis allerede har utviklet et større sosialt nettverk og gode arbeidsvaner gjennom en lang studietilværelse.

Andre problem med selve UB er at det ikke er åpent i helgene og at luften der er svært dårlig. Luftkvaliteten påvirker både allergikere som i dag har fast plass i kjelleren og de som kun har svak allergi.

Utestengning

I forarbeidet med den nye loven om høyere utdanning ble det tatt til orde for at institusjonenes styrer, det vil si Universitetsstyret i Tromsø, skulle kunne utvise studenter på grunn av studentens handlinger. Komiteen mener disse spørsmålene stiller en rekke spørsmål i forhold til styrets kompetanse og om rettssikkerheten.

Det som tidligere er blitt diskutert og som ligger til grunn for departementets videre arbeid med dette er:

Bortvisning i inntil et år skal kunne skje hvis studentene opptrer grovt uaktsomt, for eksempel i laboratorier sammenheng. Dette av hensyn for å beskytte ansatte og andre studenter.

For visse straffbare handlinger som er foretatt utenfor selve studie-situasjonen, men som kommer fram under yrkesutdanning, kan det bli aktuelt med utestengning i inntil tre år, inntil endelig dom er falt eller for alltid dersom forholdet gjør studenten varig uskikket til yrket.

Utestengning i inntil tre år kan også være aktuelt dersom en student skaper fare for liv eller helse under klinisk undervisning eller praksisopplæring. Da vil man sikre at andre har det samme vernet mot overtredelser som de har i forhold til profesjonelle yrkesutøvere.

nSu mener at dette ikke bør stå i en generell lov.

Dette står striden om

Den vanskelige lesesalssituasjonen på universitetet har ført til at lesesalsinspektøren på ISV, Ingelin Søråas, innkalte til et møte der kun hovedfagsstudenter var invitert. Der ble en omgjøring av lesesalen i UB-kjelleren til lesesalsplasser for hovedfag diskutert. Begrunnelsen for at bare hovedfag ble invitert var at «det er dere (hovedfagsstudentene) som i første rekke blir berørt». Dette har ført til at laveregradsstudenter har reagert og følt seg tilsidesatt i beslutningsprosessen. Gjennom plakater og løpesedler ble grunnfagsstudenter oppfordret til å møte opp på møte selv om man ikke var invitert. Det hevdes at hovedfagsstudentene «kupper» UB-kjelleren.

6 Katastrofe

-En utdanningspolitisk katastrofe, karakteriserer Lisa Amundsen, politisk sekretær i studentstyret i Tromsø, forslaget om faglig sperre på opptak til hovedfag i den nye loven om høyere utdanning. Tirsdag 21. mars er det punktdemonstrasjon mot loven og mot adgangsreguleringa av Universitetet. Men det er enkelte lyspunkt i den nye loven.

U Håvard Arntsen

-Likestillingssiden er veldig god. Det legges opp til at man kan søke spesielt etter et underrepresentert kjønn til ledige stillinger, sier Lisa Amundsen. Andreas Bakke, studentstyreleder mener at den nye forslaget er en milepæl i likestillingsdebatten.

Behandles nå

Den nye loven ble lagt fram natt til torsdag og skal behandles i Stortinget 21. mars. Samme dag legger studentstyret opp til å markere det de er uenige i. Dette er en demonstrasjon som kommer til å være i samband med at adgangsbegrensningen på UiTø blir behandlet på nytt. I skrivende stund er det usikkert hvor og hvordan punktdemonstrasjonen kommer til å være, så det er bare å se etter oppslag.

Faglig sperre

I den nye loven vil man innføre faglig sperre for å komme inn på hovedfag. I dag har man laudgaranti, det vil si at man får ta hovedfag hvis man har laud. Begrensninger på hovedfag har tidligere bare kunnet bli begrunnet med kapasitetsproblemer. Men nå skal opptak til hovedfag reguleres ved på forhånd bestemte karakterkrav, foreslås det fra Undervisningskomiteen.

-Jeg er redd for at man dermed kan sette kunstig høye krav for å regulere hvor mange man

vil ta inn. Rett og slett bruke dette som en måte å dimensjonere antallet studenter på både på de enkelte fagene og på Universitetet som helhet. En annen ting er at man lenge har prøvd å vise overfor næringslivet at cand.mag graden kvalifiserer til en god jobb. Nå gir man det signalet at cand.mag ikke holder for universitetene, og da blir det vanskelig å overbevise næringslivet at cand.mag holder, fortsetter hun. Hun peker også på at faglig sperre kan brukes for å regulere hvor mange man vil ha på de enkelte fagene.

-Utdanningssystemet er bygd opp rundt at man kan ta hovedfag hvis man har bestått mellomfaget. Jeg tror ikke politikeren helt ser konsekvensene av hva de gjør hvis de går inn for en faglig sperre, mener Amundsen. Student-

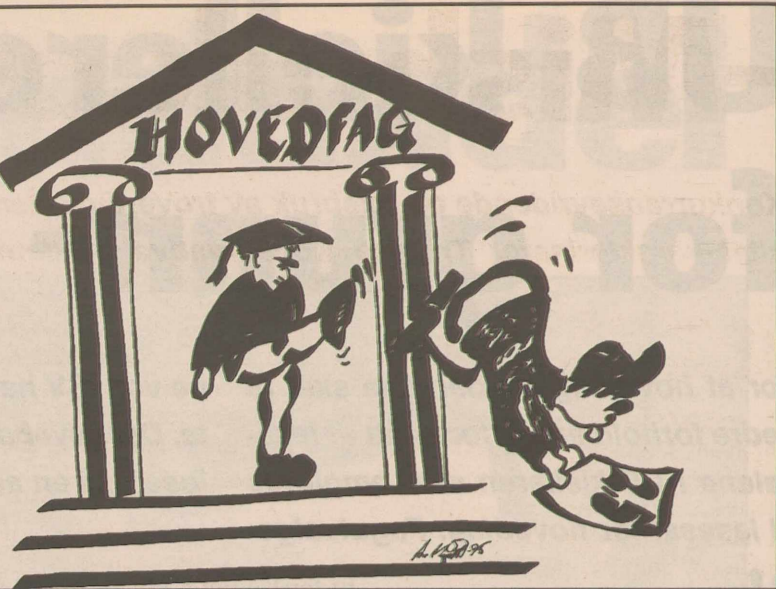
rådsleder Stig Erik Falk på ISV / ISL frykter at den faglige sperren vil føre til økt lesepress for studentene.

-Man må i dag lese svært mye pensum og lesepresset er høyt. Jeg tviler på at en slik sperre vil øke studiekvaliteten i noen stor grad.

Ikke grunnlag

nSu mener at det ikke finnes grunnlag for å begrense opptaket på bakgrunn av kvalitet. De ser ikke en faglig sperre som nødvendig: for på sikre forutsigbarhet for studentene, men mener at dette kan ivaretas innenfor dagens ordning med kapasitetsbegrenset opptak.

I en pressemelding fra nSu blir det framholdt at faglig sperre vil

Faglig sperre på hovedfagenem er en av konsekvensene av den nye loven om høyere utdanning.

Illustrasjon: An-Magrüt Gjertsen

være sløsing med menneskelige og økonomiske ressurser. Videre skriver nSu i pressemeldingen:

-Stortinget har tidligere ønsket økt gjennomstrømning ved universitetene. Dette kan ikke forenes med ønsket om at studen-

ter må forbedre karakterene for å bli «faglig kvalifisert» til hovedfag. Dette er bare en av de uheldige konsekvensene ved faglig sperre."

Lukking opprettholdes

Etter alt å dømme opprettholdes lukkinga av universitetet. I slutten av uka skal universitetsstyret ha et styreseminar i Skibotn hvor denne saken skal opp på nytt. Universitetsdirektør Overvaag innstiller på at adgangsreguleringa skal fortsette fra høsten av.

U Håvard Arntsen

Konsekvensen av dette er at det kun kommer inn 150 nye studenter neste semester.

-Det ser ut til at administrasjonen har lagt til grunn de samme prognosene som i fjor, sier studentstyreleder Andreas Bakke. Papirene kom lørdags morgen og han har ikke fått tida til å se skikkelig på dem i løpet av helgen. Umiddelbart kommenterer han at det synes som at avgjørelsen om man skal ha et åpent universitet eller ikke har blitt en administrativ avgjørelse og ikke en politisk.

-Det vi kan gjøre er å klage en eventuell avgjørelse om adgangsbegrensning inn for departementet. Da må vi begrunne dette med at det ikke er godt nok grunnlag for å begrense inn-taket. Forrige år satt departementets avgjørelse om å tillate å adgangsbegrense UiTø langt inne, så det kan være en fruktbar avgjørelse å sende inn en klage, sier han. Han oppfordrer folk til å stille opp på en punktdemonstrasjon mot lukkinga og den nye loven tirsdag.

Ønsker åpent universitet

-Rent politisk så er målet fremdeles å få et åpent universitet, sier studentenes representant i Universitetsstyret, Kjetil Kvalsvik. Men han legger til at det aldri vil bli snakk om et åpent universitet slik man hadde det for noen år siden.

-Man håper å få en nasjonal åpning i 1996. Dette

er det eneste som er aktuelt nå, etter at man har etablert Norgesnett, sier han og nevner at man da vil snakke om studierettgaranti og ikke om åpne universitet.

-Man vil få oppfylt kravet om å studere et av de stedene man har søkt, sier han.

-Hovedproblemet er at vår sektor, altså høyere utdanning, ikke får mer penger. Derfor har man begynt å regne på kapasiteten, mens en før kunne sette igang tiltak fordi midlene sikkert kom. Nå er de sluttet å komme og skal vi få et åpent universitet må en se på hvordan pengene fordeles internt, fortsetter Kvalsvik. Han mener også på at det er viktig at studentene deltar i de prosessene som legger premissene for hvordan denne kapasiteten regnes.

Studenten - en produksjonsfaktor

Måten dette blir regnet på er helt administrativt hvor studentene blir sett på som faktorer i en produksjonsprosess. Eller som det heter i papirene til Universitetsstyret:

«I KUFs budsjettering er studenten den sentrale kostnadsbærer, også for forskningsdelen. Ressurstilgangen hvert år avhenger i stor grad av studentmåletallet ved hver institusjon,.....»

En annen del av tildelingene fra KUF er nå resultatbasert. Tildelingene er gjort avhengig av «produksjon» av kandidater og vekt-tall. Internt ved Universitetet fordeles også en del av budsjettet etter produksjonstall»

Eksamensavgift for privatister

Privatisters rett til eksamen kommer også opp i den nye loven. Det presiserer at privatister fremdeles skal få studies støtte i form av lån. Men det er først etter avlagt og bestått eksamen at deler av dette lånet skal gjøres om til stipend. Dersom eksamen ikke avlegges skal lånet være rentebærende fra den dagen det ble tatt opp. Komiteen som innstiller til Stortinget ber også regjeringen om å komme med en egen melding om privatister i høyere utdanning. Ko-

miteens flertall mener at privatister ikke skal prioriteres ved eksamensavvikling hvis institusjonen ikke kan avvike eksamen for alle av kapasitets hensyn. De mener også at privatister skal betale eksamensavgifter som skal kompensere for institusjonens merutgifter. Hvor stor denne eksamensavgiften vil kunne bli er usikkert. Under forarbeidet til loven ble det regnet med at denne avgiften vil kunne komme opp på helle 1500-2000 kroner.

STUDENTHUSET

- en fryd for mave og gane,
- vi bringer også pizza hjem til deg,
- medlemmer av Studentsamfunnet har 10% rabatt på pizza og mineralvann,

STUDENTHUSET A/S
 Skippergata 44, 9008 TROMSØ
 Tlf: 77 68 44 10

-Misbruk av troverdigheten

Konkurranssevridende og misbruk av troverdigheten til universitetet karakteriserer Tromsø Konservative Studenterforening

(TKS) Ringom instituttets bruk av informasjonsmøtene til å reklamere for kurs i studieteknikk.

U Håvard Arntsen

-Vi ber Universitetsstyret ta et prinsippvedtak om at kommersielle utdanningsforetak ikke skal få drive virksomhet på universitetets område, sier Tarjei Tveitå i TKS. Han mener at den gratis reklamen som Ringom Instituttet har fått på ISV, ved at de har kunnet komme inn i enkelte informasjonsmøter for studenter på alle nivåer, ikke hører noe steds hjemme.

I regi av Universitetet

-Det kan virke som, at dette er et tilbud som gis i regi av universitetet. Dette går også utover troverdigheten til universitetet, hevder Tveitå. Han peker på at det på et større antall løpesedler og oppslag gis inntrykk av at kursene arrangeres av ISV, blant annet ved at det understrekes at kursene foregår på universitetet og at ISV blir koblet til Ringom Instituttets virksomhet.

-Dette sammen med at dette er tilbud som gis på et informasjonsmøte skaper et kjøpepress blant studentene, påstår han videre.

Trenger avklaring

-TKS mener det er uhørt at personer

uten noen som helst slags form for pedagogisk utdanning skal få drive en slik virksomhet helt inn på informasjonsmøter for nye grunnfagsstudenter. Det at personer med tilknytning til enkelte fag skal bruke ISV og universitetets gode navn og rykte som salgsfremmende argument nødvendigvis gjør en klar reaksjon, skriver TKS i et brev til Universitetsstyret. De etterlyser et prinsipielt vedtak om at man ikke tillater kommersielle utdanningsforetak annet enn å reklamere på universitetet i form av annonser. De presiserer at det er viktig å få en avklaring på dette nå. TKS regner med at det i tiden som kommer vil bli mer vanlig med tilbud om rene eksamenskurs og EDB og tekstbehandlingskurs.

Stort behov

Tarjei Tveitå mener at instituttene selv burde legge opp til kurs i studieteknikk i innføringssukene for nye studenter.

-Det er et stort behov for denne type kurs. Det burde vært gitt av universitetet selv. Uansett så burde ikke universitetet gi et slikt kommersielt utdanningsforetak en slik fordel som et informasjonsmøte er, sier han og mener det er svært konkurranssevridende til Ringom Instituttets fordel.

Kraftig skivebom

Tove Braaten i Ringom Instituttet mener Tromsø konservative studenterforening bommer kraftig når de kritiserer hennes opplegg. Hun har alt sitt på det tørre, sier hun.

U Håvard Arntsen

-Jeg kontaktet instituttledelsen per brev på forhånd og fikk tillatelse til å komme etter at det offisielle informasjonsmøtet var ferdig. Det at oppslagene mine kan kobles til ISV eller universitetet skjønner jeg ikke. Det er riktig at det står på oppslagene at kurset er her på UiTØ, men der er opplysninger som trengs, sier hun og karakteriserer TKS sine uttalelser som kraftig skivebom. Hun påstår også at hun un-

der informasjonsmøtene understreket at dette ikke var i universitetets regi.

-Jeg sa at dette kurset har hjulpet meg selv i mine studier på hovedfagsnivå, men noe mer kobling til universitetet har jeg ikke, sier hun. Hun legger til at hun skjønner godt at studentforeningen er ute etter å få en prinsippavgjørelse, men det har ikke vært noe konkurranssevridende i at hun har kunne informere om sine kurs etter informasjonsmøtene. Dette fordi hun er den eneste som tilbyr denne type kurs til Studenter på universitetet.

-Det skulle selvsagt vært arrangert tilsvarende kurs av Universitetet i og med at det er så høye krav til karakterene til studentene, men så lenge de ikke har det ser jeg ikke noe galt i at vi på Ringom arrangerer dette, avslutter hun. Dette semesteret har hun hatt omkring 70- 80 på kurs hos seg.

Vil regulere studentdemokratiet

I innstillingen til ny lov vil man gå inn og regulere hvordan valgt til studentorgan skal avvikles. Disse skal alle velges via urnevalg, foreslår utdanningskomiteen.

-For oss i Tromsø vil dette bety at hele debatten rundt studentorganiseringa har vært meningsløs og bortkasta tid, sier studentstyreleder Andreas Bakke. Han trekker også fram at det på mange institusjoner finns helt andre brukbare måter å velge sine representanter på. Han setter også spørsmålsteget ved at Stortinget på denne måten kan gå inn og regulere dette. NSU sin leder Katrine Vangen viser til at

ikke engang rektorvalg er regulert i loven.

-Studenter må selv få lov til å bestemme hvordan de ønsker å velge sine representanter, sier hun. Høyres studentorganisasjon, Norges Konservative Studenterforbund, har kalt denne beslutningen for en viktig seier for studentdemokratiet. De tar på seg ansvaret for å ha foreslått denne endringen. De mener at med dagens ordninger har ført til at AKP-m/NKP har fått uforholdsmessig mye makt i studentorganer ved det de kalle utvalgs-taktikk og annen «filibuster-taktikk».

Tarjei Tveitå i Tromsø Konservative Studenterforening er skeptisk til at Ringom Instituttet kan reklamere for studieteknikkurs på en slik måte at ISV kobles til virksomheten.

Foto: An-Magrit Gjertsen

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i.

Konsulentene har taushetsplikt. TA GJERNE KONTAKT, JO FØR JO HEILER.

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (på yttersiden av bygget). Ta kontakt for avtale. Treffetid kl. 10 - 14 hver dag. Kløkken 13 - 14 har kontoret "åpen konsultasjon" uten foregående timebestilling.

Telefon:	Ekspedisjon, Jill-I. Larsen	77 64 53 23
	Konsulent / avd. leder, Kaare Olsen	77 64 45 94
	Konsulent / psykolog, Dorrit Rosenkrantz	77 64 45 95
	Konsulent for utenlandske studenter,	
	Bente sundsvold	77 64 45 96

Husk å benytte deg av HEISEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fås hos Studentsamskipnaden og Sosialtjenesten.

Psykolog: Henvend deg til Sosialtjenesten vedrørende informasjon om Muligheter for psykologisk behandling.

Tsjetsjenia - Russland

Etter å ha «mistet» Øst-Europa og 14 tidligere sovjetrepublikker, kan det se ut som selve den russiske føderasjon er i oppløsning. Forsøket med

å holde Tsjetsjenia innenfor den russiske republikk med militær makt kan fort få alvorlige konsekvenser for Russland og verden forøvrig.

U Stein Ivar Mona

Det går ikke så godt for Boris i disse dager. Hvem skal han tro på, og hva bør han tro på? Tsjetsjenia er blitt en blodig blindgate, populariteten er i stadig nedgang og hvis det blir presidentvalg i 1996, er det i dag få som tror at han har noen reell sjanse til å fortsette. Til og med vesten har begynt å tvile på Jeltsins demokratioppfatning. Store summer blir sendt til Russland for å få den skakkjorte økonomien på fote, men det ser ikke ut til å ha noe utslag for den menige russer. Den menige soldat, derimot, føler Russlands problem på kroppen. Det er nemlig disse som må ta støytten når Jeltsin & Co trodde at de kunne innkassere en billig hjemmeseier ved å tukte de opprørske rebellene i en liten filerepublikk ved navn Tsjetsjenia. Samtidig ville de nok rette en advarende pekefinger mot andre områder som snakker om skilsmisse med moder Russland. Forsvarsminister Pavel Gratsjov mente at et regiment fallskjermhoppere ville klare å «rydde opp» Tsjetsjenia i løpet av et par timer. Det verste var at han til dels trodde på sitt eget skryt. Invertfall satte man igang en krigføring uten helhetlige planer hvor hovedangrepet på Grozny ble bestemt på nyttårsaftnen under et lystig lag (les: meget lystig). I tillegg har det blitt påstått at under krigføringen har ledelsen begått alle taktiske og strategiske feil som er mulig. Prisen for alle feilene betales av utrenede soldater som ikke vet hvor de er, hva deres oppdrag egentlig går ut på og hvorfor det er så vanskelig å slå disse rebellene ned i støvlene da det er flere soldater i den russiske hær enn det er mennesker i hele Tsjetsjenia. Det er få som ikke tror at den russiske armé kan hamle opp med tsjetsjenerne hvis den virkelig be-

Jeltsins politiske styring slår sprekker i kantene. Ryktene forteller om fremskreden alkoholisme og korrupsjon i statsapparatet.

stemmer seg for dette.

Seieren kan bli meget kostbar. Det er ikke bare Tsjetsjenia som er misfornøyd med Moskvas politikk.

Lappeteppet Russland.

Russland er et konglomerat av ulike autonome republikker og regioner. Det er flere av disse som i større eller mindre grad har intensjoner om et utvidet selvstyre. Hvis Tsjetsjenia skulle lykkes i sin kamp for uavhengighet vil dette gi et klart signal til andre republikker. Ledelsen i Moskva ser ikke ut til å ha evnen til å holde landet sammen, selv ikke ved hjelp av militæret. Med andre ord kan det se noe lysere ut for at de ulike republikker kan fremtvinge et noe større selvstyre,

da det er tvilsomt om den russiske armé blir satt inn. Hvis dette blir tilfellet, er Russlands integritet truet. Man kan da bli vitne til en større regionalisering i form av at republikker innleder samarbeid sammen med hverandre uten å gå veien om Moskva. Dette er allerede tilfellet i enkelte deler av Russland. Ulike handelsavtaler, tollunioner og andre former for samarbeid er klare indisier på dette. Dette vil i ytterste konsekvens bety slutten for Russland som en enhet. Hvis man på den annen side tenker seg muligheten at de russiske styrker etterhvert tvinger Tsjetsjenia i kne, vil dette gi et signal til andre områder om at separasjonstanker burde legges på hylla for å unngå samme skjebne som Grozny og Tsjetsjenia. En

tredje mulighet er at folk i disse områdene tenker som så at det er umulig for den russiske hær å utføre to-tre operasjoner á la Grozny på én gang. Det strategiske tidspunkt for separasjon blir dermed akkurat nå. Det er derimot ikke slik at Russland i disse dager står på randen av sammenbrudd, men det er derimot ganske klart at Kreml ikke kan holde Russland sammen med bruk av vold. Til det er nok ressurser for små, det være seg økonomisk og/eller militært. En tilbaketrekning fra Tsjetsjenia vil føre til et prestisjetap av dimensjoner både innad og utad. Man ser her at Kreml har kjørt seg inn i en blindgate. Samme hva som blir resultatet av konflikten vil Jeltsin og hans administrasjon komme ut med svartep. Innad i administrasjonen er man i full gang med å finne syndebukker. Noen skylder på presidenten selv, andre skylder på hærledelsen. Det har oppstått en massiv tillitskrise mellom de styrende og de styrte. Russere har for første gang fått krigens blodige virkelighet usensurert inn i stua. Det de der får se viser noe helt annet enn det myndighetene søker å formidle.

Medias rolle

Sammenlignet med det russiske imperiets lange og blodige historie, er ikke konflikten i Tsjetsjenia mye å snakke om. Denne konflikten markerer likevel et alvorlig vendepunkt, da det er Russlands første, usensurerte TV-krig. Krigen i Afghanistan var like blodig, antagelig verre, men Kreml ga dengang en filtrert og lettere versjon gjennom de sensurerte, statsdrevne TV-kanaler. Nå er dette monopolet borte, og

folk får hver dag se den brutale virkelighet i form av døde russiske soldater liggende rundt om i Grozny. Dekningen av denne krigen viser ofte at det som rapporteres fra Kreml umulig kan være riktig. Dette har ført til mistillit til myndighetene generelt og Jeltsin spesielt. Dette fenomenet er velkjent fra USA, hvor Vietnamkrigen var den første TV-krig. Sprik mellom hva myndighetene og mediene dengang formidlet førte til et fall i tilliten til administrasjonen, noe som blant annet ga seg utslag i lavere valgdeltagelse. Det samme fall i tillit er nå i ferd med å utspille seg i Russland, men her kan denne utviklingen få større følger enn den fikk i USA. Som tidligere nevnt er den russiske føderasjon svært heterogen.

Ikke alt som serveres i russisk media er like troverdig. Aviser som er klart mot Jeltsin har hatt førstesider med overskrifter som «Russland er på randen av katastrofe. Det finnes ikke lenger noen autoritet, ingen sannhet og ingen President». Administrasjonens versjoner av nyhetene kan ofte være like fantastiske. Det er fra myndighetenes side blitt hevdet at Dudajevs soldater er utenlandske leiesoldater med opptil \$2000 pr. dag, ofte utstyrt med japansk og amerikansk utstyr. For de som ønsker å få et realistisk bilde av situasjonen, må dette betone seg som en ren farsse. Myndighetene søkte etter hvert å vise seg sitt ansvar bevisst ved å sende Sergej Kovaljev, Russlands kommisjonær for menneskerettigheter, til Grozny. Etter hvert som hans meldinger til stadighet kontradierte de offentlige, ble han av Gratsjov uthengt som «en fiende av Russland». Senere ble han avsatt. Administrasjonens press har indirekte ført til sensur, da Jeltsins sikkerhetsråd har truet med å «reorganisere» ulike medier, det vil si sette dem under statlig kontroll. Dette rimer dårlig med Jeltsins uttalelser om at Russlands demokratiseringsprosess går videre. Hvis man vil skape et demokrati, må man godta elementer som hører inn i et demokrati, for eksempel en fri presse. Det har etter hvert blitt reist spørsmålsteget ved Russlands demokratiske utvikling, og om Jeltsin er mannen som skal bidra til utviklingen. Vesten har så langt satt sin lit til at Jeltsin er den rette ved roret. Vesten å se gjennom fingrene med det som utspiller seg i Tsjetsjenia.

Vestens reaksjon

Jeltsin ble etter den heltemodige oppførsel under kuppforsøket mot Gorbatsjov i august 1991 sett på som Russlands veiviser inn i demokratiet og markedsøkonomien. Etter hvert har tilliten til ham vært satt på prøve opptil flere ganger. Gjentatte rykter om kupp av ulik art har fått vesten til å klynge seg til Jeltsin i håp om at han har hatt tilstrekkelig kontroll over russisk politikk. Dette ble det derimot sådd tvil om etter invasjonen i Tsjetsjenia, da han ikke viste seg offentlig på flere

copyright: 1991 BROOKINS-RICHMOND TIMES-DISPACH

ds siste skanse?

uker. Man begynte å tvile på hvem som egentlig sto bak krigføringen, men Jeltsin kom etter hvert tilbake og påberopte seg kontroll over situasjonen. Det ble etter hvert klart at Jeltsin var blitt feilinformert om hva som egentlig var på ferde i Tsjetsjenia. Han forlangte at han ville høre alt slik det egentlig var, men etter en tid ser det ut som han velger å tro på det som blir fortalt ham ad tjenestevei. Russiske og utenlandske analytikere har hevdet at Jeltsin etter hvert stenger seg inne i Kreml hvor han lytter til de som forteller hva han helst vil høre. Det vil si at militarister og nasjonalister står for informasjonen presidenten skal bygge sin politikk på. Det vil neppe føre til en snarlig løsning på konflikten.

I mens går vesten rundt den varme grøten og håper på at alt skal bli så meget bedre. Det finnes ingen enkel løsning på denne konflikten, til det har den allerede rukket å bli for langvarig og blodig. Både Vest- Europa og USA mente at dette var et indre anliggende for Russland og dette måtte de ordne på egen hånd. Etter hvert som det ble vel mye blod, har man i USA satt spørsmålstegn ved videre økonomiske hjelpepakker. Republikanere spør om dette er en ok måte å bruke skattebetalernes penger på, og EU ga i siste uke uttrykk for at de helst så at det ble en løsning på konflikten i Tsjetsjenia før de inn gikk nye avtaler om økonomiske hjelpeavtaler. Bortsett fra slike vage hentydninger våger ikke vesten å gå hardt ut mot Russland. Man ser helst at Jeltsin blir sittende med makten da alternativet er så uvisst. Å kritisere Jeltsin for mye kan være uheldig, da det som er gjort i arbeidet med å harmonisere forholdet til Russland så lett kan falle i fisk. Jeltsin kan bestemme seg for å vise styrke, ved for eksempel å gripe etter en viss koffert når forskningsraketter blir skutt opp fra vennligsinnede naboland, eller noen kan bestemme seg for å ta over statsroret i Russland uten å vente til presidentvalget i 1996.

Brennpunkt Kaukasus

Kaukasus er viktig område både økonomisk og militært. Den som kontrollerer Kaukasus har tilgang på rike oljeressurser og viktige flåtebasen i Svartehavet og det Kaspiske hav. I tillegg er dette den viktigste landforbindelsen mellom Europa og Sentral-Asia. Det er derimot feil å se Kaskasus under ett. Dette er et område som er sammensatt av ca. 50 ulike etniske grupper, og Tsjetsjenia er bare ett av 37 konfliktområder i regionen. Dette har ført til at over to millioner mennesker er på flukt fra sitt hjemland. I de fleste republikker mener man at Tsjetsjenia bare er ett skritt på veien i Russlands forsøk på å oppnå full kontroll i Kaukasus. Russland er heller ikke alene om å vende øynene mot dette strategiske området. Tyrkia er meget interessert i hva som skjer i nabolandet Armenia, og hele den islamske verden føl-

ger med hva som skjer med sine trosfeller i dette opprørte området.

Nedarvede krigere

Når romerne satte seg fore å erobre Kaukasus, oppdaget de at det var kvinner blandt de fallne på slagmarken, noe som vitnet om et barskt folkeferd. Over

le tukte dem i verdensrevolusjonens navn. Den store folkeforflytter Stalin tok for seg tsjetsjenerne under 2. verdenskrig, da de ble anklaget for å ha sympatier for tyskerne. Først år etter Stalins død fikk de vende tilbake. I det siste har Russland bedrevet en større styrkeoppbygging, hvor spesialsoldater har blitt fløyet inn helt fra Vladivostok og Mur-

kommer likevel til å bety en enorm belastning for Kreml. Kanskje vil den bli for tung og bære. Da er det ikke godt å si hva og hvem som vil erstatte Jeltsin og hans kumpaner.

For Tsjetsjenerne er situasjonen klar. For dem er det en kamp på liv og død. De er et folk som er vant til å lide, og som nekter å bøye seg uten kamp. «Kjemp til siste mann»,

Det er lenge siden Lenin holdt sin jernhånd over det russiske samfunn. Sovjetstaten har utviklet seg fra et homogent samfunn til en heterogen kruttønne. Nå ønsker mange kommunismen tilbake.

Foto: Åsgeir Johansen

2000 år senere ser vi det samme. I mellomtiden har ulike makter prøvd å underlegge seg dette området mellom Svartehavet og det Kaspiske hav. I det siste århundret lykkedes det endelig for den russiske tsar å erobre dette området, men tsjetsjenerne førte en nådeløs geriljakrig i over tretti år. Etter dette ble mange av dem deportert, mens flere flyktet til fjellene, hvor selv de mest garvede russiske soldater vegret seg for å forfølge dem. Under revolusjonen i 1917 tydde de til fjellene igjen, da kommunistene vil-

mansk for å være med på dette oppgjøret. Hvis konflikten går over til spredte geriljakriger i de kaukasiske fjell, vil den nok etter hvert bli tatt av førstesidene her i vesten, men den

sa Tsjetsjenias president Dudajev før han gikk under jorden etter den russiske invasjonen. De vil nok etter all sannsynlighet gjøre akkurat det.

Kilder:

Time, 16. januar, 23. januar.

Newsweek 6. februar.

Dagbladet 8 januar, 6. februar.

Världspolitikkens dagsfrågor nr. 4, 1993, nr 4, 1994.

**STUDENT
RADIOEN**
FM 105.6

Mandag

07.30 Morrakvitter.
Aktuell byradio med reportasjer, gjester og musikk. Morrakvitter er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Tromsøtoppen. De mest solgte platene i Tromsø.
11.00 Cafe radio. Reprise fra fredag.
15.00Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.00 Oppvarming til radiobingo.
Ivar Stures halvtime.
21.30 Radiobingo. Bokbingo i samarbeid med Ramfjord ULL.

Tirsdag

07.30 Morrakvitter.
Aktuell byradio med gjester, reportasjer og musikk. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Dagens gjest. I møte med Dagfinn Magnus.
11.00 Ukas nye plater. Gjennomgang av siste ukes plateutgivelser.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.30 Studentradioen.
22.00 Jazzforum. Presentert av Tom Jensen og Yngvar Løchen. Gjest er Eivind Vorland.
23.00 Elvistradioen. Med Rolf Eystein Johnsen og Hans Petter Melsbøe.

Onsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med reportasjer, musikk og gjester. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Musikkstimen. Variert musikk.
11.00 Musikkmaksimum. Reprise fra Søndag.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.

Torsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell Byradio med musikk, gjester og reportasjer. Morravert er ingen ringere enn Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Ukas nye plater.
11.00 Elvistradioen. Med Hans Petter Melsbøe og Rolf Eystein Johnsen.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.30 Studentradioen. Nattsending.

Fredag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med musikk, gjester og reportasjer. Morrakvitter er faktisk ingen ringere enn Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fortsatt fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Ka skjer i helga?
10.30 På kino. Filmklubben presenterer helgas filmer.
11.05 Cafe Radio. Direkte fra Paletten. Finn Arve Sjørebø og O.E. Larsen.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
18.00 Tropical Extravaganza. V/ Bob Benoni.
19.00 Beatservice. Rytmisk og syntetisk.
21.30 Looney tunes. Techno.

**STUDENT
RADIOEN**
FM 105.6

HJELP, HJELP, HJELP

Doktor ingeniør med to små barn, ett og to år gamle (rolige!), flytter til Tromsø. Trenger 2-3 roms leilighet fra 30.mars. Helst sentralt (sentrum-Tromsdalen), men alt av interesse. Gjerne korttidsleie. Sikker betaler. Ordensmenneske. Tlf. 22 44 94 39, hele dagen (Kollbotn).

v/ Lærfabrikken i Stakkevollvegen

Bilbørsen A.S

Ring 77 66 66 11

Utleie av personbil - varebil og minibuss

- til byens beste priser !

- Har du noengang fått et lærerikt slips

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolene og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris

Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40

Telefaxnr.: 77 68 53 01

Har du hatt en strevsom semesterstart?

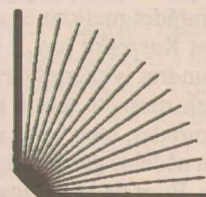
OVERFYLTE LESESALER OG AUDITORIER, TRANGT OM Plassen, KRANGEL MED HERNES, KRANGEL MED BANKEN, KØ I KANTINA, KØ PÅ BUSSEN, INGEN BUSS, INGEN HYBEL, OG PÅ TOPPEN AV ALLT FÅR DU IKKE BØKENE DINE.

Ja, det har stadig vekk blitt tomt i hyllene hos oss. Framtida er ofte uforsigelig: i blant bommer vi fullstendig når prognoser for studenttall og bokkjøp slår feil.

**FOR DE FLESTE PENSUMLISTENE HAR VI OVERKJØPT:
FOR 20 PROSENT AV DEM FIKK VI FOR LITE**

Derfor har du måttet vente. Vi jobber på spreng, og lover å skaffe deg det som KAN skaffes.

**Takk for din forståelse
og tolmodighet.**

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L E R I

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf: 77 64 49 20

Prostitusjon - et nødvendig onde?

U Elin K. Haugdal

Kjønnsandelens omfang og utbredelse og dens formål har variert opp gjennom historien - avhengig av samfunn og kulturer. Samfunnet har forsøkt å kontrollere den gjennom lover og ulike seksualpolitiske tiltak. Kulturelt har den blitt kontrollert gjennom ulike definisjoner av hva som er prostitusjon og prostitusjonens status og verdi. I dag råder det man kan kalle et funksjonalistisk perspektiv: Mannens seksualbehov kan ikke tilfredstilles innenfor ekteskapelige rammer; prostitusjon er noe universelt og normalt. Tiltak settes likevel inn for å kontrollere kjønnsandelens, tiltak som primært retter seg mot de «sosiale forstyrrelsene» prostitusjonen skaper.

Dobbeltmoral

I Norge på 1840-tallet var det ulovlig å være prostituert, men ikke å kjøpe seksuelle tjenester. Dobbeltmoralen i dette viste seg i en regulert bordell-virksomhet, og i en påkrevd ukentlig visitt hos politilegen for de kvinnene som var prostituerte (eller mistenkt for å være det). Argumentet for denne statsbeskyttelsen av prostitusjonen var moralsk fundert og gikk ut på å føre en viss kontroll med den enkelte kvinne og hennes «synd og fall». Kvinnen ble kriminalisert. Mannens sidesprang var legalisert.

Noe av den samme oppfatninga gjennomtrenger offentlig debatt også i dag: Søkelyset settes på kvinnen, og reguleringa av prostitusjon finner sted når den er til offentlig forargelse, når «oppfordring til utukt foregår på offentlig sted». Kvinnen på gata er den mest synlige aktøren, og det er hun som representerer den sosiale uroen «utukten» fører med seg: ordensproblemer, kjønnsykdommer, narkotika og kriminalitet av ulik karakter. Når tiltakene rettes mot det som er mest synlig, og til offentlig forargelse, rammer man helt feil, mener Frigstad.

Maktforhold

Andre syn på kjønnsandel de siste hundreåra i Norge, er at de samme krav til «sedelig renhet og beherskelse» som stilles til kvinnen, også må gjelde mannen. Og likhetstanken med motsatte fortegn: Kvinner må på et eller annet vis få den samme rett som menn til seksuell utfoldelse - utenfor fastlagte rammer. Et mer feministisk perspektiv avslører kjønnsandelens som et uttrykk for samfunnets patriarkalske seksualsyn. Prostitusjon har med maktforhold å gjøre og kan derfor på ingen måte legitimeres som naturlig.

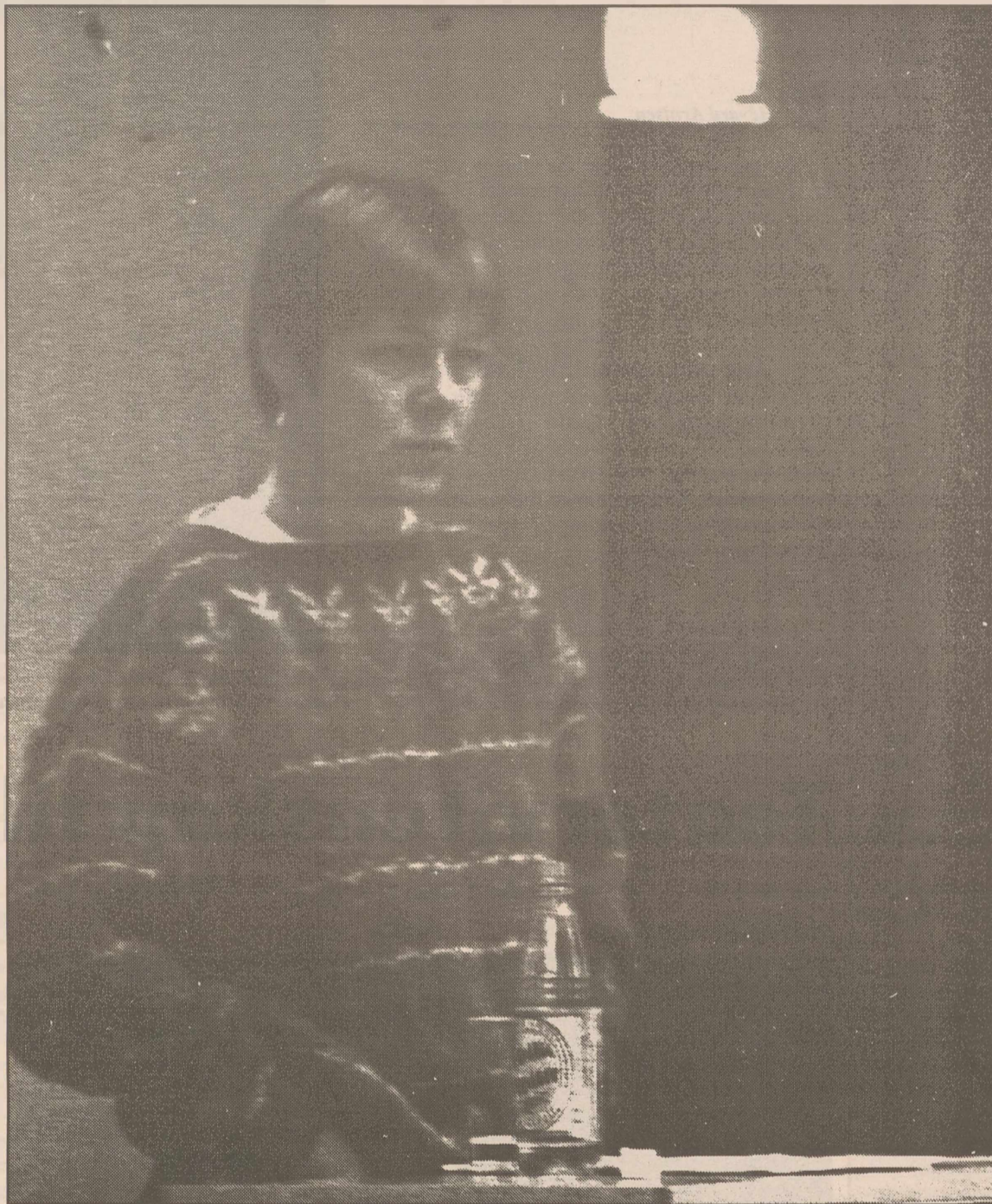
Ikke forbudt

Det er ikke forbudt å være prostituert og heller ikke forbudt å kjøpe seksuelle tjenester i Norge i dag. Den såkalte «hallikparagrafen» er den som skal regulere virksomheten. Det vil si at det er hallik-virksomhet og utleie av lokaler til prostituerte som er kriminalisert. Frigstad ser klare betenkeligheter ved denne pa-

Prostitusjon er kvinnens eldste yrke. I alle kulturer til alle tider: Kvinner selger sex, og menn kjøper sex. Er prostitusjon demed noe naturligt - et nødvendig onde?

Internasjonalt seminar satte spør-

målet på dagsorden ved å invitere Kirsten Frigstad, sosionom og krimnolog og daglig leder av Kirkens Bymisjons natthjem for prostituerte i Oslo, som foredragsholder.

Er det mulig å være mot prostitusjon men for prostituerte? Ja, mener Frigstad, og gikk i en engasjert time inn på prostitusjonens - eller kjønnsandelens - ulike aktører.

Foto: Georg Lundesgaard

ragrafen; paragrafen er bare en videreføring av å beskytte den offentlige moral for legalisering. Den beskytter ikke kvinnen.

For å komme til rette med den økende og synlige massasjeinstitutt-virksomheten, kommer det også opp regler for «drift av næringslokaler». Dette reduserer ikke kjønnsmarkedet, men flytter det vekk fra det offentlige og inn i private lokaler. Og det gjør handelen bare mer bortgjemt. For dem som driver med oppsøkende tiltak for å hjelpe prostituerte, blir det enda vanskeligere å komme i kontakt med kvinnene. Samtidig ønskes ingen offentlig bordell-virksomhet, som blant annet Fremskrittspartiet har kommet med spede ytringer om, sier Frigstad.

Internasjonal kjønnsandel

Kjønnsandelens er en millionindustri. Noen tall fra en undersøkelse gjort i magasinet *Time* illustrerer dette: Siden 70-åra er 30 millioner kvinner solgt

rundt om i verden. Og man regner med at det finnes 10 ganger så mange aktuelle kjøpere på dette markedet enn det er kvinner. Noen regner dette som operative minstetall, andre ser tallene som toppen av isfjellet. Den største delen av handelen skjer på tvers av landegrensener - fra Øst-Europa til Vest-Europa, fra 3.verden til Vesten. Kreftene som står bak denne internasjonaltiserte handelen er kjønnsandelensnettverk av ulike størrelse. Nettverkene organiserer seg avhengig av immigrasjonsbestemmelser, av korrupte politikere og tjenestemenn, av å ha en kontaktflate blent kriminelle. Kjønnsandelens finnes overalt, men konsentreres naturlig nok til de store byene der forutsetningene for virksomheten finnes. Og der det er flest penger å hente. I Norge antar man at den internasjonale kjønnsandelens ikke er omfattende. Det som måtte finnes er konsentrert til hovedstaden. Noen ferske tall finnes: I Oslo finnes omlag 30 massasjeinstitutter som tilbyr en smule mer enn allmennpraktiserende

fysioterapeuter. 7 av disse instituttene har jenter fra Thailand, 5 av dem fra Sør-Amerika, Karibien og Øst-Europa (Avisa *Vårt Land*, høsten 94). Det er ikke lov for utenlandske statsborgere å prostituere seg i Norge.

Tvungen eller frivillig?

Flere internasjonale interesseorganisasjoner for kvinner i prostitusjon eksisterer. Kreftene rettes mot å bekjempe dobbeltmoral og å kjempe for kvinners rettigheter. Mange organisasjoner finner det hensiktsmessig å operere med et skille mellom tvungen og frivillig prostitusjon og ønsker at statlig og internasjonal lovgiving skal angripe den tvungne prostitusjonen. I følge Frigstad er dette et umulig skille. Skal for eksempel fattige østasiatiske jenters prostitusjon for å livnære seg og familien kalles tvungen eller frivillig?

Hvem styrer kjønnsmarkedet?

Det er i første rekke penger som styrer kjønnsmarkedet, me-

ner Frigstad. I den omfattende internasjonale handelen ligger pengene hos nettverkene som driver kjønnsandel. Men enhver handel forutsetter at noen selger og noen kjøper. Kvinnene som selger, tjener minst. Menn er opp gjennom historien den aktive kjøperen av seksuelle tjenester. Først de siste ti åra er det med kunden som utgangspunkt gjort spede forsøk på å dokumentere kjønnsandelens og under hvilke betingelser den skjer. Det mest slående er at kunden ikke skiller seg nevneverdig ut fra menn som ikke har erfaring med kjøp av sex. Menn som kjøper, tilhører ingen spesiell sosial kategori, og kjøpene skjer i få og spesielle sammenhenger - helst på reise i utlandet. For disse blir kjøp av seksuelle tjenester snakk om små «normbrudd».

Noen fellestrekk hva kundens motivasjon angår kan man likevel lese ut av undersøkelsene som er gjort: Ofte ligger det en mangel på menneskelig kontakt bak - og et ønske om et gjensidig møte med en kvinne. Andre ser den prostituerte kvinnen som et redskap - det eneste redskap - for å oppnå mer spesielle seksuelle ønsker. Frigstad ser begge bakenforliggende motivasjoner som et ønske om forandring av egen livssituasjon, eller som et behov for å bekrefte en vanskelig mannsrolle. Dokumentasjonen er likevel for dårlig til å kunne trekke noen konklusjoner om kunden. Tall fra Skandinavia kan likevel fortelle noe om omfanget i vår nære virkelighet: I Norge kjøper 13% av den mannlige befolkninga sex en eller flere ganger (fra Å sette pris på kvinner, 1989). I Stockholm er prosentene 20 og i København blir anslagsvis 5000 seksuelle tjenester kjøpt per døgn. Men kjønnsmarkedet bekjempes ikke ved å angripe verken den mannlige kjøperen eller kvinnen som selger. Det er kommersialiseringa - kjønnsmarkedet som millionbedrift - som må angripes. Det må skapes en vilje til å jobbe politisk mot den økonomiske kriminaliteten kjønnsandelens er og drar med seg. Det er naturligvis spesielt vanskelig å skape vilje for dette i land som nærmest er økonomisk avhengige av kjønnsandelens.

Skjebner og samfunnsymptomer

Frigstad forsvarer enhver kvinnes rett til å prostituere seg så lenge hun sjøl ikke ser at hun har noe annet valg. Så hvorfor ikke bare la «problemet» være i fred? Frigstad kan ikke akseptere denne likegyldige holdningen. I det daglige arbeidet sitt blant prostituerte i Oslo ser hun tragiske enkeltskjebner som i seg sjøl er grunner gode nok for engasjement. Samtidig ser Frigstad kvinners salg av sex og menns kjøp som symptomer på dypere liggende strukturer i samfunnet som det er viktig å avdekke og gjøre noe med. Får kjønnsandelens vokse fritt, ødelegges dessuten gode samfunnsstrukturer og menneskelige relasjoner langt utover det vi er i stand til å se.

AMNESTY INTERNATIONAL

BRASIL

De katolske prestene, Ricardo Rezende og Benedito Rodrigues Costa, munken Henri des Rosiers og medlem av bystyret Elpidio Pereira da Silva er blant 40 personer som man mener står på en «dødsliste» i Xinguara, sør Pará-distriktet i det nordlige Brasil.

Tre maskerte menn bortførte og slo løs på Valdernir Soares Pereira i juni i fjor. De fortalte han om listen, og advarte han om at han selv og andre som hadde engasjert seg til støtte for bøndene i en jordstrid, ville bli drept hvis de ikke forlot distriktet. Fem mennesker har allerede blitt drept, og andre har flyktet.

Amnesty har gjentatte ganger bedt myndighetene om å granske dødsstruslene i Sør-Pará - hvor dusinvis av jordarbeidere og fagforeningsledere har blitt drept, ofte med medvirkning av militærpolitiet.

I september 1994 tilstod en revolvermann at han var blitt leid av en landeier til å drepe presten Ricardo Rezende. To dager senere ringte en annen mann til prestens hus og sa: «Fortell Fader Ricardo at hans dager er talte, og be dem som arbeider sammen med ham om å passe seg også.»

I november 1994 meldte guvernøren at han ville sette i gang en granskning av en annen jordeiers påstander om at han hadde betalt politifolk for å få hjelp til å oppspore og drepe flere jordarbeidere og ledere i distriktet. Vær vennlig og skriv brev som forlanger full granskning av dødsstruslene og av politiets innblanding i drapene. Be om at alle ansvarlige blir stilt for en domstol.

Skriv til: Exmo. Sr. Presidente da República Federativa do Brasil/ eller: Sr. Fernando Henrique Cardoso/Palácio do Planalto/Praca dos Tres Poderes/Brasillia D.F., Brazil.

Utkast til brev:

Dear Sir,
I am writing to you concerning the alleged «death list» in Xinguara in the south of Pará state. Among 40 others the names of Father Ricardo Rezende and Benedito Rodrigues Costa, Brother Henri des Rosiers, and town councillor Elpidio Pereira da Silva are believed to be on the list.

I urge you commence a full investigation into the death threats and into the alleged involvement of military police in killings in the region

Yours sincerely,

INDONESIA

Dr. Muchtar Pakpahan, 41 år gammel, leder av en uavhengig fagforening, ble den 7. november dømt til tre års fengsel. Han ble beskyldt for å ha «oppviglet» andre til å vise ulydighet mot regjeringen under demonstrasjoner i april.

De handlingene som ble omtalt som «oppvigleri», bestod av å oppfordre arbeidere til å kreve lønnpålegg, noe som var både en lovlig og en fredelig aksjon. Dr. Pakpahan er en samvittighetsfange.

Anklagene mot dr. Pakpahan og 10 andre fagforeningsledere ble tydeligvis ført fram for å skremme aktivister og fagorganiserte. Noen av de andre lederne har allerede fått dommer på fra 5 til 15 måneders fengsel.

Den indonesiske regjeringen legges tunge restriksjoner på fagforeningsarbeid.

Det er vanlig at militære eller politi griper inn i arbeidskonflikter, og det fører ofte til mishandling av arbeider og aksjonsledere.

Rettsaken mot dr. Pakpahan var dypt urettferdig og brøt med Indonesias egen straffelov. Retten avlyste en rettslig høring som skulle undersøke om arrestasjonen av han var lovlig. Jurister fikk ikke nøyaktig informasjon om anklagene mot han før begynnelsen av rettsaken den 19. september, og da fikk de bare tre dager til å forberede forsvaret. Retten nektet å utlevere en kopi av dr. Pakpahans forklaring ved avhøret, og forsvarerne fikk ikke benytte sakkyndige vitner. Han appellerer dommen.

Vær vennlig og send appeller som ber om at dr. Muchtar Pakpahan øyeblikkelig blir satt fri uten nilkår. Skriv til: President Suharto, Presiden RI, Istana Negara, Jl. Veteran, Jakarta, Indonesia.

Utkast til brev.

Dear President Suharto,

I am writing to you to draw your attention to the case of Dr. Muchtar Pakpahan, who on 7 November 1994 was sentenced to three years' imprisonment for legal and peaceful demonstrations for labour rights.

He is a prisoner of conscience, and I am calling for his immediate and unconditional release

Yours sincerely,

Krever åpent beslutningssystem

Studentstyret ber universitetsstyret om å åpne møtene sine. Det er også foreslått i den nye loven om høyere utdanning at universitetes møter skal være åpne.

U Håvard Arntsen

Til dags dato har alle disse møtene vært lukket for offentligheten. Studentstyret peker på at innsikt i beslutninger er sentralt i det moderne demokrati. Dette har flere forskningsrapporter konkludert med, og som den forskningsinstitusjonen UiTø er børt man opptre på en forbillig måte, heter det i en uttalelse fra styret.

Ansvar i forhold til Russland

De understreker også at dette er svært viktig for UiTø i forhold til det ansvaret institusjonen har i forhold til samarbeid og oppbygginga av demokratiske institusjoner i Russland. Tidligere har studentstyretleder Andreas Bakke sagt at dette ikke er en kampsak for studentstyret. Studentstyret vedtok resolusjonen enstemmig.

Ny lov

I innstillingen til den nye loven om høyere utdanning legges det fram forslag til å i prinsippet åpne alle møter i universitetssystemet. Det vil bare bli anledning til å lukke møter i enkelte tilfeller.

Studentdemokratiets trange fødsel fortsettes. Studentstyret ber universitetsstyret om å åpne dørene til møtene sine.

Foto: An-Magritt Gjertsen

Teatervitenskap til høsten

Universitetet i Oslo starter i samarbeid med Aftenskolen opp grunnfag teatervitenskap i Tromsø.

U Jørgen Flint

Det er Universitetet i Oslo som står som faglig ansvarlig for studiet mens Aftenskolen i Sandefjord står for administreringen av studiet. Undervisningen vil imidlertid foregå på Kysten kultursenter sør på Tromsøya. Studiet er lagt opp slik at forelesningene blir lagt til 3-4 intensive helger i løpet av hvert semester. I tillegg vil studentene ha kollokvier og få veiledning med praktiske prosjekter. Studiet er lagt opp slik at man kan ta ti vektall teori og ti vektall med mer praktisk rettet jobbing.

Første gang i Nord

Det er Aftenskolen i Sandefjord som står for den praktiske gjennomførelsen av studiet. Denne skolen har spesialisert seg på å gi undervisning i teatervitenskap i distriktene. De har tidligere gjennomført lignende opplegg i sør-norge. Dette er imidlertid første gang man gjør noe slikt i nord-norge.

Ikke yrkesutdannelse

Det er viktig å presisere at studiet ikke er en yrkesutdannelse for skuespillere og profesjonelle sceneinstruktører. Istedet tar studiet sikte på å gi et grunnlag for arbeid i ulike teaterorganisasjoner og -institusjoner, i kulturadministrasjon, presse, radio, fjernsyn og skole. Studiet er også nyttig i kombinasjon med mediefag, kunsthistorie, språkfag, sosiologi og antropologi.

"Hvorfor gjør egentlig vi mennesker slik som dette? Det er spørsmålet vi må stille oss!"

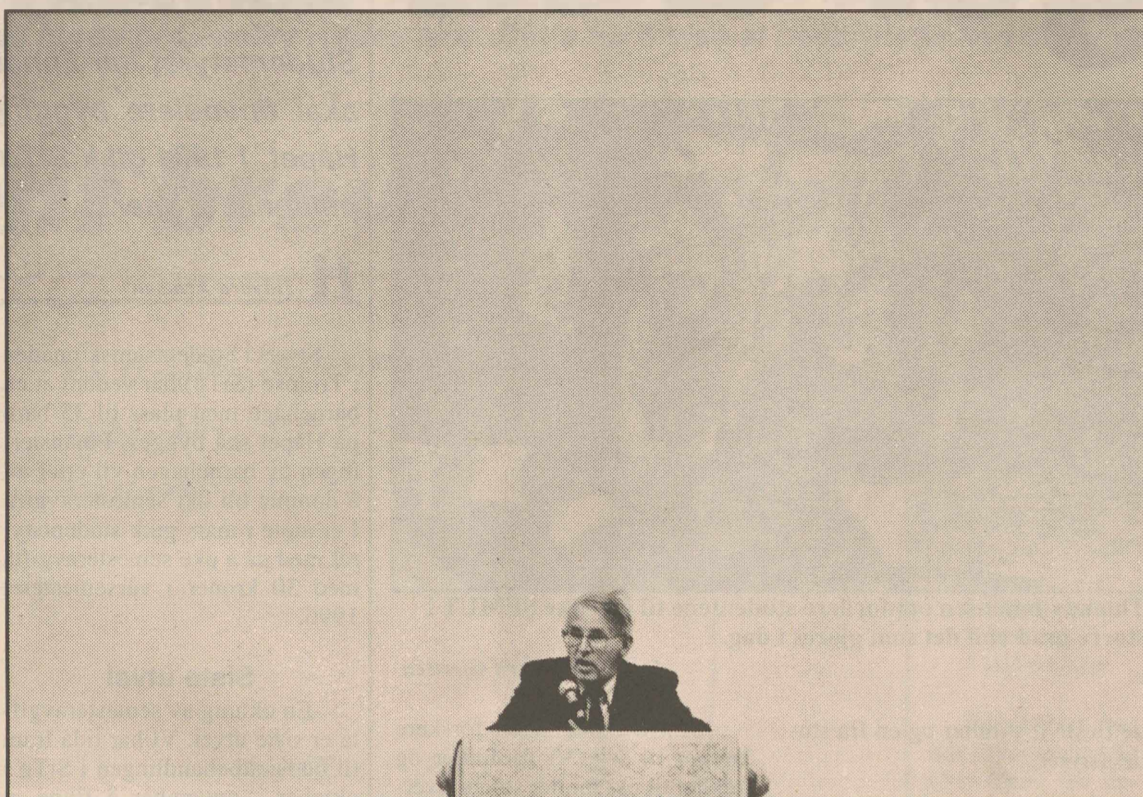

Universitetet - fabrikk eller fristed?

Har Universitetet utspilt sin rolle som samfunnskritisk instans? Dette var et vesentlig spørsmål når Vitenskapsteoretisk forum inviterte til møte under overskriften Universitetet i samfunnet. Innleder Yngvar Løchen, ISV, er bekymret over at gode akademiske prinsipper trenge tilbake, og at byråkratiet og «bedriften universitetet» tar over. Rektor Ole Danbolt Mjøs peker på dilemmaet som ligger i nødvendigheten av tilpasning og samtidig ønsket om universitetet som et fristed - for tanke, forskning og undervisning.

U Elin K. Haugdal

På 70-tallet lå Universitetet i Tromsø sin berettigelse i å tjene landsdelen, noe som virket forlokkende på en del radikale universitetsfolk. Men skal universitetet fungere som instrument for radikale samfunnsendringer, spør Løchen. Eller ligger dets berettigelse i at det er et sted som gir sikre skattebetalere og gode arbeidsplasser? Eller er det næringslivsinteresser i landsdelen universitetet skal tjene? Slik det er i dag må universitetet konkurrere med et høyt antall frittstående forskningsinstitutter, alle med en høy grad av kompetanse. Universitetet må også forholde seg aktivt til forskningspolitikken som føres for ikke å bukke under. Løchen mener at universitetet må konkurrere på prinsipper som ikke nødvendigvis er deres, og at det har vanskelig for å finne en naturlig plass i dette mønsteret. Det er ikke tvil om at universitetet må redfinere seg og tilpasse seg nye tider, men faren er at langsiktige og mer klassiske akade-

Hele universitetets idé er at alt skal skje i frihet. Men det finnes likevel et uttalt press i retning av effektivisering og produktivitet. Ole D. Mjøs peker på et dilemma ved universitetet som institusjon.

Foto: Elin K. Haugdal

miske prinsipper i denne tilpasningen blir trengt i bakgrunn.

En effektiv bedrift

Løchen ser at en effektiviseringslinje i takt med tidsånden går gjennom hele utdanningspolitikken.

-Det er svært usikkert om dette vil gi det beste resultat i tilegninga av kunnskap og i forhold til idealer om modning, danning osv. Universitetet blir en effektiv bedrift som produserer kunnskap. Forskningsmotivasjonen blir til slutt liggende i et bytteforhold mellom forskeren og oppdragsgiveren. De som gjør det godt, vil bli belønnet. Dette krever igjen omfattende dokumentasjon av forskningsresultat og av nytteverdien ved arbeidet. Og universitetet byråkratiseres. Skadevirkningene av universitetet som bedrift viser seg hos ansatte og studenter i en oppfatning av rettigheter og av sitt forhold til bedriften.

Ønsketenkning?

Det må være mulig å organisere universitetet mer som et fellesskap som beveger seg mot samme mål, et fellesskap der engasjementet hos

foreleseren og lærelysten hos eleven ivaretas. Løchen innrømmer gjerne at dette er et romantisk ønske. Men hvis universitetet skal holde i hevd sitt helt spesielle ansvar som en kritisk instans i samfunnet, som en institusjon som kan skissere alternative løsninger og unngå bevisstløshet, er fellesskapet og klare mål viktige forutsetninger.

Passive studenter

Løchen maler med brei pensel: -Altfor mye av undervisninga tilrettelegges og serveres til passive studenter som tar imot uten egeninnsats. Konsumentholdningen er tydelig. Løchen ønsker at universitetet istedet kunne være en arena der elevene kan teste sitt forhold til autoriteter. At det er de ytre prestasjonene som i dag berettiger universitetet, er et symptom på ytre press.

Fristed

-Den enkelte lærer og elevs frihet må være det overordnede, framholder Mjøs. Kreativiteten ligger i frihet, frihet i forhold til tanken, til forskningen, til undervisningen. Universitetet er ifølge Mjøs en privile-

gert arbeidsplass i så måte.

-Hele universitetets idé er at alt skal skje i frihet! At målsettinga kan være uklar, blir dermed ikke et vesentlig spørsmål.

Press på universitetet

Til tross for flotte ord om frihet, ser Mjøs at det finnes et visst press på universitetet, et press i retning av effektivisering og produktivitet. -Det er bare slik det er i vår syndige verden, og det må vi forholde oss til, polemiserer Mjøs. Samtidig holder han fast at UiTø må holde fanen høyt for å tjene landsdelen, at UiTø må bedrive stadig samfunnskritikk og ikke stømlinjeforme seg. Å tjene landsdelen betyr for Mjøs å gi utdanning slik at folk blir i landsdelen, og å drive forskning som kan være til nytte for blant annet næringslivet.

Menneskerettighetene

Mjøs nevnte opp eksempler på studenters samfunnsengasjement fra både 80-tall og 90-tall som en dokumentasjon på at livstegn finnes på Universitetet: - Anti-apartheid kampen som ble ført av Tromsø-studentene, og erklæringa av UiTø som anti-rassistisk sone, viser at universitetet

faktisk fungerer som samfunnskritisk instans. Det er i kampen for menneskerettighetene at universitetet kan vise liv; det er her universitetet har en funksjon, slo Mjøs ettertrykkelig fast.

Universitetet - kritisk motvekt eller effektiv utdanningsinstitusjon?

Har universitetet noengang hatt en samfunnskritisk rolle? - Nei, mente Tove Bull, professor ved ISL, i debatten som fulgte innlederne. - Universitetet har spilt mange slags roller, men de har slett ikke alltid vært preget av samfunnskritikk. Ethvert demokratisk samfunn har behov for en kritisk motvekt til næringslivsmakt og økonomisk makt. Universitetet bør være en slik kritisk instans, en instans som verner samfunnet mot seg sjøl.

Selvfølgheten ved begrepsbruken til Løchen og Mjøs ble også angrepet av andre debattanter.

-Effektivitet er ikke nødvendigvis noe negativt, kommenterte Gaute Einevoll, amanuensis ved IMR.

-Det er bare negativt for forskere som vil gjøre hva de vil! Sterkere grad av styring og større krav både til forskere og studenter er nødvendig for å kunne strukturere og dyktiggjøre, noe som i neste omgang har positiv innvirkning på lokalt og globalt plan.

Professor ved ISV, Randi Balsvik, holdt fast landsdelsperspektivet:

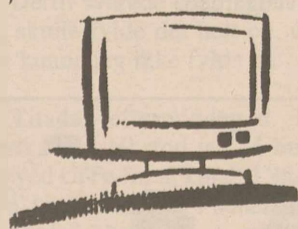
-Universitetet skal i første rekke gi best mulig utdanning til folk som skal ut i arbeid i landsdelen. Hun påpekte også at spørsmålet om universitetet i det hele tatt har spilt en kritisk rolle, er viktig å stille.

-Vi må også være klar over at i Norge i dag er ikke universitetet den eneste institusjon der samfunnsengasjementet kan kanaliseres, hvilket er tilfelle i for eksempel enkelte afrikanske land.

Engasjerer de engasjerte

Problemstillinga *Har universitetet utspilt sin rolle som samfunnskritisk instans?* trakk vel 40 interesserte til Aud. max. Og av disse 40 var bare halvparten «ordinære» studenter. Sier dette noe om hvor aktuelt universitetet er som forum for samfunnskritisk debatt?

- Elendig datatilbud for studentene !

PC-laben ved ISV/ISL er ofte opptatt i formål for undervisning. Flere og flere studenter må snu i døra når de vil føre inn oppgaver på datamaskinene på PC-laben. Dette skaper misnøye blant flere studenter, som mener de er avhengige av å bruke datamaskin når de skal levere oppgaver.

Datadiskriminering

Det finnes en PC-lab innenfor kantinen ved ISV/ISL, men den prioriteres til undervisningsbruk.

Den undervisningen som foregår er knyttet til et datakurs for humaniora og samfunnsfag, og til opplæring av statistikk/metode for studenter på statsvitenskap. Nå vil det i følge Edb-konsulent Rolf T. Larsen ikke foregå datakurs for humaniora og samfunnsfag før våren 1996, men statsviterne har reservert hele laben mellom to og fire timer hver ukedag. Det er i disse periodene som PC-laben er stengt for andre studenter.

En student som Utopia har vært i kontakt med, som ikke ønsker å stå

fram med navn, hevder at studentene er avhengige av tilgang på datamaskiner når de skal levere oppgaver og lignende. Studenten hevder videre at disse behovene blir oversett av administrasjonen, fordi det er alt for få maskiner tilgjengelig, og at de til stadighet er opptatt på grunn av kursvirksomhet.

-Det har heller ikke vært noen debatt om datarommet skulle brukes til skrive- eller kursvirksomhet. Dette er urettferdig for studentene som er avhengige av rommet for å få ført inn sine arbeider. Dagens praksis med kursvirksomhet, og bortvisning av studenter som kun vil skrive, innebærer et klaseskille mellom studenter ved ISV/ISL og studenter på in-

stitutter med bedre dekning av datamaskiner, hevder studenten.

Ikke skrivestue

-PC-laben har aldri vært tiltenkt som noen skrivestue for studentene. Men det er derimot ikke noe i veien for studentene å bruke PC-laben til skrivearbeid når det ikke er noe undervisning der, sier Larsen.

-Det er en grunn til at det ikke har vært noen debatt om bruken av PC-laben som en skrivestue, og det er at den aldri har vært tiltenkt som noen skrivestue. Den har i perioder vært utnyttet som skrivestue, men i realiteten har den primært vært tiltenkt som en PC-lab.

Ressursspørsmål

-Det vil absolutt være en ide å opprette en egen skrivestue. Men det er ikke bare et spørsmål om å gjøre innkjøp av maskiner, det er også et plassproblem med i bildet, sier Larsen.

Larsen argumenterer videre med at datautstyret er dyrt, og har begrenset «levetid».

-Vi får begrenset med økonomiske midler hvert år. Dette budsjettåret har vi faktisk ikke fått økonomiske tilskudd til datautstyr i det hele tatt, sier Larsen.

U Ola Bratlie

I dagens teknologibaserte samfunn brukes det datamaskiner over alt. Dette lille underverket brukes av folk i alt fra jobbsammenheng til hobbybasis. Maskinene del av samfunnet tar stadig større plass, og menneskene blir mer og mer avhengig av dem for å jobbe. Datamaskinene har også en integrert status på universitetet. De brukes i de fleste sammenhenger, men studentene ved lavere grad på ISV/ISL synes å være avskåret fra å ta del i de tekniske godene.

Penger å få

27. mars går fristen ut for å søke etter strategimidler på SEMUT. Thomas Johansen oppfordrer studenter og forskere å til søke fra potten på 340.000 kroner.

U Håvard Arntsen

Senter for miljø og utviklingsstudier (SEMUT) deler hvert år ut såkalte strategimidler. I år skal det fordeles 340.000 kroner og det er ingen øvre grense for hvor mye en kan søke etter.

-Noe går til høyeregrads studenter, noe til forskere og resten til prosjekter som organisasjoner driver i utviklingsområder, sier Thomas Johansen, sivilarbeider på SEMUT. Han har blant annet som oppgave å sørge for at studentene er klar over hvilken hjelp SEMUT kan yte.

Miljøvern

Midlene vil bli bevilget til prosjekter med satsing av strategiske og miljøbyggende karakter, utviklingsforskning i tredje verden og miljøforskning i tredje verden og i Nordvest-Russland.

-Det er relativt få som driver med hovedfags- og magistergradsoppgaver som er klar over denne muligheten til å få støtte til oppgaven sin. I tillegg kan vi hjelpe studenter til å henge seg på forskjellige prosjekter, forteller han videre.

-Hvis studentene er flinke til å lage prosjekter så har de gode muligheter til å få støtte fra SEMUT sine midler nå, fortsetter han og minner om fristen 27. mars.

De innkomne søknader om midler blir behandlet i en komite som innstiller i prioritert rekkefølge til styret i SEMUT. I dette styret sitter det representanter fra

Thomas Johansen oppfordrer studentene til å bruke SEMUT i større grad enn det som gjøres i dag.

Foto: An-Magrit Gjertsen

de fleste institutter og en fra studentstyret.

Tilbyr hjelp

SEMUT deler ikke bare ut penger. De kan også være til uvurderlig hjelp for studenter og forskere på alle plan på andre måter.

-Vi kan hjelpe til med å formidle kontakter og finne de riktige folkene og prosjektene. Det er bare å stikke innom eller ringe til meg på SEMUT, sier Johansen. De har et stort kontaktnett rundt omkring og kan hjelpe til med å finne fram i en jungel av forskjellige prosjekter. Senteret er en direkte konsekvens av Brundtland kommisjonens innstilling på 80-tallet. Ifølge Johansen er senteret verdsatt høyt og nyter god anseelse.

-Men vi savner studentene. De er ikke flinke nok til å bruke oss. Vi er et senter som kan brukes hvis en vil virkelig gjøre studieplanen sine, sier han og lover at SEMUT også vil bli flinkere til å komme i kontakt med studentene.

Ingen forskere

Senteret koordinerer forskjellige forskningsinnsatser og prosjekter.

-SEMUT har ingen forskere knyttet til seg. Vi formidler og trekker til oss midler som universitetet ellers ikke ville fått fatt i, sier Thomas Johansen. Dette er prosjektbaserte midler fra departementene og andre offentlige institusjoner, som kommer utenfor Universitets vanlige budsjetter. Han kan ikke helt skjønne kritikken som Martin Rasmussen rettet mot sentrene i forrige Utopia.

Misforståelse

-Han er tydeligvis redd for at vi skal bruke ressurser som kunne vært brukt til andre ting. Men det vi gjør er å tilføre Universitetet midler og knytter kontakter både mellom instituttene og andre universiteter. Dette sikrer at tverrfaglige prosjekter, samarbeidsprosjekter og liknende går lettere for seg. Noe som gavner studentene, sier han. Han peker på at SEMUT trekker inn kompetanse utenfra og knytter sammen forskere.

-Blant annet har SEMUT vært med og dannet et miljøsenternettverk i Barentsregionen. Her er universiteter og høyskoler i Norge, Sverige, Finland og Russland med og deler erfaringer i miljøspørsmålet, avslutter Thomas Johansen.

Åpner for økt semesteravgift

Studentstyret har åpnet for at økt semesteravgift skal finansiere byggingen av ny barnehage på Håpet. I 1994 gikk SiTø med et overskudd på 2.7 millioner kroner.

U Håvard Arntsen

Styret i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) har vedtatt at en barnehage med plass til 35 barn på Håpet ska bygges. Finansieringen av barnehagen vil etter alt å dømme bli økt semesteravgift. I et møte i mars gikk studentstyret med på å øke semesteravgiften med 30 kroner i vårsemesteret 1996.

Siste utvei

-En økning av semesteravgiften er siste utvei. Vi har tida fram til budsjettbehandlingen i SiTø i oktober - november å finne ut om det er mulig å finne en annen løsning, sier administrerende direktør i SiTø, Vidar Bakken. Han kan forsikre at en kan se på en økt semesteravgift som en underskuddsgaranti. De andre alternativene til økt semesteravgift som

studentstyret fikk skissert var å øke studentforeldrebetalinga med 200,- kroner måneden eller å omfordele og kutte på de midlene studentorganisasjonene får.

2.7 millioner

Barnehagene til SiTø har de siste årene gått med underskudd, mens årets totale overskudd ligger på hele 2.746.000 kroner.

-Dette er penger styret har valgt å bruke til å betale ned gjeld og satse langsiktig, forklarer Bakken. Ved å betale ned gammel gjeld har SiTø regnet seg fram til at de vil spare omlag 350.000 kroner i året i såkalte finanskostnader.

SiTø er avhengig av at disse barnehageplassene på Håpet settes igang i løpet av året. Bakken regner med at det blir en åpning i oktober eller november. Grunnen til at dette har hastet en del er at de får ekstra tilskudd fra Kirke, undervisning og forskningsdepartementet for disse plassene hvis

Runder nesten 150.000

De som var ferdige med høyere utdanning i 1994 hadde i gjennomsnitt att opp 146.671 kroner i lån fra Lånekassa. Året før var gjennomsnittet 139.200. Snittet har økt betraktelig de siste årene. De viser seg også at de som tar opp lån stadig oftere tar opp fullt lån. Dette har ført til at stadig flere ender opp med lån i overkant av 200.000 kroner. Hele 10.500 personer som var ferdig med høyere utdanning i fjor hadde passert 200.000 kroner i studielån.

Internasjonalt Seminar

Internasjonalt Seminar har nå blitt formalisert som en egen paraplyorganisasjon. De som tidligere var med i samordningsgruppa ønsker at samarbeidet skal bli mer forpliktende og at det økonomiske skal være i bedre orden. Organisasjonen vil ha et årsmøte i året og ellers ei gruppe som tar seg av det praktiske arbeidet. En person fra hver organisasjon har stemmerett og disse utgjør et styre, som også er økonomisk ansvarlig. Med i denne paraplyorganisasjonen er SAIH, Aksjon Slett U-landsgjelda, Latin-Amerika Gruppa, Fremtiden I Våre Hender, SOS Rasisme og Tromsø Kristelige Studentforbund.

sjon 28. mars kl. 18.00 på IBG-kantina. Se etter plakater!

Til slutt må jeg slenge på et par korte meldinger: Det avholdes fjellsikkerhetskurs 31. mars til 2. april, mens vinterklatrekur-

set skjer 7. til 9. april. Se etter oppslag på tavlene rundt omkring eller kom på TSI-kontoret i Hovedgården.

Bli med Tsi på fjellkos i påsken.

Foto: Tori Falck

Hva gjør du i påsken?

Av: Tori Falck, (TSI)

Fjellgruppa ved universitetet arrangerer nemlig, i år som i fjor, påskesamling for turhungrige studenter. Om du hadde i tankene å forlate de dagligdage universitetsmiljøene til fordel for lengtende foreldre eller andre kjære, så fortvil ikke; påskesamlinga i år går av stabelen allerede 6.-11. april, altså før familien vanligvis laster volvoen og tar av for hytte og påskesol. Og de som trodde de måtte reise hjem bare fordi Tromsø ikke hadde noe å tilby dem, har altså nå både muligheten til å spare de enorme summene en flybillett vil koste, og ikke minst oppleve legendariske Lyngsalpene sammen med andre turglade og ellers glade studenter.

Lyngsalpene

I år drar vi til Ellendalen, i sydlige delen av Lyngsalpene.

Her er mulighetene mange for skientusiaster og klatrere, på alle nivåer (skitur, topturer/telemark, vinterklatring, bre). Om du er av dem som aller helst sitter i snøborgen og gomler appelsin, er Lyngen som skapt for det også, spesielt hvis værgudene har sørget for sol - hvis ikke er jo tellivet både hyggelig og sosialt. For påsken skal jo være det, synes vi, og siden påskesamlinga i fjor ble en gedigen suksess i så henseende, våger vi oss på en repetisjon av de store høydepunktene. For eksempel; innrøm at du sikler litt når du tenker på helstekt lam (vegetarianere er selvsagt unnskyldt om ikke enzymene umiddelbart begynner å strøme!) Vi stiller også i år med lammet, og med våre eminente grillører, sikkert noen erfaringer rikere fra i fjor. Lagsteltene blir de naturlige samlingspunkt i kveldstimen, hvor slitne kropper kan få hvile og hvor

røverhistoriene flourer.

Allsang

Allsang er alltid populært, og spiller du gitar eller andre instrumenter som er verdt å drasse med seg de 3 kilometrene til leira (munns spill er jo veldig praktisk), er du sterkt ønsket! Tenker du litt med gru på å måtte se de samme universitetstrynene i påsken som ellers, kan vi opplyse at vi har invitert folk fra mange andre høyskoler og universiteter i landet. Kanskje får vi besøk, og det gir jo muligheten til å utvide horisonten.

Prisen for alt dette blir 250,- inkludert reise til og fra med buss, også det fantastiske lammet da.

Nå når du har lest dette sitter du forhåpentligvis igjen med et fristende alternativ til hvordan få ei vellykka påskefeiring. Uansett om du ennå er i tvil eller overbevist om å kaste deg ut i det, oppfordres du til å møte til informa-

Sint danske på buss:

Vår danske medarbejder Rune Balle har hatt en del uhell med Tromsbuss. I fortvilelsen over alt det han har opplevd har han skrevet et åpent brev til buss-selskapet hvor han skisserer hvordan han mener Tromsbuss burde organisere rutene sine. Dette for å vise at bussrutene kan organiseres på en enkel måte.

Åpent brev til Tromsbuss

Mandag aften d. 6/3-95 skulle jeg fra UiTø til Storelva. Bus 26 (afg. 22:25 fra Sentrum) til Kvaløysletta og skifte til bus 27 (afg. 22:25 fra Sentrum). Jeg spurgte chaufføren om vi ville nå bus 27 på Kvaløysletta, hvilket han mente vi ville. For en sikkerheds skyld kaldte han bus 27 for at checke om vi ville nå den på Kvaløysletta. Det kalder jeg service, og det var utroligt flot.

Desværre nåede vi ikke bus 27, hvilket chaufføren var meget gal over. Han sagde at det ikke var første gang at det skete, og at han syntes jeg burde skælde ud på Tromsbuss, hvilket jeg faktisk også havde MEGET MEGET lyst til da jeg gik de ca. 4 km hjem, selvom jeg havde betalt for at blive kørt, og var påklædt til at gå til og fra bussen og ikke 4 km!!! (Nu var det tilfældigvis bare en ung og frisk dansk udvekslingsstudent, og ikke en gammel dame, det gik ud over!)

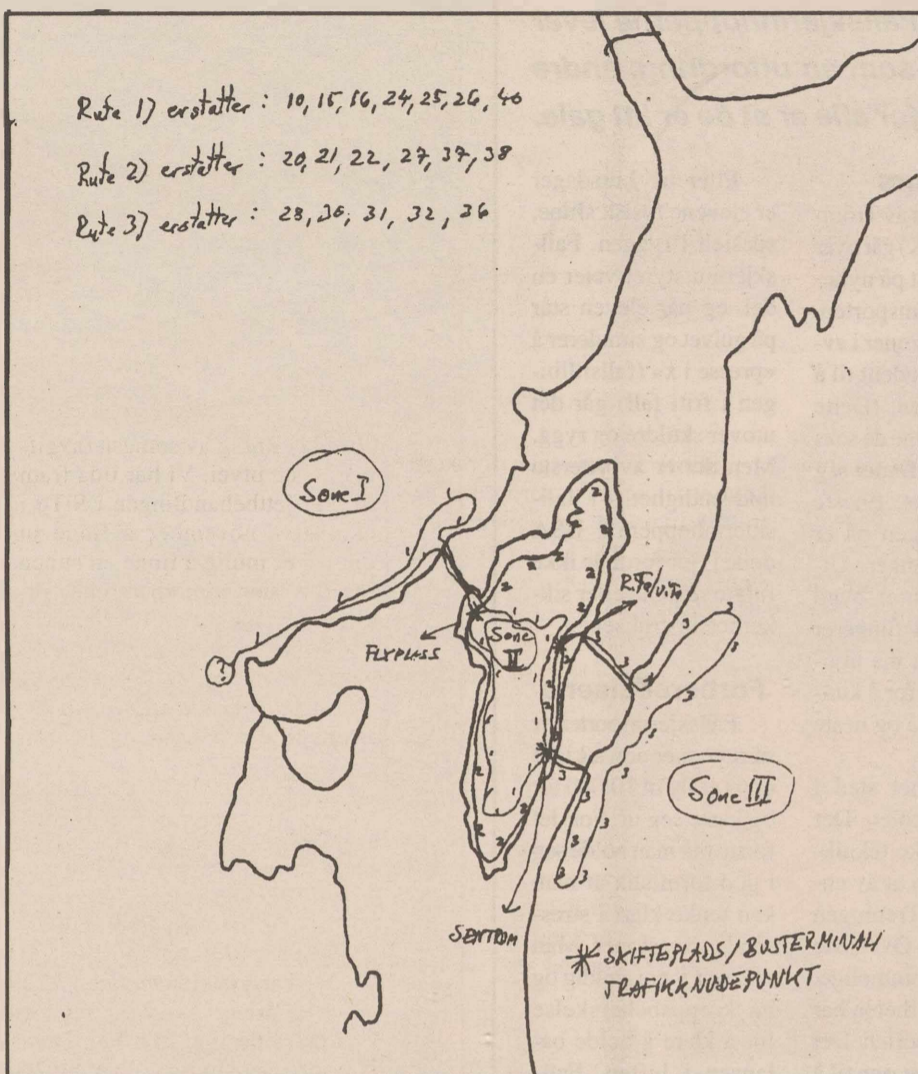
Søndag eftermiddag d. 19 februar skulle jeg til møde på universitetet, og da jeg stod på bus 27 fortalte jeg chaufføren at jeg skulle til universitetet, og at jeg skulle skifte bus i Sentrum. Da jeg stod af bussen i Sentrum, sprang jeg afsted for at finde bus 21 stoppestedet, og da jeg fandt det og bussen, sad den samme chauffør ved rattet som jeg havde kørt med til Sentrum. Jeg spurgte ham om han havde kørt bus 27 til sentrum, og han svarede ja. Så blev jeg gal, og spurgte hvorfor helvede han så ikke havde fortalt mig, at jeg bare kunne blive i bus 27 da den ville blive ændret til bus 21 fra Sentrum til Universitetet, hvorefter chaufføren bare rystede på hovedet og grinede.

Tirsdag morgen d. 14. marts stod jeg på bussen og ville fylde et par hundrede kroner på mit 50-kort.

Dertil svarede chaufføren at jeg skulle fylde det helt op, ellers kunne jeg ikke fylde på.

Tirsdag eftermiddag d. 14 marts kl 14:50 stod jeg på bussen ved UiTø for at køre til Storelva, betalte med et 4 søners rabattkort og bad om en omstigningsbillet da jeg ville stå af bussen ved REMA-1000 for at handle, og så stige på den næste bus, der ville køre fra UiTø kl 17:13. Dertil svarede chaufføren at det var slut med nulbilletter, og at jeg IKKE kunne få en.

Da jeg stod på den bus ved REMA-1000, der var kørt fra UiTø kl. 17:13, spurgte jeg om jeg skulle betale to gange for de 3 km jeg skulle køre med. Dertil svarede chaufføren, at det skulle jeg ikke hvis jeg havde en nul-

billet. Jeg fortalte så, at den chauffør jeg havde kørt med til REMA-1000 havde nægtet mig nul-billet, hvortil chaufføren sagde at det kunne han ikke, men at jeg måtte betale endnu 15 kr for at blive kørt hjem!!!

Til daglig synes jeg chaufførerne på Tromsbuss klarer deres arbejde ganske flot, og selv i snestorm er der kun små forsinkelser. (Det var aldrig gået i Danmark!) Jeg er faktisk også lidt imponeret over at busserne bliver på vejene trods is og sne, men jeg er deluntelynemig IKKE imponeret over ret meget andet!!

Nu da jeg er igang med at skrive, vil jeg sige at jeg undrer mig MEGET over hvorfor Tromsbuss kører med så mange tomme busser der ikke er i rute, og hvorfor Tromsbuss har så mange strækninger hvor der kører to-tre busser lige efter hinanden, og hvor ingen af dem er fyldte. Det må da koste en formue, og de penge ville sandsynligvis kunne anvendes mere fornuftigt. (Det er bl.a. buskundernes, skatteydernes og ikke mindst de studerendes penge, der på den måde går op i den blå dieselrøg)

Noget andet jeg undrer mig over, er at der i en så forholdsvis lille, men utroligt hyggelig og tiltalende, by, med et ualmindelig godt universitet, er så mange forskellige busruter. Der er jo en rute for hver 1000 indbyggere, hvis man tæller alle med. Desvær-

re kører halvdelen af byens befolkning i hver sin bil, (med deraf følgende trafikchaos i rushtiden) og hvorfor dog ikke få dem til at bruge bussen??

(Måske er der netop en grund til at de vælger IKKE at bruge bus)

En del af forklaringen, tror jeg, er at Tromsbuss rutenet er sammensat på en besynderlig måde, så de fleste ruter går ud fra Sentrum og kører til snuplaser i udkanten af byen. Og at man ikke betaler for den strækning, eller den tid, man kører med bussen, men for hver gang man stiger på bussen.

Derudover virker det helt forkert at man skal betale ekstra for at skifte bus, når det jo netop ville virke omkostningsreducerende, hvis passagerene i større udstrækning skiftede bus, i stedet for at mange busser kører på de samme strækninger. (Dette er værst på Kvaløya og mellem Sentrum og RiTø)

Jeg har udarbejdet et skitseforslag, som måske kan inspirere.

Forslaget går ud på en forenkling af rutenet og soneinddeling.

Af vedlagte kort fremgår det, at det område Tromsbus bybus betjener opdeles i tre soner:

- Sone I Kvaløya.
- Sone II Tromsøya.
- Sone III Fastlandet.

Grundide'en i forslaget er at undgå de mange ruter, der kører på samme strækninger, og at

Tromsbuss ændrer syn på det at skifte bus for at nå fra punkt A til punkt B.

Ide'en er bygget op omkring tre trafik knudepunkter hvor man kan skifte bus:

- * Flyplassen.
- * Sentrum.
- * RiTø/UiTø.

Rutenettet består grundlæggende af tre ruter der kører rundt i begge retninger, og ide'en er at man som passager udnytter rutenettet fleksibelt:

Rute 1) Kvaløya - * Flyplassen - rundt indre Tromsøya - * Sentrum * RiTø * Flyplassen - Kvaløya.....

Rute 2) Tromsøya rundt ydre øya fra * Flyplassen * Sentrum * RiTø * Flyplassen

Rute 3) Fastlandet * Sentrum * RiTø - fastlandet.....

Foruden bybusruter kører distriktruter som hidtil men med udgangspunkt i * Flyplassen og * Sentrum-busterminal hvor passagerene kan vente indendørs, og evt. købe buskøreplaner, aviser, kaffe osv. Busterminalen i Sentrum kunne måske også rumme buskontorer samt turistinformation, og det ville endvidere være smart om * Sentrum-busterminal placeres nær hvor hurtigrute/hurtigbåt og langdistancebusser "lander".

Følgende er et par eksempler på hvordan man kommer fra sted til sted:

En passager skal fra Kroken til Flyplassen:

P stiger på rute 3) og kører til * RiTø og skifter til rute 1) eller rute 2) og betaler for II søner.

En passager skal fra Slettaelva til Tromsø Museum ved Sorgenfri:

P stiger på rute 1) og skifter ved * Flyplassen til rute 2) og betaler for II søner.

En passager skal fra RiTø til Harstad:

P stiger på rute 1), 2) eller 3) til Sentrum-terminalen, hvor P skifter til bus, hurtigbåt eller hurtigrute.

Forslaget er er altså en forenkling på flere niveauer. Færre ruter, færre strækninger hvor der kører mange ruter på samme

strækning, lettere overskueligt takstsystem og større smidighed med hensyn til at skifte bus, samt indførelse af skiftsteder/sentre.

En omlægning af rutenettet, vil iøvrigt kunne gøres gradvist, ved at rydde op i, og sammenlægge nogle af alle ruterne, og gradvist vænne passagerene til at skifte bus, - UDEN ekstragebyr!!!

Dette vil kunne gøres ved at beregne bustiderne ud fra de tre * trafik knudepunkter, så busserne korresponderer.

Da Tromsbus i forvejen benytter skærminformation til oplysning om busafgange, kobles disse på et netværk, (F.eks. e-mail eller Internet, det koster kun fast bidrag, plus betaling for de sekunder det varer at overføre informationerne) og i busserne installeres en lille sender der giver terminalerne besked om buspassage. Disse buspassage-informationer bruges til, på skærmene, at oplyse ventende passagerer om eventuelle forsinkelser. (Som skærmene er i dag er de, når de virker, ikke til større hjælp end en trykt køreplan på en plakatsøjle, - men de har sandsynligvis kostet meget mere!)

Forslaget er naturligvis et skitseforslag der skal videreforarbejdes og tilpasses passagerenes behov. Der formodentlig kan analyseres ud fra det elektroniske billetsystem, som Tromsbuss A/S har indkøbt af Gud ved hvilken grund, det sparer ihvertfald ikke tid for hverken passagerer eller chauffører.

Visse steder skal passagerene lære at gå et par meter fra deres bolig til busstoppestedet, og jeg bekræfter at det ikke er spor livstruende at gå et par hundrede meter. F.eks. på Storelva går vi ca. 200 meter ned til bussen, og så vidt jeg ved et ingen endnu døde af det. Til sammenligning kører "mælkeruten" 27 fra dør til dør på strækningen fra Storelva til Kvaløysletta, hvilket for Storelva-beboere er ret irriterende tidsspilde.

Med andre ord så kan visse ruter godt strækkes lidt ud, uden at nogen vil tage skade af det.

Alt i alt skulle omlægningen sandsynligvis kunne reducere udgifterne for Tromsbuss A/S, hvilket i sidste ende gavner buskunderne, og ikke mindst skatteyderne, der jo yder et massivt bidrag svarende til 11,5% af billetindtægterne. (Kilde Utropia 1995; 3 s. 11)

Måske har dette lille brev virket inspirerende, og ikke andet så måske underholdende.

Rune Balle
Nordplus-udvekslingsstudent

Studenter ma

Hva får et menneske til å hive seg ut av et fly med en liten sekk på ryggen? Mange rister oppgitt på hodet når de hører om denne rasen mennesker som kalles fallskjermhoppere. Fallskjermhopperne lever og ånder for sporten sin. Noen må ha det som en utfordring, andre gjør det kun for spenningens skyld. Felles for alle er at de er litt gale.

U Ola Bratlie

Klokken er 9 en søndag morgen tidlig i mars. Fem personer står utenfor flyplassområdet ved Langnes. Alle har et nervøst smil om munnen. En fleiper om mæritt hele natten, en annen har ikke klart å spise frokost. Alle har høy puls. I dag skal det skje. Om kort tid skal de alle gjøre sitt jomfruhopp. Kursleder Bjørn Simenstad kommer med nøkkelen til porten og slipper de spente fallskjermellevne inn på feltet.

Eneste jente

Anniken Egede Nissen er student og den eneste jenta på fallskjermkursen. Hun er klar over at fallskjermporten er mannsdominert, men hun bryr seg ikke. Det er ei tøff jente, og hun er den mest rolige av de fem.

Været er meget bra. Helt vindstille, og solen skinner fra en blå himmel. Det kunne ikke vært bedre. Kursleder Bjørn sier at det ville være bedre med litt vind.

-Hvis elevene flyr inn over landingsfeltet med litt motvind, vil skjermen gå saktere framover. Møtet med bakken vil ikke bli så hardt, sier han.

Men han legger til at det ligger mye snø på landingsfeltet, og han garanterer at alt vil gå bra hvis elevene gjør hva de har trent på i de tre siste dagene.

Fire dagers kurs

Kurset som arrangeres av Tromsø Fallskjermklubb (TFSK) går over fire dager, og er beregnet på nybegynnere innen fallskjermporten. Klubben tar cirka 2600 kroner i avgift for å trene opp en student til å bli en elev innen sporten. (Dette inkluderer også flyutgiftene de seks første hoppene). Man befinner seg da på det laveste nivået. Eneste måten å stige i rangstigen på er ved å hoppe mange ganger. Ut-dannelsen innen sporten er bygd opp av sertifikater. Det fungerer som karatesporten. Man må utvikle seg innen hvert nivå for å kunne avansere til neste nivå og neste sertifikat.

Treningen har funnet sted i gymsalen på lærerhøyskolen. Der har elevene trent på ulike teknikker, som skal redde dem ut av enhver kritisk situasjon. Treningen har vært rutinepreget. Øvelsene repeteres til det kjedsommelige. Men det er viktig. Sikkerheten har førsteprioritet i denne sporten. Det er viktig at elevene trenes opp til å fullføre eventuelle nødprosedyrer uten å tenke for mye. Å tenke for mye i denne sporten kan koste liv. Du har ikke tid til å tenke når bakken nærmer seg med nesten 200 kilometer i timen. Du må handle automatisk. Det er derfor elevene blir drillet så mange ganger på de samme øvelsene. Teknikkene på de ulike nødprosedyrene må sitte som et skudd. Det kan skille mellom liv og død.

Etter tre kursdager er elevene fysisk slitne, spesielt i ryggen. Fallskjermutstyret veier en del, og når eleven står på gulvet og simulerer å «presse i x» (fallstillingen i fritt fall) går det utover skuldre og rygg. Men det er av ytterste nødvendighet. 41 fallskjermhoppere i USA døde i fjor fordi de ikke fulgte reglene eller sikkerhetsinstruksene.

Forberedelsene

Fallskjermporten er så mye mer enn å kjøre opp i et fly til 10.000 fot og kaste seg ut. For det første må man holde seg i god form slik at man kan tenke klart i stressende situasjoner. Man må også være smidig og ha kroppsbeherskelse for å klare å holde balansen i luften. Fallskjermhoppere er ofte perfektjonister. Hver eneste bevegelse i luften skal være gjennomtenkt. Det er utrolig mye trening som skal til for at man skal kunne beherske bevegelsene i luften.

I tillegg til de fysiske forberedelsene, må også fallskjermhopperne beregne

mye tid på forberedelsene. Man må holde fallskjermutstyret i tipp-topp stand. Man må også organisere seg slik at flere hoppere møtes i lag. Det er for dyrt å hoppe alene. De store flyutgiftene gjør fallskjermhopping til en dyr sport. Det koster drøyt 100 kroner for en hopper for hvert løft. Fallskjermutstyr går det an å leie av klubben. Men mange bruker titusener av kroner på et eget utstyr.

Linehopp

Det er ikke noe fritt sveis å snakke om de seks første hoppene. Utløsermekanismen på fallskjermriggen er festet til en line i flyet. Og i det man hopper drar linen ut en plugg som gjør at skjermen løser seg ut. Det er først etter seks godkjente hopp som man begynner med fritt fall. Dette er gulroten som enhver fallskjerm-elev trakter etter, men som langt fra alle oppnår. De fleste slutter nemlig med sporten i løpet av elevperioden. De får nok. Mange finner ut at det er for stort psykisk press. Man må nemlig ha baller for å hive seg frivillig ut av et fullt fungerende fly.

Det første hoppet

Det er tid for at Anniken skal ut på sin jomfrutur. Hun virker ganske rolig etter all treningen, og hun er overbevist om at alt vil gå bra. I det hun kliver inn i det knøttlille Cessna-flyet gliser hun bredt.

-Pass på å få noen fine bilder av meg i luften, sier hun.

Flyet takser bort til rullebanen og setter fart. Det lille flyet rister som en gammel Renault 5 på en motorvei. Man sitter nærmest og venter på at flyet skal løse seg opp i sine enkelte bestanddeler. Egentlig burde man være glad for at man kan hoppe ut fra 3500 fots høyde.

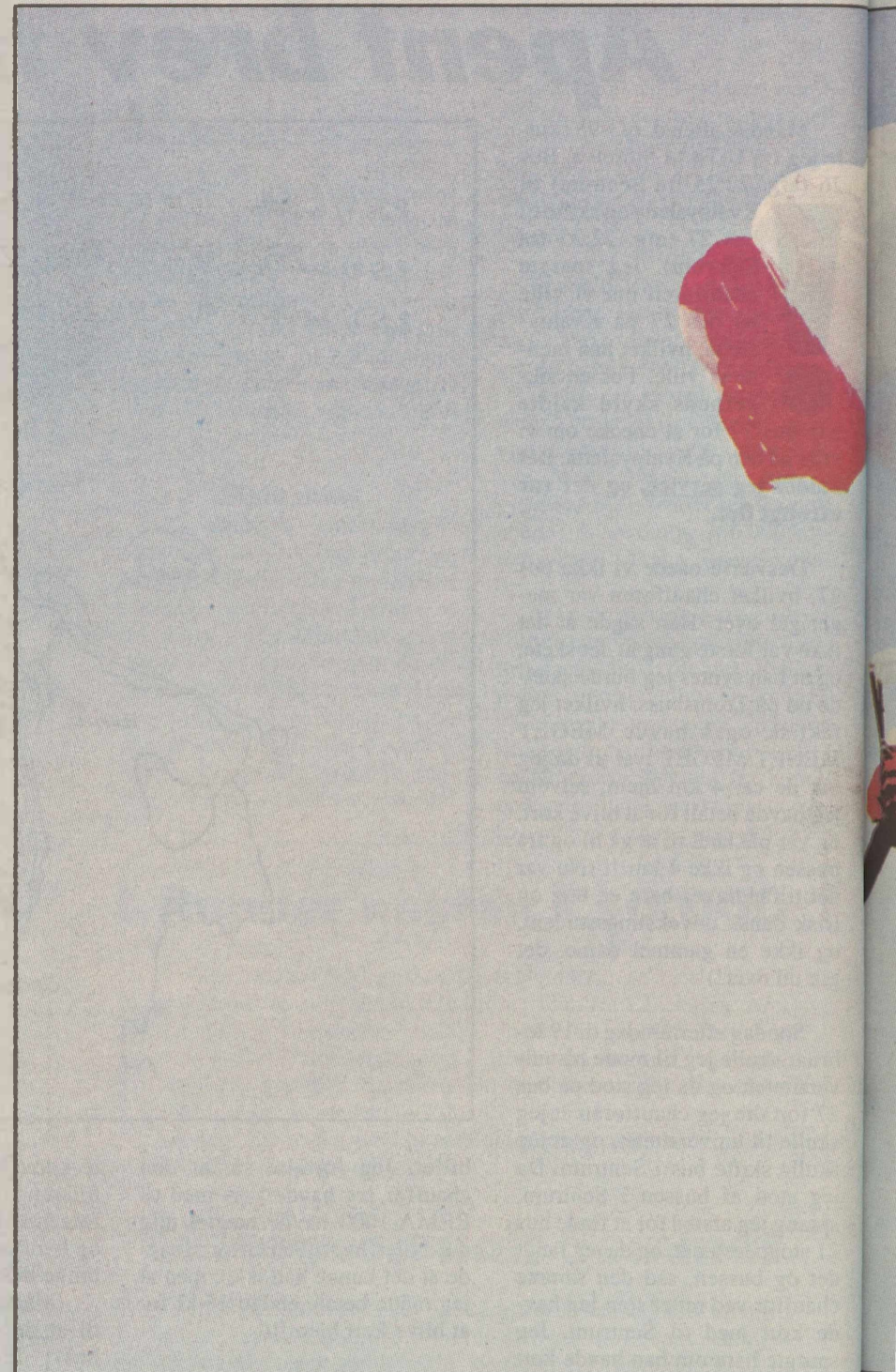
Instruktøren lukker opp døren. Det blir noe jævlig kaldt i flyet, og det braker infernalsk. Anniken titter ut og ser Tromsø cirka 1000 meter under seg.

-Gjør klar, roper instruktøren.

Anniken setter seg på kanten av døra, og plasserer beina på hjulet like under.

-Still i døra, vræler instruktøren igjen for å overdøve vinden og motorduren.

Anniken bøyer seg ut og får tak i staget som er festet mellom flykroppen og vingen. Hun smy-

Anniken nærmer seg bakken og gjør klar for landingsprosedyre.

Fredrik Hovind Juell trener på fallstillingen før han skal hoppe

ed englevakt

Anniken
gleder
seg til
jomfru-
hoppet

Alle bilder: Ola Bratlie

ger seg ut mens hun holder taket i staget og slipper taket med føtterne. Hun henger nå i staget med kroppen dinglende under flyvingen. Anniken må konsentrere seg for å gjøre alt rett. Presse hoftene fram og få tyngdepunktet fram ved magen slik at man ikke tar baklengs salto når man slipper taket fra staget.

-OK, er det siste Anniken hører før alt blir stille.

Motorduren fra flyet forsvinner fort, og alt man hører er skjermen som blafrer i vinden.

Anniken sjekker skjermen og ser at den har foldet seg ut ordentlig. Hun har nå noen minutter med moro før hun lander. Men prosedyrene er strenge for skjermfyringen. Man skal styre seg inn mot hoppfeltet til rett høyde og forhold seg til den vinden som er.

Anniken får problemer med å styre seg inn til feltet som hun skal lande på. Hun ligger alt for langt borte før hun endelig begynner å peile seg inn mot målet. Før hun rekker fram til hoppfeltet må hun lande i et område som er dekt med trær cirka 100 meter nord for hoppfeltet.

Når jeg møter Anniken igjen smiler hun bredt.

-Brillene begynte å dugge når jeg kravlet meg under vingen der oppe. Jeg hadde problemer med å orientere meg hvor jeg var. Det var derfor jeg havnet så langt ut av kurs det første hoppet, forklarer hun.

Det gikk mye bedre på Annikens andre hopp. Da landet hun midt på hoppfeltet, som er en nøy like nedenfor de nye OL-brakkene ved Nedre-Håpet.

-Hærlig, roper hun ut når hun dukker opp av snøfonna. Dette er langt fra så farlig som folk vil ha det til. Dette er bare moro.

Etter hoppingen er det klart for kritikk og komplimenter. Elevene får registrert hoppene sine i sin personlige registreringsbok. For mange av hopperne med lang erfaring er denne boken nærmest som en bibel å regne. Der er hvert eneste hopp nøye beskrevet. For den gale hopper fungerer denne som en bibel og dagbok.

Skryt og vås

Klubbhuset til TFSK er det sosiale treffpunktet for fallskermhopperne.

Her samles hopperne mellom hver luftetur. Bua blir flittig brukt av forfrosne hopperne som fortvilet forsøker å få litt varme i kroppen. Det går i kaffe og te.

De litt mer erfarne hopperne ler av hverandres historier. En av

gutta forteller om en vanvittig skjermkjøring med stor innlevelse. Elevene hører på med kuleøyne.

En mer erfaren hopper ler litt av det hele. Det er med fallskermhopping som med fiske. Man legger gjerne på en kilo eller ti.

Fagordene hagler viilt om ørene på meg. Exit, monopod, BASIC og jeg vet ikke hva.

De mer erfarne folkene går rundt og tripper.

-Er det ikke snart vår tur til å hoppe? spør en rastløs sjel.

-Dere får være med på neste løft, svarer en med en liste på fanget.

Det er sesongens første hopp for disse viderekommende hopperne, og det kribler litt ekstra i magen.

-Slik er det alltid så langt nord. Vintermørket varer så lenge at det blir en ufrivillig pause i hoppingen fra oktober til mars. Men nå er vi i gang igjen. Livet blir igjen verdt å leve. Men til sommeren har vi det moro. Da er det hopping døgnet rundt, sier en hopper.

Etter hvert hopp må en pakke skjermen og gjøre klar riggen igjen.

Studentstyret utlyser støtte midler for 1995 til studentforeninger etter følgende reglement.

§ 1. Det bevilges årlig over SiTø's budsjett et beløp som av SSt fordeles som drifts-støtte til studentforeningene ved UiTø. SiTø's styre får fordelinga til godkjenning.

§ 2. Søknadsfristen er 1. mars hvert år. Søknader som innkommer senere kommer ikke i betraktning. Det påligger SSt AU å lyse ut midlene.

§ 3. Støtnadsberettiget er forening som

- arbeider for å fremme en studentgruppes interesser og/eller deres sosiale og faglige miljø.
- ikke mottar tilskudd på annen måte direkte eller indirekte fra SiTø.
- har minst 12 dokumentert betalende medlemmer, hvorav minst 50 % er studenter.
- har innkalt (1 uke på forhånd), og avholdt årsmøte innen 1. mars.
- aktivt rekrutterer medlemmer.
- ikke åpenbart har et formål som ikke er forenelig med støttemidlenes ide.

§ 4. Søknaden skal inneholde :

- en generell søknad som beskriver formålet med årets aktivitet og argumenterer for behovet for støtte.
- protokoll fra siste ordinære årsmøte, underskrevet av 2 årsmøtevalgte personer. Årsmøtet skal avholdes innen 1. mars.
- årsmøtegodkjent årsmelding for siste år (med årsmøtegodkjent medlemsliste)
- revidert regnskap. Dette innebærer gjennomgang av posteringer og regnskapsføring, samt oppsett av regnskap i forhold til budsjettposter. Revisors skal velges av årsmøtet og følge hele regnskapsåret til neste års møte.
- budsjett; med merknader til poster der det ikke fremgår eksplisitt hva posten innebærer. Budsjettet skal ha en inntektsside og en kostnadsside. Budsjettet skal godkjennes av årsmøtet.
- kontonummer og navn på konto.
- navn på kasserer og leder for foreningen.

§ 5. Vurdering av søknadene :
Søknadene vurderes på bakgrunn av behov. Dersom SSt-AU mener det er nødvendig kan tilleggsopplysninger innhentes fra enkelt-foreninger. (kontaktperson må derfor oppgis i søknaden)

§ 6. Krav til årsmøte :
Årsmøtet i den enkelte forening skal innkalles i god tid - minst en uke i forkant. Årsmøtet skal behandle følgende : (minst)

- Godkjenning av innkalling og dagsorden.
- Valg av 1 revisor.
- Valg av 2 til å underskrive protokoll.
- Valg av styre.
- Valg av kasserer.
- Godkjenning av årsmelding. (for året før)
- Godkjenning av regnskap med balanse.
- Godkjenning av budsjett.
- Fastsettelse av medlemskontingent.

§ 7. Studentstyret vedtar fordeling på bakgrunn av fremlegg fra SSt - AU på et ordinært Studentstyremøte medio mars. Midlene anvises til utbetaling ultimo mars.

§ 8. Foreninger som bevisst oppgir gale opplysninger/forfalsker protokoller utelukkes fra fordeling samme år.

§ 9. På bakgrunn av en forenings aktivitet kan SSt etter skjønn unnlate å tildele støttemidler selv om foreninga er støtnadsberettiget etter § 3.

§ 10. Det holdes av et mindre beløp som kan disponeres til nye foreninger. Ny-startet forening er ikke bundet av ordinær søknadsfrist. Søknaden skal inneholde underskrevet referat fra stiftelsesmøte der foreningas formål er vedtatt. Som nystartet forening regnes ikke foreninger som for mindre enn tre år siden søkte om støttemidler under samme navn, eller som med samme formål/med rot i samme miljø søkte under annet navn.

§ 11. Uavhentete og ikke fordelte midler overføres til neste års fordeling.

Støttemidler for 1995 tildeles etter dette reglementet. Søknadsfristen for 1995 settes til 1. april. SSt - møte i april vedtar fordeling. Dersom krav til årsmøte ikke kan overholdes, må styret i den enkelte forening gjøre de vedtak som er nødvendig for å tilfredsstillte kravene. "

For 1995 er det satt av 130 000,- til fordeling, inkludert midler til nyoppstartede foreninger. Omtrent 120 000,- vil dermed bli fordelt etter denne utlysningen.

For nærmere opplysninger, eventuelt søknad om utsatt frist, kontakt Organisasjonssekretær Gisle Johansen, 77 64 42 02 (Hovedgården - vis å vis Akademisk Kvarter)

Studentstyrets arbeidsutvalg inviterer til kurs.

Innføring i Studentdemokratiet og Universitetsdemokratiet.

- organisasjonene, lover, regler, saksområder, rettigheter og plikter -

Tid : Fredag 24. mars 1800 - 2100

Tirsdag 28. mars 1800 - 2200

Onsdag 29. mars 1800 - 2100

Sted : Ennå ikke avklart - oppgis ved påmelding.

Påmelding innen Torsdag 23. mars klokken 1200 til Organisasjonssekretær Gisle Johansen, tlf 77 64 42 02, fax 77 67 60 25, E-mail : sa@ottar.uit.no eller på Studentstyrets arbeidsutvalgs kontor i Hovedgården.

Hensikt :

Bedre den innsikt og forståelse hver enkelt student har i Universitetets hensikt og organisering, Studentdemokratiets hensikt og organisering, Studentsamskipnadens hensikt og organisering og Studenttillitsmannsarbeidets omfang og saksområder.

Mål :

Gi en grov innføring i organisasjoners funksjon og virkemåte.

Gi deltakerene en skisse av Universitetets organisasjons hensikt, organisasjon, arbeidsdeling og saksbehandling.

Gi deltakerene en skisse av Studentenes organisasjons hensikt, organisasjon, arbeidsdeling og saksbehandling.

Gi innblikk i universitetsloven, velferdsloven, lov om sosiale tjenester, husleieloven, lånekassens forskrifter, eksamensreglement, opptaksreglement og studieplaner.

Gi innblikk i herskende saksområder i tillitsmannssystemet.

Gi oversikt over hele nedslagsfeltet for tillitsmannsarbeidet.

Kurset avsluttes med utdeling av diplom !

Diplomet viser kvalifikasjonen cand.nå vecke mehr tillit.

LIKESTILLINGSSEMINAR FOR STUDENTER OG ANSATTE

TORS DAG 23 OG FREDAG 24 MARS

STED: STORE AUD. MH-BYGGET

TORS DAG: 10.15 - 16.00

FREDAG: 10.15 - 16.00

SEMINARET ER OPPDELT I FLERE INNLEGG PÅ EN TIME, OG DU KAN SELV PLUKKE UT DE DELER DU SYNES ER INTERESSANTE

Seminarer er rettet mot studenter og ansatte på universitetet. Vi vil fokusere på forhold som angår begge kjønn, og vise at både mannen og kvinnen har fordel av at likestillingsprosessen går videre. Fredagen avsluttes med paneldebatt.

BLIR DET LIKESTILLING AV LIKESTILLINGSPOLITIKK?

Arrangør: Kvinnepolitisk komite ved UiTø/Studentstyret

TORS DAG 23 MARS:

* Kl. 10.15 - 11.00.
Professor Liabeth Høltedal, Sosialantropologi, UiTø.
Filosofisk problematisering av kjønnsbegrepet.

* Kl. 11.15 - 12.00.
Personaldik. Solveig Wiesener, UiTø.
Universitetets rolle og ansvar for likestilling.

* Kl. 12.15 - 13.00.
Ellen Juul Andersen.
Informasjonssejef i Den Norske Lægeforening.
Har et yrkes prestisje noen sammenheng med hvilket kjønn som er i flertall i dette yrket.

* Kl. 13.00 - 14.00.
Lunch.

* Kl. 14.00 - 14.45.
Jude Grumstad, Sykepleier,
Hjemsjefestjenesten Tromsø kommune.
Mannsdeltagelse i kvinnesdominert yrke.

* Kl. 15.00 - 15.45.
Christian Hellevang, nestleder NSU.
Selvstendig opptjeningsnett til
fødselpermisjon for fedre.

FREDAG 24 MARS:

* Kl. 10.15 - 11.00
Professor Synnøve den Bourvis, UiTø.
Feministisk historie og betydning av kvinnelige tenkere.

* Kl. 11.15 - 12.00
Likestillingskonsulent Tone Holmen, UiTø.
Prosjekt likestilling, senter for kvinneforskning og kvinnelige forskere.

* Kl. 12.00 - 13.00
Lunch

* Kl. 13.00 - 13.45
Jorunn Hageles, stortingsrepresentant for SV.
Er kjønnskvotering nødvendig eller urettferdig?

* Kl. 14.00 - 16.00
Debattpanel:
Tema: Blir det likestilling av likestillingspolitikk?
Deltagere:
*Gerd Bjørhovde, professor UiTø.
*Kathrine Vangen, leder NSU.
*Gisle Johansen, student på pedagogisk hovedfag
*Jorunn Hageles, stortingsrepresentant SV.
*Reidar Bertelsen, Professor/Instituttleder ISV.
*Sylvia Labugt, adm. leder HCG.

KULTUR

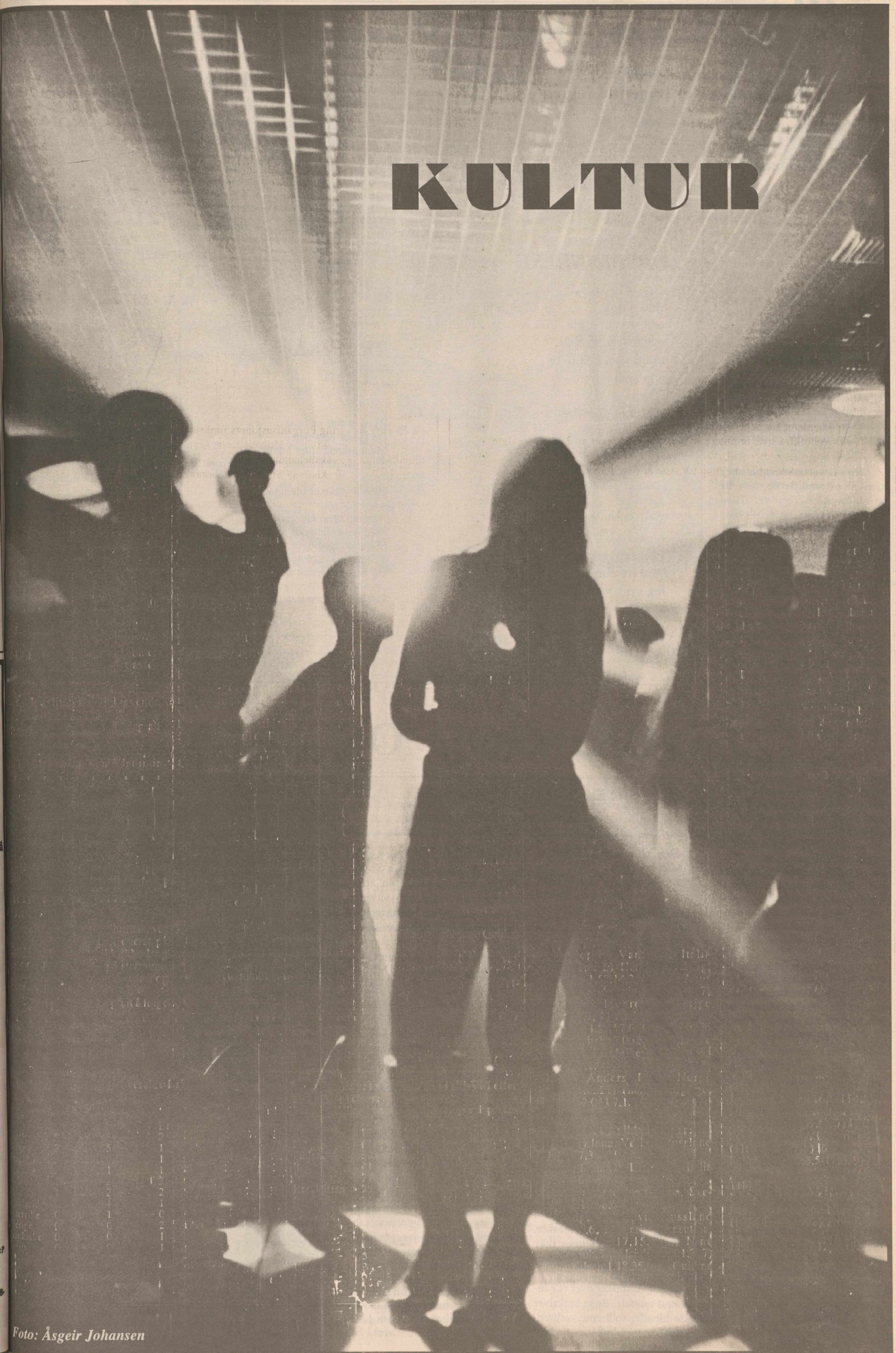

Foto: Åsgeir Johansen

KULTUR
KOMMENTAR

Mye godt

Det er mye som er godt. Det finnes ulike meninger om det meste, men jeg kjenner mange som liker å sitte på kafe. Min venninne forsvarer sine timer på overfylte kafeer med at hun diskuterer fag. Altså er kafesittinga fornuftig og ikke fornøyelse. Og om det er fornøyelse kommer det i andre rekke. Jeg vil ikke være moralens vokter og spør ikke om konsumerter halvliære, klar tanke, min-kende lån samt dagen derpå.

Min venn snakker om en bekjent av oss som burde være til etterfølgelse fordi hun er: a) koselig, b) effektiv og c) idealistisk. Jeg smiler imøtekommende. Jeg vil gjerne være koselig. Min venn smiler han også. Han vil nok også være koselig. Det er fint at man kan smile til hverandre og være koselig. Det er mye som er fint. Godt er et annet ord enn fint. At ting er bra er nesten det samme som at det er godt. Det finnes også fine ting som er gode. Jeg vil forresten gjerne være effektiv også. Og idealistisk. Kanskje er vår felles bekjente et eksempel til etterfølgelse. -Ja, ikke sant, sier min venn med et strålende smil.

Men, fortsetter jeg, man kan ikke alltid være koselig. Min venn legger straks ansiktet i alvorlige folder. Kombinert med ansvar er det i hvert fall vanskelig å alltid være koselig. Min venn grunner på dette, i det min venninne kommer inn. Hun er ikke særlig idealistisk, for hun bryr seg ikke mye om verden. Men kanskje er idealisme å gjøre ting uten å få særlig penger for det. Som å jobbe i samfunnet, på Fredagskafeen eller lage radio, for eksempel. Og om det ikke redder verden, kan det gjøre verden bedre å leve i for oss luksusmaterialister i Norge, slik at i hvert fall noen orker å gjøre noe også for verden i et større perspektiv.

Ta UKA for eksempel. Her har flittige ildsjeler fra vår egen akademiske høyborg stått på og jobba som helter for at vi skal kunne oppleve litt moro i ei uke. Det finnes altså mennesker som ofrer sin dyrebare studietid i næridealismens ånd slik har vi kunnet gå på revy, teater, skistafett eller høre såkalt UiTø-Rock. Mye godt. Kanskje red da ikke UKA verden. Kanskje stryker noen til eksamen fordi de har jobba så mye med revyen. Kanskje er det mest fornuftig å konsentrere seg om studiene, men er det idealistisk?

Ellis
dindkurist

DIKT

ENØK

Måne
En råneStjerne
En terneSol
Et hvepsebølMen det er ikke nødvendigvis dyrt
Alt som er lyst

OPPRINNELSE

- Truls -

Med
«sta som et esel»,
«sterk som løven»,
«dum som ei ku» og
«slu som
en rev»
bekreftes Darwins
utviklingslære
Fremover og fremover
går det
i panter-fart

Beatles - billene
synger
Sun, sun, sun
here we come
Jeg syns jeg ser det.

- Wammerwey -

UTEN TITTEL

Hvordan ser det ut i den
syvende himmel- kan man falle ned
derfra ?Er den full av
stjernevimmeltror du jeg blir veldig
svimmel ?

- Na Li - Ko Tema -

TRAFIKK

Byen er full av biler
De kjører på veien
Menneskene sitter i dem
Eller går på fortauet med barnevogn

Hvis de ikke er ute i naturen da

Naturen er svære greier
Men hvis alle ville være naturen
Måtte de lage byer og veier og fortau der også
Slik at de kunne være der med bilene
Og barnevognene sine

Det har de forresten gjort allerede

- Truls -

Sex, dop og Wayfarers

Bret Easton Ellis: Informantene
Tiden Norsk Forlag

-Den siste utgivelsen i en 80-tallskvartett: *Less than Zero, The Rules of Attraction, den svært omdiskuterte American Psycho (1992), og nå altså The Informants (1994).* - Ifølge Ellis en meget personlig bok, hvor han beskriver sine egne ungdoms-

BOK

år, foreldrene og vennene fra den mer bedrestilte delen av Los Angeles. Ellis har skrevet på denne boken innimellom de tre andre bøkene.

Informantene er satt sammen av 13 noveller - monologer - som har mer eller mindre tilknytning til hverandre. Den er konsentrert rundt jetset-livet i L.A. - som Ellis har opplevd på nært hold - og handler om folk som ikke bryr seg eller som er for passive til å åpne seg for andre mennesker. Foreldre og barn kjenner ikke hverandre, og også bestevenner forblir ukjente.

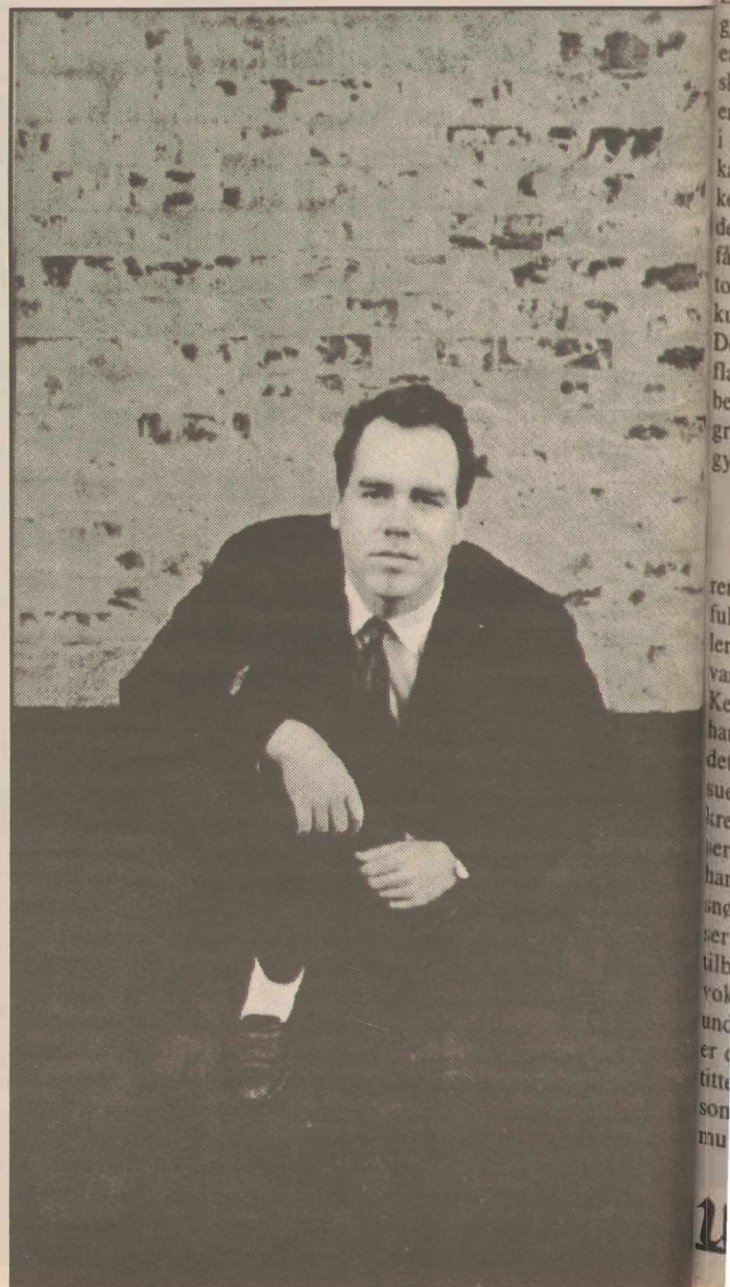
Innholdet spriker over et ganske stort område. Boka beskriver disse blonde, solbrente, veltrente, apatiske menneskene som bruker Wayfarer-solbriller, har den rette Porschen og sin personlige

langer som de bestiller noen hekto av pr. mobiltelefon (hvis Valium'en og MGM'en som mamma anbefalte ikke virket). Den handler også om vampyrer og om folk som kidnapper barn. (!)

Ærlig talt så er det «umulig» å anmelde denne boken. Grunnen til at jeg leste den er at jeg ble nysgjerrig på forfatteren bak *American Psycho* - i tillegg til at jeg ble fascinert av Ellis' geniale beskrivelser og det «ironisk-vitige» språket hans. *Informantene* skuffer ikke i så måte. Er du av dem som elsket de «psyke» delene av *American Psycho*, kan det hende at *Informantene* blir litt tam. Denne boken er mer lik *Less than Zero*, som handlet om dop og vennskap (litt forenklet). Men selv de mest blodtørstige finner noen godbiter å glede seg over i Ellis' siste bok. Personlig anbefaler jeg absolutt *Informantene*, men må dessverre innrømme at den nok er mest for spesielt interesserte/fascinerte.

Bret Easton Ellis siste roman *Informantene* er konsentrert rundt jetset-livet i L.A.

u Heidi Schotting

Finnsk internasjonal kunstner

Lørdag 11. mars åpnet den finske kunstneren Lasse Kempas sin utstilling i Nordnorsk Kunstmuseum.

Kempas representerer en kunstretning som kalles informalismen, en strømning som oppstod på 60-tallet.

Denne kjennetegnes ved lyrisk abstraksjon, ofte med assosiasjoner til landskap eller andre motiver som er konsentrert ned til enkelte grunnleggende former eller visuelle uttrykk, og preges av en spontan og veldig direkte malemåte.

Internasjonal

Utstilleren er en internasjonal kunstner. Han er representert i flere offentlige samlinger og har hatt utstillinger verden over, blant annet i Japan hvor han ble meget godt mottatt av publikum som kjente igjen billedspråket hans fra sine egne kunstnere. Kunstneren har også en vandretstilling som krysser landegrensene på 5. året. Den har vært i Brasil, Chile, Mexico, U.S.A. og er nå i Canada.

Livslinjen

Ifølge ham selv hadde han på midten av 80-tallet nådd et punkt hvor han følte at hans kunstneriske utvikling hadde stagnert. Lenge hadde han ventet på en inspirasjonskilde da han en vårdag i '85 kom seilende inn mot fjæra og plutselig fikk øye på en klippe hvor snøen var i ferd med å smelte bort. Dette inntrykket virket forløsende på Kempas. Her hadde han funnet sin motivkrets, og nå kunne han ta fatt på en ny kreativ periode. Motivet går igjen i de fleste bildene, men komposisjon og former varierer. Likevel kan vi se en rød tråd gjennom verkene. Kempas lager en hvit, bred linje som går på skrå over billedflaten og han sier han har funnet den igjen også i andre verk og skisser. Denne kaller han «livslinjen». Han bruker ulike teknikker for å oppnå de rette effektene. Med akvarell får han frem sarte, subtile farge-toner, mens han med guache og kull skaper et sterkere uttrykk. De sorte kullstrekene bryter opp flaten og skaper liv. Koloritten består av lette, luftige blå- og gråtoner samt hvitt, svart og gyldne gulrfarger.

Stoler på intuisjonen

Han tar utgangspunkt i naturen rundt seg, men stoler likevel fullt og helt på intuisjonen i malerprosessen. Musikk har fra han har liten betydning mye for Lasse Kempas, og mens han maler har han tonene som bilder inne i hodet sitt og søker å gi dem et visuelt uttrykk. Ved å blande konkrete inntrykk med indre følelser og musikalske toner skaper han vakre, abstraherte bilder av snø og natur i vårløsningen. Vi ser snøen som sakte trekker seg tilbake og lar gress, strå og mose vokse til liv etter en lang vinter under et dekke av snø og is. Det er denne prosessen som har gitt tittel til utstillinga *Snøsmelting* som vil stå på Nordnorsk Kunstmuseum til 23. april.

Lasse Kempas representerer en kunstretning som kalles informalismen.

Foto: Rune Balle

Imponerende arkeologisk funn på universitetstoalettene

Jeg sitter her mektig imponert, og har for øyeblikket konkludert med at jeg må dele min glede med andre, noe jeg kanskje kan komme til å angre på siden. Jeg har nemlig hørt at forskermiljøet er litt lumskt - de stjeler ideer fra hverandre!!

Det hele handler om et funn jeg har gjort, og noen kommer antakeligvis å publisere detaljerte avhandlinger før meg, hvis jeg avslører hemmeligheten. Men la meg allikevel komme med den banebrytende forskning jeg til nu har bedrevet. Det var på toalettet jeg gjorde mine funn.

Denne «intellektualitetens hule» gir studenter og normale folk muligheten til å utfolde sin kreativitet på så mange områder. Det er ikke noe annet sted i universet det blir lest så heftig som på do! Her synges og diktes det, og andre hyggelige ting, og sannelig var det noen som med et snev av ekspresjonisme og ny-tids tenkning hadde tenkt på kreativ oppussing også. (Eller er det renovasjon det kalles!?) For her satt jeg plutselig i et

hav av moderne runeskrift, skrapet inn i muren på rommets fire vegger. Og det stod både «Nei», «Tja» og «Heil». Og da jeg i tillegg fikk øye på et særdeles vakker piktogram (en gris) på gulvet, utført i svart med linjer i beste rokokkostil, så slo det meg at den navneløse kunstner helt klart har hentet sin inspirasjon hos vår egen Odd Nerdum. Og det var så vakkert og presist utført at det kan ikke ha vært brukt annen enn sjelden sniffbar sprittusj.

Det hører med i min avhandling å nevne at han/hun (som jeg antar å være samme person som forannevnte «navnløse kunstner») også har utfoldet seg nærmest maskulint på dopapir-beholderen. Likestillingskrigen understreker at dette godt kan være en kvinneskrift, såvel som en mann, og med 8. mars så nærme tør ikke undertegnede å komme med ytterligere spekulasjoner. Denne gangen har vedkommende uttrykt seg dypt og levende - på engelsk! Er det ingen grenser for denne persons talang???? Gud, jeg ble så imponert. Dette er også med på å påvirke mine teorier om at jeg trygt kan bevege meg innenfor et tidsrom mellom tertiær og kambrosilur, da det sies at folk var «språkfattige» i gamle dager og derfor ikke kunne engelsk.

Etter nærmere innstudering av runene, kom jeg frem til tydelig bevis at der fantes både sedimen-

tære, eruptive og mafiske bergarter, som lå i en skjev erodert fordeling. Hvordan de kreative undere har klart å skjære ut så særdeles vakre bokstaver på en slik umenneskelig størrelse, står for meg som en ennå uløselig gåte. Jeg har nemlig ikke funnet frem til hvilken utsøkt teknikk som har vært brukt til å få denne kunst på toalettets fire vegger.

Nuvel, noe av det som endog kanskje imponerte meg mest, var toppen av dopapirbeholderen. Der var det skrevet et dikt med et ubegrenset budskap til alle jordens skapninger, med blanco! En ting er at det tar timevis å hogge ut runer i veggen, som er en ganske imponerende bragd i seg selv med tanke på rommenes noget spesielle intense aroma og svake lyd-isolering, men blanco må faktisk tørke en stund! Og det er vanskelig å lage liten løkkeskrift med dette hvite fandenskapet (dette kan jeg erfaringsmessig bekrefte etter at min mor, med blanco, lagde sjablonger på spisebordet i romjula...!).

Nei, hva annet kan jeg gjøre enn å bøye meg i støvet for slik en urtdiskunst av dimensjoner, som formelig flagrer foran mitt åsyn på de offentlige toalettene nå til dags. Hittil har jeg dog aldri sett noe liknende, da hverken Veita-senteret eller Tromsdalen barneskole kan måle seg med det kreative nivået som altså ligger

høyt blant studentene, og man kan ikke annet enn å bli imponert. Så avant-garde! Så utviklende! Jeg tror sannelig jeg skal hente 44-kalibren til Karsten Beate og skyte inn

B
HES
S
T

Med tanker og ideer om videre forskning, engasjement og muligheter for arkeologisk stipend, sier jeg takk for meg og ønsker velkommen til eventuelle medsamsvorne i gruppa for dokulturell forskning.

Vennligst hilsen urtdismastodonten og banebrytende arkeologisk forsker:

Camilla Erenius

PS: I redsel for å bli overfalt av uspesifisert «tagging», har jeg anskaffet meg livvakt på ubegrenset tid. Bare så dere vet det...

UKA '95

Farlig frokost

Det spanske teaterstykket «Frokost i det grønne» av Fernando Arrabal ble spilt av seks studenter med Ingeborg Meløe som instruktør under UKA.

Et kort stykke på ca en halv time, der krigens meningsløshet kommer fram gjennom det absurde, og vi sitter og ler av at sykepleierne ikke finner noen lik. Men den alvorlige tonen ligger hele tiden under.

Zapo på slagmarken

Det handler i korthet om en ensom soldat, Zapo, på slagmarken som kjeder seg. En søndag kommer foreldrene for å besøke sønnen, og for å innta en frokost i det grønne. Foreldrene bryr seg ikke om at det er krig og innser ikke faren de utsetter seg for. Det er et veldig godt stykke som får fram krigens meningsløshet og som dessverre er like aktuelt nå som da det ble skrevet like etter andre verdenskrig, om ikke akkurat i Norge. Det er også bra på den måten at det er både morsomt og alvorlig.

Fin intimszene

Bodegaen var fin som en intimteaterscene. Skuespillerne har all mulig grunn til å være fornyød med prestasjonene og i like måte instruktøren. Lydeffektene understreket stemningene og gjorde det hele sterkere i opplevelse. Man fikk ikke tid til å kjede seg den lille halvtimen stykket varte. Men kanskje får man tid til å tenke over alvorlige ting etter stykkets slutt, hvis man ikke i beskyttede Norge er blitt immun mot den slags. Jeg har sett samme stykket tidligere i to andre versjoner. Likevel gjør det inntrykk når de fire sceneaktørene i sluttscenen går over fra å danse til musikk til å skjelve av bomberegn. Konklusjon er at det var en bra løsning på et godt stykke og et fint bidrag til UKA.

U Ellisiv Lindkvist

Middelalderkvartett gir uttrykk for kva dei meiner om moral.

Foto: Rune Balle

Sjarmerande, vittig, elegant og musikalsk

Revyen «I fri flyt» var ingen genial revy, men hadde spenst, satire og vidd. Opningslåta viste eit strålende orkester som løfta det musikalske inntrykket fleire kilometer.

Frå eit ordinært opningsnummer med smilande og spenstige songera gjekk skiftet kjapt over til satirisk slakt av norske diplomatar som drikk champagne i Brussel og ser fram til neste toppmøte der dei kan drikke enno meir sprudlande drikkar og dra på Houseparty til inntekt for det Houselause folket i Kobe.

Scenebiletet var stilig laga med eit skratt, nakent, trekantforma, svart oppløfta scenegolv som gjorde publikumskontakten meir intim. Kulissane var få, men det gjorde sitt til at vi fekk betre konakt med aktørane.

Stemninga på premiera var god, publikum koste seg og fekk flire mykje. Vi fekk sjå utallige glitrande nummer der Per-Helge Nylund og Kristine Henriksen viste ei enorm utstråling og fanga publikum med sin sjarme. Desse to skal ha skryt for si intense jobbing på scena, og dei var revyen sine sanne talent.

<m> Frå kattermat til synth-musikk

-Stakkars Gud og iallfall presten. Ein fanatisk hedning (Lars Nordmo) forlangte forklaring på Herrens fråver når han skulle opne ein boks kattermat. Eitt frodigare raseri må ein leite lenge etter, og presten (nemnde Per-Helge Nylund) viste si forakt for den dumme meinigheita som ikkje forsto at Gud også kan vere tilstade i ein boks med Kittenkatt.

Vi fekk endeleg sjå kraftig kritikk av landet og dei uendeleg mange oljemilliardane vi må bruke utan å seie det.

Glitrande parodi på kapittelstjefvlane som styrer samfunna. Denne duoen sang reint, fleirstemmig (endelig)

og med fandanivaldske smil akkompagnert av eit kanonobra orkester.

Vi fikk også innblikk i skilsmissebarna sitt forvirra, men lystige til høve til foreldra sitt heftige sengeliv som resulterer i eit mangfaldig forståing av det med søsken og sånt.

Studentrevyen i år har stått på og vist eit flint samspel utad. No vil vi ha revy kvart einaste år.

Først akt hadde fart, gode poen og gav eit løft opp mot ande akt.

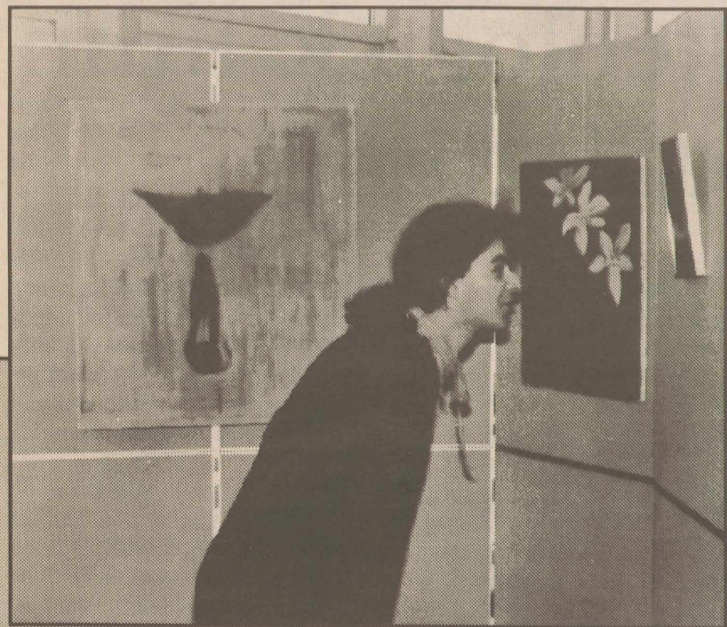
Etter ei lita pause spelte orkesteret og har med eit skikkelig ja slag sa nummer som fikk heile salen til å svinge.

Den sprelske revyen heldt fram med å gjere narr av Rektat Mjøs sin lille synth-g som Hip-hoppar rundt housepartyar i byen utan kjenne til ein einaste C-dur sk

la.

Det var høgt kunstnerisk nivå på revyen. Satiren kunne nok vore kvassare. Men no ser fram til årlege sprell frå muntre studentar.

U Solveig M.L. Kavli

Interessert kunstpublikummer.

Foto: Rune Balle

Til glede og inspirasjon

Utstilling med kunst av studenter var et av arrangementene under UKA. Her deltok 12 studenter med ulike teknikker som foto, tussj, akryl-, pastell- og oljemaling.

Marianne Schønberg (30) var en av studentene som deltok på utstillinga. Hun var presentert med fire akvarellmalerier, tre av de med Lofotinspirerte motiver. Hun var på seiltur i sommer og malte motivene fra seilbåten. At hun deltok på utstillinga er fordi hun er glad i å male, og det er fint å få ei anledning til å stille ut.

-Det er ikke lett å selv finne lokaler til å stille ut i. Dyrt blir det også, sier Marianne. Ei utstilling kan nok inspirere mange til å jobbe, tror Marianne. Selv er hun alltid i en male prosess, men anser likevel utstillin-

ga som ei flott oppmuntring på veien. Om utstillinga synes Marianne det var spennende å se hva andre studenter har laget. Det var mye spennende, og selve utstillinga var fint plassert. Når det gjelder antall studenter som deltok på utstillinga synes hun det var litt lavt.

-Det er nok langt flere studenter som sysler med både bildekunst og foto, tror Marianne.

Videre håper hun ei slik utstilling kan bli en årlig foreteelse, med informasjon god tid i forveien slik at studentene får et mål å jobbe fram mot. Å sysle med kunst er ofte et ensomt foretak og i den forbindelse kan det også være bra å se at man ikke er alene i verden, og la seg inspirere av andre.

U Ellisiv Lindkvist

«Synther som kommer og synther som går...» Foto: Rune Balle

Houseparty som en Grillfest i Skibotn

Stor stemning på Housepartyet i UB-kjelleren, men gutta i Vulcano omtaler det som en «grillfest i Skibotn» i forhold til partyet den 25. mars på Folkets Hus.

Nærmere 300 mennesker hadde funnet veien til UB-kjelleren klar for clubbing. Ved å dele kjelleren i to med et sort forheng, fikk man en del til dansing og i den andre delen var det muligheten for å kul'n, drikke øl og preike. Ingen tvil om at folk hadde det morsomt og at partyet var en suksess.

Straighte mennesker, frikere, HM og Levis hippe mennesker danset og danset. Stilig lys og pykeffekter gjorde sitt til at stemningen steg gradvis sammen med den dundrende musikken. Rune Lindbæk viste nok en gang at han har peil på DJ'ing og veit hva slags musikk som skaper party-stemning.

Retten på legevakten og to sting i hodet ble resultatet for en av

party-deltagerne. Ryktene forteller at noen i dansegleden, hang seg i riggen lysanlegget var festet til, og dette førte til at greiene løsnet og falt ned på alle de dansende menneskene. Musikken stoppet, lysene ble tent på - var festen over ??? Men den gang ei, 10 minutter tok det til festen var på høyde igjen. Slik fortsatte det til klokken nærmet seg «the end», og Rune Lindbæk avsluttet det hele med Bee Gees, «You should be dancing» - en sikker hit for enhver anledning.

Morsomt var det og varmt ble det, men etter hva vi skjønner blir det hetere 25. mars på Folkets Hus.

U Hilde Mjøs

UKA slutt

UKA-95 er over. Den vanlige student har hatt mulighet til å se revy, teater, Olga Marie, kunst, Weld, ulike studentband, skistafett...Kort sagt: det har brydd av aktiviteter på universitetet under UKA.

Harald Solberg er ferdig med jobben som UKAsjef, UKA er over og Harald strålende fornøyd. De hadde jobba for å gå i null, men sitter nå igjen med et lite overskudd. De hadde et par jokere, blant annet ølsalget gjennom SiTø, som de fikk en del penger inn på. Weld som enkeltarrangement gikk i underskudd, men det har gagna seg ut ved andre arrangement. Selve regnskapet er ikke ferdig oppgjort enda, alt av regninger er ikke kommet inn. Harald synes det har vært vanskelig å jobbe med et underskudd fra UKA -95 som alle husker og som gir negativ innstilling. UKA -95 ble bevilget 5000 kroner fra UiTø og samme sum fra SiTø.

Når det gjelder positiv tilbakemelding er Harald et stort smil, han synes det har kommet både før, under og etter. Det viktigste er at UKA er blitt løftet opp noen hakk, og at neste UKA vil bli lettere å arrangere.

-Nå har folk sett at det går bra, sier Harald og fortsetter:

-Vellykkethet er avhengig av nøye planlegging minutt for minutt. Ønsker for neste UKA er først og fremst at Studentsamfunnet et år i forveien går ut og forteller at et UKAstyret trengs. Selv om det har vært gøy å jobbe intensivt, blir ting bedre om du har bedre tid, uttaler Harald.

-Da slipper du å ringe etter sceneelementer samme dag som du trenger scenen. I forbindelse med band er det også lurt å ringe god tid i forveien, så de kan samordnes med eventuelle turneer.

Haralds ønsker i og omkring UKA er at det skal skje ting, at folk skal være positive og trives. Hvordan det løses neste gang er opp til neste UKA styret. Hovedsaken er at ting skjer og at folk engasjerer seg. UKA er en tradisjon som ikke har vært så sterk i Tromsø. I andre studentbyer er UKA mye større både i budsjett og arrangementer, men det viktige er om tromsøstudentenes UKA kan bli litt bedre for hver gang.

Til slutt vil Harald veldig gjerne rette en massiv takk til alle som har stilt opp, særlig UKA-styret, men også alle vakter, vaskehjelper og folk rundt om på instituttene som har arrangert ulike UKA kafeer.

U Ellisiv Lindkvist

Morsomt var det og varmt ble det på housepartyet i UB-kjelleren under UKA.

Foto: Åsgeir Johansen

Olga RULES!

Tre hundre studenter kan ta feil. Men gjorde de det da de ga Olga Marie Mikalsen fem minutters trampeklapp under UKA-konserten sist lørdag? nei, Nei, NEI.

Ingen tvil - årets konsertopplevelse i Tromsø. Tre hundre elleville studenter kunne ikke få nok da Olga Marie Mikalsen hadde sin første opptreden i byen noensinne. All ære til UKA-styret for å få henne hit.

Selv om konserten i utgangspunktet var utsolgt, ble det generøst gjort plass til 60 ekstragjester. Store auditorium på MH var fylt til randen. Olga Marie trakk faktisk et halvanen gang så stort publikum som UKAs hovedattraksjon Weld klarte å mønstre.

Olga Marie er spesielt glad i Grieg. Han er så fin og fyldig i tonen, en riktig tonens mester, sier hun. Og hun ga oss Grieg.

Det ble en liten uforutsett stopp i konserten midtveis i «Våren». Lyset var litt dårlig, så Olga Marie måtte ha en liten

pause for å finne frem i papirene sine. Hun fant heldigvis resten av teksten helt bakerst, og kunne fortsette der hun slapp.

Olga Maries repertoar består nesten utelukkende av romanser. Fordi hun er så glad i å skildre naturen og menneskene, sier hun. Hun gjorde likevel ære på publikum og la inn en liten hurra for deg til slutt. En anelse ute av rytme kanskje, men du verden for en stemme! Litt skarp mente hun selv, men ingen blant publikum lot til å merke det.

Ekstranummeret var likevel størst. Hun dro til med en av sine favoritter, Ave Maria. Da pianisten Sindre Myrbostad ikke følte seg i stand til å følge henne på denne, ble det a capella. Ren, uforfalsket Olga.

Olga Marie Mikalsen trakk størst publikum under UKA-95. Foto: Truls Brekke

Men så var det slutt. Konserten varte ikke mer enn i ti minutter, femten med applausen. Ellevill jubel, trampeklapp, man ventet på mer. Men dessverre - selv om Olga Marie var umåtelig begeistret over publikum, var hun ikke i stand til å fortsette.

Studentene satte pris på Olga Marie Mikalsen. Og Olga satte pris på dem. Hun var beæret over å få synge i Tromsø.

U Truls Brekke

Omgitt av et tjukt røykteppe og 120 skuelystne, tett sammenpakka med kaffe eller halvliter, samt et godt glis om kjeften. Det foregår i disse dager et stort show i et lite hjørne av Paletten.

Feshowinister på paletten

Torsdag 16. mars var det premiere på *Et Feshow* med Påtryne Teateret. Fire karer med stripete shorts og snippkjoler - henholdsvis Knut Are Mortensen, Finn Arve Sørboe, Tore Nergård og Ørjan Hauglie - klarte å holde publikum flirende i halvannen time.

Det ble et barokt møte med alt fra russiske servitører, sydenturister og telefonsvarere, men også med skuespillerne selv. Særlig slående var tre sekvenser med opptaksprøver til teaterskolen. «Peer, du bøffe, saaint!» Disse dukket opp innimellom, og gav forestillinga ei slags ramme og publikum alvorlige latterbrøl.

Dyrker humoren

-På tross av innsikt i teaterskolens audition, er disse innslagene ikke selvbiografiske, hevder tekstforfatter og gitarist Ørjan Haugli.

- Vi satser på revysjangeren og ikke tradisjonelt teater. Ingen av aktørene er profesjonelle, i betydningen utdanna innen scenekunst. De bygger på lang erfaring i å få folk til å le; dyrker humoren som vitenskap. Intet bakenforliggende dypt budskap, ingen politisk eller samfunnsrelatert tone, ei heller noen tydelig rød tråd (som den konservative revykonsten høytidelig forlanger). Dette er spontan humor som kan brukes når og hvor som helst - på Østlan-

Danket ut sjefen sjøl

Lars Lillo Stenberg leverte en av de beste Neil Young-tolkningene som er gjort under konserten på Dampen.

Foto: Geir Kastmo

Neil Young bør gjøre en god jobb hvis han skulle finne på å droppe innom byen. Young Neils har vært her og satt lista svært høyt.

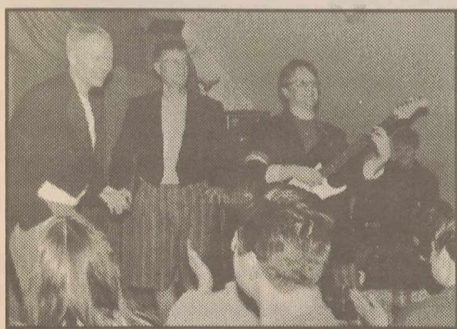
Young Neils dro alle de kjente, gamle gode låtene til Neil Young. Og de gjorde det utrolig bra. De viste tydelig at dette er

en artist som de selv er svært glad i, inspirert av og ikke minst en artist de respekterer dypt. De gjorde de beste tolkingene av de store Neil Young låtene som undertegnede noensinne har hørt. Ser man bort i fra de sjefen sjøl har gjort. Publikum viste seg også å være ekte Neil Young fan. Det var ikke bare de Lillo sin Lars Lillo Stenberg som gjorde at folk kom. Etter allsang og dømme under de tidligste Young-låtene var det heller ikke bare nye fan som hadde funnet veien til Dampen.

Publikum knuffa, dansa og sang med låtene. Det vil si, de som sto foran og på disco-gulvet i lokalet dansa og sang. De lengre bak konsentrerte seg mest om å prøve å se. Med konsert i det dårlige konsertlokalet som Dampen er, skulle det være forbudt å forlange noe mer enn en knapp femtilapp for konserten. Det gikk greit, hvis man var omtrent 2,09 høy, å se ned til Pål Vestby eller øynene til Lars Lillo. Var man lavere fikk man et godt inntrykk av ryggen til den foran. Dette førte til at det ikke ble god nok publikumskontakt mellom bandet og de som sto litt lengre unna scenen enn 4,6 meter. Og det er når konserten i seg selv var så fenomenal bra.

Håvard Arntsen

Påtryne Teateret har ingen dype budskap, de ønsker kun å få publikum til å le.

det så vel som i NordNorge, på julebord som på Paletten.

Trangt og intimt

Påtryne-gutta var svært fornøyde etter showet, både med dem selv og publikum. Ingen store faderer, kun umerkbare tekniske problemer. De stortrives også med lokalet. Trangt og intimt, noe som skaper god kontakt med og mellom publikum. Kanskje ikke like lett for de bakerste å få det hele visuelle inntrykket, det fantastiske fotarbeidet og guttas nyanskaffede Nike joggesko.

Manglende klimaks

Publikum koste seg i alle fall, og det med god grunn. De fikk oppleve en meget god kabaret på alle måter - musikken, mimikken og glimrende tekster. Det eneste «pirkbare» var telefonsvarerinnslagene mot slutten. Nydelige karikaturer, men muligens noe langdrygt og ikke det klimaks en kunne vente seg på slutten av ei så god forestilling. Billettene til de to første av fire uker med feshow, var allerede revet bort før premieren. Skulle du være en av de heldige eiere av disse, eller ha mulighet til å skaffe deg billett, har du virkelig noe å se fram til.

Marte Holmemo

Enkle spellemenn

Ingen musikalsk verdenshistorien ble skrevet da mossegruppa Weld besøkte ISV og universitetet under den nest

siste dagen av UKA. Selv om den 19-årige vokalisten Vibeke Saugestad virkelig imponerer for tiden, var ikke dette nok

til at folk flest vil huske denne konserten neste gang UKA blir arrangert.

I korte trekk kan musikken karakteriseres som enkel og til tider ensformig, selv med vesle Vibekes bærende stemme. Det blir rett og slett alt for monotont.

Likevel så var det flere høydepunkter under konserten som absolutt bekrefter at Weld virkelig fortjente å bli kåret til årets nykommer under Spellemannsutdelinga på Lillehammer forleden. Nydelige Crown Imperial Song er kanskje Welds eneste hit, og den slo virkelig an i korridorene på ISV denne kvelden. Men også ekstranummeret Movies, hvor Vibeke var alene på scenen, konfirmerte frøken Saugestads unike talent.

Nye låter

Weld brukte anledningen til å prøve ut en del nye låter som de har skrevet etter deres forrige utgivelse. Spennende vil vel enkelte hevde, men blant sangene vi fikk høre var det ingen ny Crown Imperial Song. Men vi er sikker på at Weld har mer på lager når deres andre CD blir utgitt en gang på senhøsten - hvis alt går etter planen.

Det er ingen hemmelighet at store deler av suksessen med Weld henger sammen med Vibekes fortryllende stemmeprakt. Hun er avbalansert og melankolsk, og hun kunne med fordel ha brilljert mer.

Dårlig oppmøte

Ikke mer enn 200 personer fant veien innom konsertlokalet under UKAs hovedarrangement. I en by med rundt 8 000 studenter er dette et glissent tall; og Weld la ikke skjul på at de har spilt med langt flere tilskuere.

-Det var langt flere under åpninga av Aka-

demisk Kvarter i Bergen, forteller Vibeke.

-Men det er alltid hyggelig å spille for studenter, legger hun like godt til.

Likevel var det stor stemning blant publikum, og flere utmerket seg som noen reale spilloppmakere. En viss Lars presterte både å kaste et fullt glass med innhold av heller tvilsom karakter på vokalisten, og senere prøvde han seg på stagediving - som eneste under kveldens konsert. Genialt fra en 30 centimeter høy scene!

Backstage med Vibeke

Det tok ikke lang tid før Utropias anmelder og fotograf ble invitert backstage med Vibeke og resten av gjengen i Weld for å ta et intervju.

-Hvilken type musikk spiller dere egentlig?

-Vi spiller gitarbasert amerikansk rock, kommer det kjapt fra Vibeke Saugestad.

-Men vi er innmari mye forskjellig i smak. Likevel finnes det en del fellesnevner, og musikken ligner også på mye forskjellig. Folk som vet sier vi har en OK blanding, bedyrer hun.

-Hva betyr tildelinga av Spellemannsprisen «Årets nykommer» for et band som dere?

-Det er klart at det er hyggelig, men jeg tror den betyr mer for folk som ikke driver med musikk enn hva den betyr for oss. Vi hadde iallfall en morsom helg mens det stod på, sier Vibeke uanfektet.

-Det er stund siden vi gav ut plata vår, så vi håper at prisen kan gi et lite oppsving på platesalget; skape litt blest rundt oss slik at vi ikke blir glemt, sier hun. Ingen kan beskyldes Weld

for å være uærlig.

-Hva vil skje med Weld framover?

-Akkurat nå driver vi og øver inn en del nye ting; blant annet sanger som vi spilte konserten her i Tromsø. Sannsynligvis skal vi inn i studio til sommeren; og da blir det på til senhøsten, lover Weld.

Per Steinar Moen

Weld tok ikke pusten fra publikum, selv om vokalisten Vibeke Saugestad gjorde en utmerket innsats.

Foto: Georg Lundest

De færreste vet hvem hun er. De færreste vet hva hun gjør. Hun er den nye lederen for studentsamfunnet.

7 l e d s j e l

Navn: Hilde Lange

Alder: 22 år

Studier: Statsvitenskap

Ligger det noe prestisje i å være leder for studentsamfunnet?

Ikke i Tromsø. Jeg har ihvertfall ikke følelsen av det. Endel av vennene mine hjemme synes det var stort når jeg fortalte dem det, men det var nok mer fordi de ikke kjenner til forholdene her oppe i nord.

Hvorfor tok du på deg vervet med å være leder for studentsamfunnet?

Det ble egentlig bare sånn. Jeg ble valgt inn i styret og det skulle konstituere seg selv og velge leder. Så ble jeg spurt om å stille til leder, og det gjorde jeg. Forutsetningen for at jeg skulle stille, var at vi skulle jobbe i team.

Er du ikke redd for at vervet skal gå utover studiene dine?

Min mor og min far er ihvertfall veldig redd for det, men jeg skal gå opp til eksamen, så får vi se hvordan det går. Men det er mye artigere å arbeide med studentsamfunnet enn å lese statsvitenskap. Så da er det veldig lett å prioritere.

Når var du på lesesalen sist?

En søndag i februar. Jeg har lest syv timer dette semesteret, men til gjengjeld har jeg vært på nesten alle forelesningene.

Er studenter generelt redd for å involvere seg i prosjekter utover studiene?

Ja, det tror jeg. Det er forholdsvis få personer som engasjerer seg seriøst i ting utover studiene. Og de som engasjerer seg, går ofte igjen i flere fora. Dette er ikke nødvendigvis noen heldig kombinasjon. Jeg synes nok flere studenter skulle engasjere seg, men på mange måter skjønner jeg dem godt. Man blir ikke akkurat belønnet av lånekassen for å engasjere seg i ting utover studiene. Under UKA har det vært veldig mange mennesker i sving på forskjellige plan, men dette er desverre ingen gjenspeiling av slik det normalt er.

Hva synes du om at det måtte privat initiativ til for å få arrangert UKA dette året?

Vi i styret hadde ikke kapasitet til å få det i gang selv. Så jeg er veldig glad for at noen gjorde det.

Er det ikke primært studentsamfunnet som bør stå for arrangementen av et slikt arrangement?

Foto: An-Magritt Gjertsen

UKA er helt uavhengig studentsamfunnet når det gjelder økonomi.

Studentsamfunnet skal imidlertid sette ned et UKA-styre et år i forveien, men dette skjedde desverre ikke denne gangen. Jeg er derfor veldig glad for at det ble tatt privat initiativ. Likevel er mange av de menneskene som har vært med å jobbe med UKA også folk som er aktive i studentsam-

funnet.

Hva blir studentsamfunnets største oppgave det neste året?

Hvis det skjer noe med Brygga, så blir det den største oppgaven det neste året. Generelt kan man si at det blir å vekke studentene til live sosialt sett.

Hva får du igjen for at andre skal ha det gøy?

Jeg håper jeg får et papir på

arbeidet jeg gjør. Dessuten blir jeg kjent med veldig mange mennesker. Jeg føler på den måten at jeg får veldig mye igjen. Økonomisk er det lite å tjene. Jeg får ikke fem øre for det, men det er gøy å jobbe med studentsamfunnet og det er det viktigste for meg.

Beskriv studentsamfunnets drømmearrangement?

Det måtte være åpningsarrangementet på Brygga med et godt rockeband og stappfullt av studenter. Det ville være toppen, da ville jeg være fornøyd.

Hvor stort er studentsamfunnets budsjett?

Jeg har ikke akkurat de papirene foran meg, men det er omkring to hundre tusen kroner. Jeg legger meg ikke så mye opp i økonomien. Vi har en kjempeflink kasserer som tar seg av den saken.

Hvor stor del av studentmassen har dere som medlemmer?

Vi har ca 100 medlemmer av 6000 studenter. Det skulle vel bli sånn ca 1,7% av den totale studentmassen. Målet er at vi skal få alle studenter som medlemmer.

Tror du den vanlige student egentlig vet hva dere driver med?

Nei, og det er nok det som har vært mye av problemet, og som kanskje fortsatt er det. Vi må bli mye flinkere til å markedsføre oss. Studentsamfunnet er nok ikke det første man oppdager når man begynner å studere i Tromsø.

Hva vil du til slutt si til tromsøstudentene?

Meld dere inn i studentsamfunnet og få litt fart og spenning i hverdagen.

U Jørgen Flint

Helhjertet Rainmakers

Amerikanske, The Rainmakers, er av konsert var intet unntak. Etter fire års de bandene som gir alt de har når de spillepause er de tilbake med om mu- står på scenen. Gruppens Tromsø- lig større energi enn før.

The Rainmakers gav en over to timer lang konsert med full trøkk fra begynnelse til slutt.

Rainmakers er bandet som gir valuta for pengene, noe som kan trenge etter arrangørenes heller stive billettpris. Spillepause og billettpris til tross var det over 300 som «gjorde» denne konserten sammen med The Rainmakers.

Gammelt og nytt

Hvis en skal dømme etter stemningen var det en stor del «gamle» fans blant publikum. Folk som har fulgt dette bandet lenge, kan tekstene utenat og har aldri helt trodd på ryktene om at

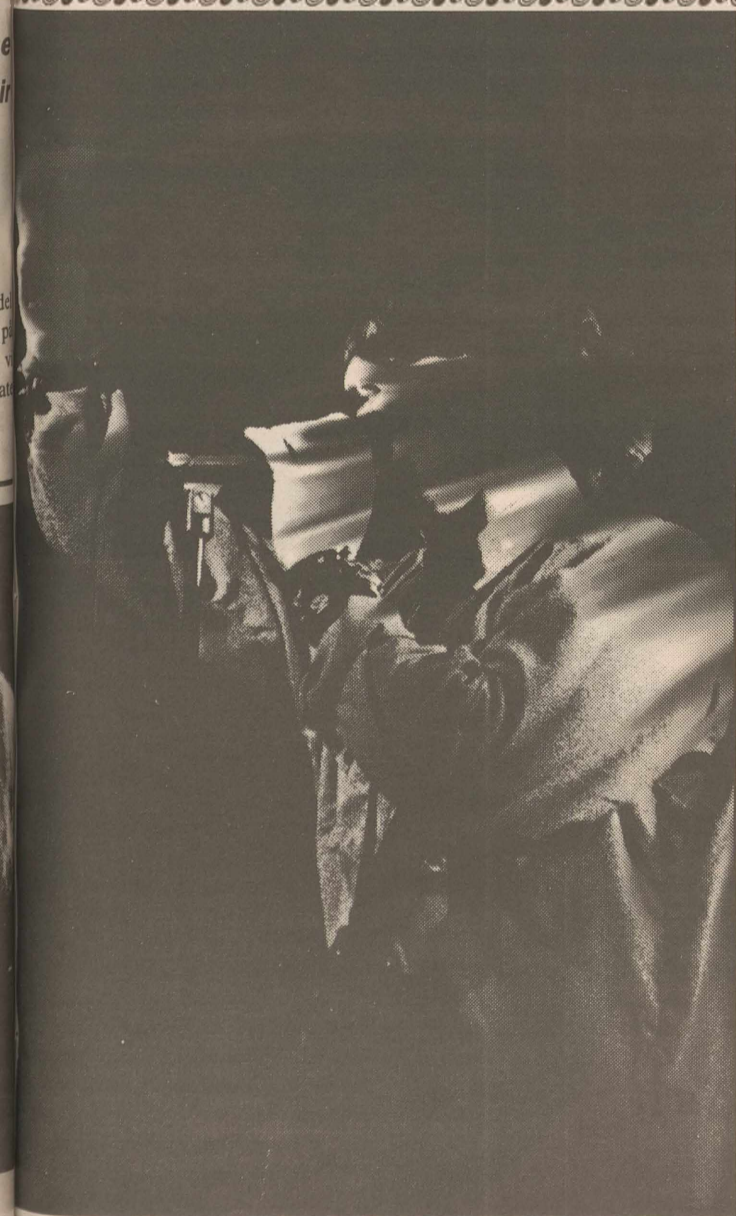
bandet var oppløst. Dette var kvelden fansen skulle få uttelling for tålmodig venting. Ingen kom forgjeves hvis det var dette de var ute etter. The Rainmakers med Bob Walkenhorst i spissen spilte alle de største låtene fra slutten av åttitallet samt en god porsjon nytt materiale fra den nye platen «Flirting with the universe».

Ekte rock

The Rainmakers spiller ekte rock uten store fakker eller iscenesatte show. Musikken sto i høysetet og publikum fikk det de var ute etter. Jeg skal ikke begi meg ut på å forklare hvorfor The Rainmakers har så stor appell i Norge, og nesten bare her, men bandet kommuniserte perfekt med publikum og responsen var enorm. Det ser også ut til at bandet har fått endel nye fans mens

de har hatt spillepause. Det var mange yngre folk blant publikum som tvisomt kan ha hatt særlig forhold til gruppen da de var på høyden av sin popularitet i 1989. Publikum holdt koken helt ut. Under enkelte låter som «Lakeview man» var det ekstatiske tilstander i et heller trangt konsertlokale på Boccaccio. Lydforholdene var ikke optimale på dette stedet, som vanligvis brukes som diskotek, men heller ikke plagsomt dårlige. Scenen gav også sine begrensninger i form av at Bob Walkenhorst av og til kunne virke litt innetrengt, men alt i alt gjorde publikum og artister det beste ut av forholdene, og det ble en minneverdig konsertopplevelse.

U Henning Jensen

The Rainmakers med Bob Walkenhorst i spissen leverte en energifull rockeopplevelse til Tromsøfansen på kvinnedagen.

Foto: Georg Lundesgaard

Kritikk mot dei styrande makter kjem alle med fra tid til annan, iallfall dei som ikkje jamnlig stemmer Kongelig norsk Arbeiderparti.

- No kan ein vel ikkje hevde at senterpartiet eller Erling Folkvord er så særleg anarkistiske av seg. Gateavisa ho er iallfall anarkistisk, trur vi. Viss det er anarkistisk å skrive om LSD, Piercing og Facismens frammarsj i Tyskland. Tja, det finst vel kommersiell anarkisme også. Den sterkaste frontfiguren for anarkiet, og enno sterkare motstander av EEC, eller EF var Jens Bjørneboe. Han såg på anarkismen som «viljen til egen, kritisk tenkning til empirisk undersøkning». I essaysamlinga Politi og anarki hevdar han at «Intet vekker et slikt hat hos de trygge, frelste, troende, som den skeptiske, kritiske tanke, som viljen til å se efter selv, til å undersøke en nedarvet sannhet selv, før man godtar den.»

Den sjølvstendige tanke

Den endelege sanninga finst ikkje nokon plass. Det sjølvstendige mennesket søker si eiga sanning og løyser ingenting gjennom politiske paradigme, kristen tru, eller overformynderi frå autoritetar.

Svaret må ein leite etter sjølv. Bjørneboe frykta staten som ei-neherskar. For han var den anarkistiske modellen om å la menneska sjølve styre Staten nedanfrå og opp den einaste rette måten å finne rettferd på. Som mennesket finst det inga sannleik. For å kontrollere makthavarane må ein alltid vere skeptisk, aldri godta noko før ein har etterprøvd problemstillingane sjølv. Folket må sjølv vere med på å finne løysningar. Bjørneboe hata koloniseringa, han forakta politiet som løyste problem med vald, men han elskta mennesket si eiga emne til å tenkje.

Han såg på mennesket på leiting etter fridom til å ytre seg, til å lese all litteratur og til å møte problema når dei oppstår som noko heilt nødvendig for å kunne utvikle eitt samfunn.

Du skal ikkje spyte på andre

For veldig lenge sida var det eitt debattprogram på NRK der ei anarkistisk talskvinne frå Tigerstaden hevda at den einaste loven ein treng er forbod om å spyte på nokon, det er nemleg frykteleg uhøflig og respektlaust. No er et uvisst om dette viser kor få lovar mennesket eigentleg treng, eller ei unik tru på medmennesket sin respekt for den neste. Det er sikkert uhorveleg mange jus-studentar som berre flirer av dette. Ein ting er at dei ville miste jobbane sine om dette med spyting var det einaste regelbundne, ein annan ting er at ein gjennom rettsvesenet sikrar staten ein mykje sterkare kontroll over borgarane sine - iallfall om ein ser samfunnet utifrå ein anarkistisk synsvinkel. Bjørneboes draum om det frie samfunnet forblir ein draum. Det at eit anarkistisk samfunn er gjennomførbart...Så lenge mennesket er så sugen på makt og posisjonar og eigeomsretten er totalt innprenta i oss er det nesten skremmande få sjansar..Om emnen til å tenkje sjølv er fråteken oss... vi er jo såkalla frie studentar fanga i akademiske læresetningar, men den kritiske tanken vil alltid ha ei viss kraft, gjennom kunsten, musikken og kjærleiken til fridomen.

Anarki er egentlig mangel på styre. Lovløyse samfunn utan styre, eller for nokre, demokrati i sin yttarste konsekvens. Ein anarkist er ein som kjempar for å avskaffe statsstyre, som dei ser på som eitt onde. Ho eller han er revolusjonær motstander av det bestående samfunn.

...oDe til deN KritiSKe TanK.

Det skjulte anarki

Den som blir elsket er lykkelig men den som elsker er en gud.

Hvem ber om rom for sitt liv, lys for sin verden!
«Vokt ditt eget» sier alle lover.

Hvem kan bøye seg for forordningens maurverden hvis han elsker?

Hvert sekund av elskov av hengivenhet er unndratt lov og ramme - taust og veldig arbeider anarkiet på sjelens frihet, som er kjærlig

- Tove L

Med pipande dataspel bråkande i bakgrunnen svarte Tarjei Straume, medarbeidar i Gateavisa villig vekk på spørsmålet: -Korfor anarki?

-For meg er anarki eitt vidt omgrep. Eg ser på meg sjølv som anarkist, det er ein idealistisk livsstil eg har vald å leve etter. Som anarkist er eg prinsipielt antiautoritær. Dei som søker maktposisjonar har mindreverdskompleksa og trur at dei får meir kontroll om dei styrer andre menneske. Dei realiserer seg sjølve gjennom å utøve autoritet. Dette ser eg på som eitt alvorleg samfunnsproblem. Ein annan ting er at folk er veldig autoritetskjære. Dei støttar opp om dei som søker politisk makt for å sleppe å tenkje sjølve. Folk trur dei kan kontrollere staten, men blir i røynda kontrollert sjølv gjennom offentleg lov og rett.

Oppløysning av staten

Anarkisten Tarjei held fram med å seie at i prinsippet må ein oppløye staten, men dette er noko som må skje på sikt.- Vi burde vore ferdige med partipolitikk for lenge sida. Det er svært uheldig at folk køyrast inn i partipolitiske grupper og blir forma etter prinsippprogram for å framme sine idear, som då igjen blir til partiet sine idear. Gjennom partipolitikk dukkar det opp mykje uærlig spel for å få igjennom ideane sine. Partipolitikken er korrump. Sjølv stemmer eg ikkje ved stortingsval. Om du ønskjer ein reform er det dumt med parti som er opphengde i sine egne pakkeløysingar. Går ein inn for å senke trafikkbøter må ein henvende seg til Høgre, og vil du ha auka løn er SV partiet som kan ta saka di. Tenkjer ein uavhengig nyttar det ikkje å alltid måtte henvende seg til dei forskjellige partia.

men i EU saka stemde eg

Det er uhyre sjeldan eg deltar i politiske avgjersler. EU-saka var ei svært komplisert sak der eg blei kvalm av den usmakelege debatten som blei ført. Det foregjekk ei evangelistisk forenkling av spørsmålet frå begge sidene, og eg var freista til å avstå frå å stemme grunna naiv argumentasjon frå både JA og NEI sida. Dessutan er EU saka svært delikat. Det nyttar ikkje for meg å sitje i Oslo å avlevere ei stemme som vil påverke framtida til bønder og fiskarar i nord.

Mennesket må sjå saker ut ifrå sitt eige perspektiv og utifrå dette prøve å finne det beste for fellesskapet.

Blir ikkje dette svært egoistisk, det å berre handle ut ifrå sitt eige beste?

-Det er eg ikkje samd i. Mennesket må tenkje meir sjølvstendig. Det er ikkje dermed sagt at vi då får eitt Høgre-anarkistisk samfunn der den sterkaste rett herskar, og kapitalen får herje fritt.

Til døme var Reagan ein blå- augd idealistisk høgre anarkist som trudde på det han sjølv sa og på det frie mennesket, men han blei i røynda styrt av kapitalistane sitt maktspel.

Eg er for eit samfunn der einskildmennesket får større rett til å avgjere si eiga framtid. no i Dag blir vi styrt ovanfrå og ned, eg vil som Bjørneboe ha ein modell der samfunnet i størst mulig grad tek avgjerslene frå botn og opp.

Det skjulte diktatur

Vi lever i dag i eit skjult diktatur. Det ville vore meir ærleg med eitt opent diktatur slik ein hadde før. -Mi tolking er slik; om ein ser på det historiske perspektivet har ein gjennom tusen år blitt styrt av geistlige, religion, keisarar og kongedelen. Dei siste århundra har kremmarane og finansmenna fått mykje meir innflyting og påverknad på samfunnet. Uansett kva for ideologi som herskar er det økonomane som har det siste ordet. Økonomiske brotsverk blir hardare ramma enn legemsbeskadingar.

Til døme får ein femten år i fengselet for å smugle amfetamin, medan ein berre får tre år for knivdrap. Det skumlaste av alle styreformar er sosialdemokratiet. Det er ein forførande styreform der einskildindividet blir lurt av regjeringa til å tru at dei har påverknadskraft til å avgjere ting gjennom val.

Når Gro Harlem snakkar høyrer alle etter. Det er ikkje for ingenting at ho omtalast som landsmoderen. Ho snakkar til folket som om dei var uvitande femteklassingar og formaner dei til å følgje boda hennes.. I tillegg er media fokuseringa slik at aktørane blir trukken i trådar som marionettar og ikkje ser økonomane si suverene makt. Bankane, børsen og dollarkursen på Wallstreet er dei som trekk i trådane.

Politikarane er berre deira nikkedokker, dei rettar seg fullstendig etter bank og børsfinansien.

...Korfor ingen gjer opprør..

Tarjei Straume tek seg ein tenkjepause og dataspellet lagar frenetiske lydar i Gateavisas redaksjon.

-For min eigen del prøver eg ikkje å endre verda. Eg vil forandre meg sjølv, ikkje resten av samfunnet.

Det å leve som anarkist er meir ein idealistisk levemåte.

Korfor eg blei anarkist er for personleg sånn over telefonen..

Det at folk ikkje gjer opprør kjem vel av at pengane har altfor stor makt.

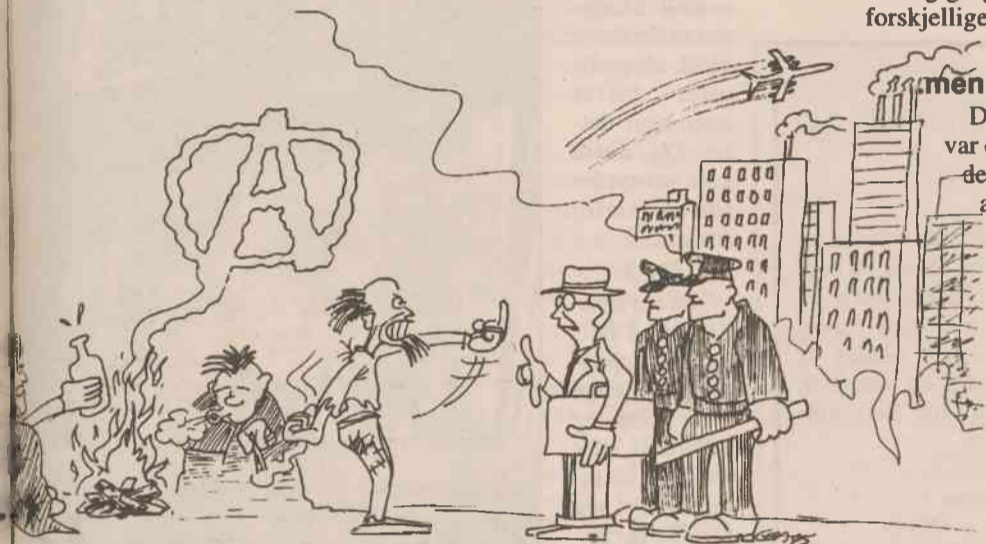
Sjølv lever eg av å halde føredrag, av litt reklame og av Gateavisa.

-Men da er du jo med på å oppretthalde systemet?

-Ja, for pengane har jo like mykje makt over meg som over deg.

Det finst dei som lever av sjølvberging og eigenproduksjon som likevel blir styrt å påverka av det som skjer på Wallstreet og valutakursen. Det er desse som styrer verdsdiktaturet vi lever i.

Etter intensiv
leiting på
nordnorske
ikkje-
eksisterende
anarkistar
måtte vi til
slutt bite i den
sure
epleskrotten
og ringe
Gateavisa i
Oslo. ..

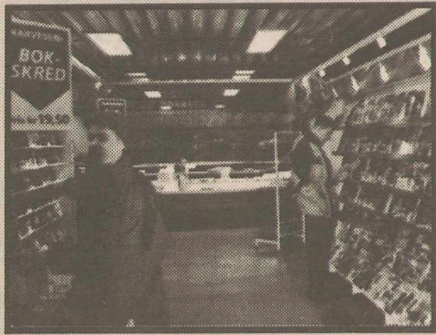
Illustrasjon: Geir Ove Amundsen

For mange kan det virke ubehagelig å gå fra kiosk til kiosk for å finne ut hvor gratisleseforholdene sjenerte lesere skal kunne utøve kiosk-surfing. Undersøkelsen tar for seg forhold som lesevarighet,

De er vurdert etter den akademiske karakterskala. (For våre ex.phil-leakt

Narvesen - Fr. Langesgt

Best i test! Slik burde alle kiosker være. Her er utvalget rikt, belysningen god og betjeningen hyggelig og uinteressert på samme tid. Dessuten ligger et bakeri i enden av kiosken, så boller og kaker er lett tilgjengelig. Vi valgte ut noen rosinboller og en sjokolade før vi rigget oss til i en krok med en bunke blader. Selv fikk jeg lest alt som interesserte

meg i Interview, Time, Vi over seksti, Goal, Se og Hør, MC-nytt, Stern og Wired, mens fotografen pløyde seg bokstav for bokstav gjennom et helt nummer av MacUSER. Vi ble sittende riktig lenge, men da intet skjedde, ga vi til slutt opp og tok bus-sen hjem.

Laudabilis prae certis!

Kiosksurf i

De fleste har en eller annen gang gått inn i en kiosk og kikket litt i blader og bøker mens de venter på bussen eller er tidlig ute til kino eller noe sånt. Særlig hvis det regner eller snør eller bare rett og slett er surt og kaldt ute. Bare kikker litt, uten å kjøpe noe. Man står der og leser, og kaster nervøse blikk mot kassadamen, mens tanken farer gjennom hodet - når blir jeg kastet ut? Som regel går det bra. Dette er etter hvert blitt så sosialt akseptert at de fleste kiosk-ekspeidører bærer over med dette. Og dette kan utnyttes for en fattig student.

Dyrt

Det er nemlig dyrt å holde seg oppdatert om siste mote, film og bilmodell, eller hva man nå interesserer seg for. De færreste tidsskrifter er like rimelige som Utopia. Et blad koster som regel et sted mellom 10 og 60 kroner, alt etter om en er ute etter Donald eller siste PC-magasin. Prisene gjør det vanskelig å holde seg oppdatert når en lever på studielån. Og for de av oss som allerede har brukt det opp, er det helt umulig. Hvis man ikke utnytter systemet.

Jeg begynner å bli en erfaren «kiosksurfer» etter hvert. Jeg er nemlig fra Stavanger, og der regner det hele året. Man lærer seg hvor man skal søke asyl. Og en kiosk byr definitivt på et mer behagelig miljø enn et busskur når det uler som verst.

En ting jeg har merket meg er at i noen kiosker kan man bli stående i en evighet uten at noen reagerer, mens fra andre blir man sendt på dør etter bare noen minutter. Problemet ligger i å sortere ut hvilke kiosker dette er, helst på forhånd slik at en slipper å bli

kastet ut i kulda igjen før en ve

Et problem for mange er de føler seg ille til mote når snoker rundt i hyllene. Men de ne virksomheten medfører en annen fare enn at man kan kastet tilbake ut i kulda. Og det ikke egentlig noe problem; bare å gå videre og lese artiklen ferdig i en annen kiosk. Å

Et godt eksempel på entypisk kiosksurfer

Domus

Herfra ble vi kastet ut etter bare 4 (fire!) minutter, til tross for at vi hadde kjøpt sjokolade for å kose oss med mens vi jobbet. Vi fikk ikke lest mer enn 10 sider av Larsons Gale Verden før et "Hei, har dokker tenkt å kjøpe det bladet, eller?" runget gjennom lokalet. Dess-

uten står skumle securitasvakter ofte og skuler på deg. Utvalget er heller ikke på topp, stort sett bare vanlig kiosklitteratur. Lokalet er trangt og lite, og dessuten nesten alltid fullt. Belysningen er grell.

Immaturus

Akademisk Kvarter

Blant de beste i undersøkelsen. Betjeningen opptrer uinteressert og lar deg være i fred. Eneste gang vi ble tiltalt, var da de ba om unnskyldning for å ha kommet til å skru av lyset, som forøvrig er behagelig dempet. Her rakk vi å lese fer-

dig Larsons Gale Verden, samt Tommy og Tigern før de stengte. Når det gjelder utvalget, er det tydelig at man satser kvalitet fremfor kvantitet.

Laudabilis

Narvesen - RiTø

Her fikk vi stå og lese lenge. Men det er trangt, dessuten masse mennesker som går forbi, så det kan føles litt masete. Lysstoffrør

gjør at belysningen blir grell og forholdsvis ubehagelig.

Haud ilaudabilis

Laudabilis prae ce
Laudabilis
Haud ilaudabilis
Non contemner
Immaturus

haritets navn tok derfor to av Utopias fotografer fatt på en liten undersøkelse for at også våre mest
 og utvalg i de av byens kiosker og forretninger som ligger slik til at de blir mye brukt av studenter.
 kterskalaen for sikkerhets skyld forklart i rubrikken nederst på siden).

omsøs gater

over 450 kroner hver på å surfe
 oss gjennom hyllene. Og som
 han vet - penger spart, er penger
 jent!

Mye spenning

Titanic sank på grunn av
 skjørhet i metallet skroget var
 konstruert av. Jeanette fra Hor-
 ten vil gjøre det med to stykker

prinsen Håkon Magnus fest med
 fotomodellvennene sine på by-
 belslottet i Bergen.

Dette er bare noen av de
 spennende opplevelsene vi fikk
 med oss i løpet av nevnte for-
 middag på byens kiosker og
 bladforhandlere. En kiosk er full
 av nyttig og unyttig kunnskap,
 eventyr og tragedier, mer eller
 mindre interes-
 sante, spennende,
 meningsløse, tå-
 pelige og ikke
 minst sanne his-
 torier fra virke-
 ligheten. I kiosk-
 litteraturen finner
 terapi mot det
 meste.

De viktigste
 kriteriene for en
 god kiosk må
 være at man kan
 stå uforstyrret og
 lese. Men et godt
 og variert utvalg
 er også av stor
 betydning. Mil-
 jøet rundt blad-
 hyllene er selv-
 sagt også avgjø-
 rende. Leselyset
 må være godt, og
 man må få arms-
 lag. Det skal væ-
 re romslig, og
 samtidig innredet
 på en slik måte at
 betjeningen ikke
 kan holde en un-
 der alt for god
 oppsikt. Men en
 riktig bra kiosk er
 ikke bare blad-
 hyller; kan den
 by på noe ekstra
 som for eksem-
 pel et bakeri, har
 du funnet et
 stamsted.

Noen tips

Nøkkelen til
 langlesing ligger
 i å ikke dvele for
 lenge ved hvert
 blad. Hvis du
 veksler jevnlig,
 sånn minst en
 gang i kvarteret,
 tror betjeningen
 at du ikke klarer
 å bestemme deg
 og lar deg lese i
 fred. Et annet råd
 er å holde seg un-
 na is og pommes
 frites mens du le-
 ser. Nøy deg med
 en sjokolade,
 eventuelt boller

og brus, men ikke for åpenlyst.
 Hvis betjeningen tror du sviner
 til bladene, er det på hodet ut.

Til slutt, husk, du «ser bare
 litt». Gi ikke opp om du blir for-
 talt at det ikke er lov å lese i
 bladene. Og om det verste skul-
 le inntreffe, er det jo bare å fin-
 ne en annen kiosk

Alle bilder: Georg Lundesgaard

antidig. Modesty Blaise sørget
 for at mafiaen ikke fikk fotfeste i
 Storbritannia. En kvinne i Eng-
 land er i stand til å leve lykkelig
 tross for at hun har fire ben.
 I forrige uke hadde skøyter-

1.0 - 1.5
 1.6 - 2.5
 2.6 - 3.2
 3.3 - 4.0
 4.1 - 6.0

U Truls Brekke

Kvaløya storkiosk - Storelva

En av våre favoritter.
 Etter å ha lest et halvt Mo-
 desty Blaise, ble vi budt
 smaksprøver på tyggegum-
 mi av betjeningen før de lot
 oss få fred til å lese resten

av bladet. Utvalget er over
 kiosknormalen. Belysningen
 er mild og behagelig.

Laudabilis

Prix - Prestvannet

Bladstativet er plassert
 like ved kassene, så det blir
 meget anstrengende, særlig
 i travle perioder som lør-
 dag formiddag. Men i og
 med at betjeningn stort sett
 er opptatt, kan du lese nes-

ten så lenge du vil. Utvalget
 er begrenset, og svekkes yt-
 terligere av total mangel på
 pornografisk litteratur.

Non contemnendus

Statoilstasjonen - Prestvannet

Dette er ille. Meget
 smalt utvalg, dessuten er
 bladene plassert under dis-
 ken, så det er umulig å lese
 uten midt i glaningen på

betjeningen. Dessuten er åp-
 ningstiden kort, så du kan li-
 ke gjerne gå tilbake til Prix.
 Det gjorde vi.

Narvesen - Stortorget

Meget godt utvalg i na-
 sjonal og internasjonal pres-
 se. Og her fikk vi stå en
 stund. Vi kom oss igjennom
 1995-filmene i Premiere,
 reiste til Madrid med Reis
 og leste en artikkel om kor-
 rekt eksponeringstid i Ame-
 rican Photography. Dessu-
 ten sjekket vi opp Lek sine
 bilder av venninnen til en

kamerat, og pløyet oss igjen-
 nom mesteparten av en ar-
 tikkel i Popular Science om
 hvorfor Titanic virkelig sank.
 Etter omlag tre kvarter kom
 en ung kvinne bort til oss.
 Med et søtt smil gjorde hun
 det på høflig maner det klart
 at vår tid var ute.

Laudabilis

Sterkt om voldtekt

Endelig setter Hålogaland Teater opp et samtidsdrama som setter fingeren på et viktig problem i samtida. Voldtekt.

Vepsen er et intenst drama på nesten to timer, uten pause, med både psykisk og fysisk dramatik. Et drama som drar deg inn i handlinga, uten at du har mulighet til å reservere deg. Dette er levende mennesker her og nå, et par meter fra deg. Og det er ikke Shakespeare fra 1600

tallet, Ibsen fra forrige århundre eller et stykke med halvparten russiske replikker. Nei, dette er et språk vi kjenner. Selv om steds- og egennavn lyder amerikanske er det som skjer skremmende og nært. For dette handler om noe universelt. Om vold, om hevn. Hva skjer med et menneske som nesten utset-

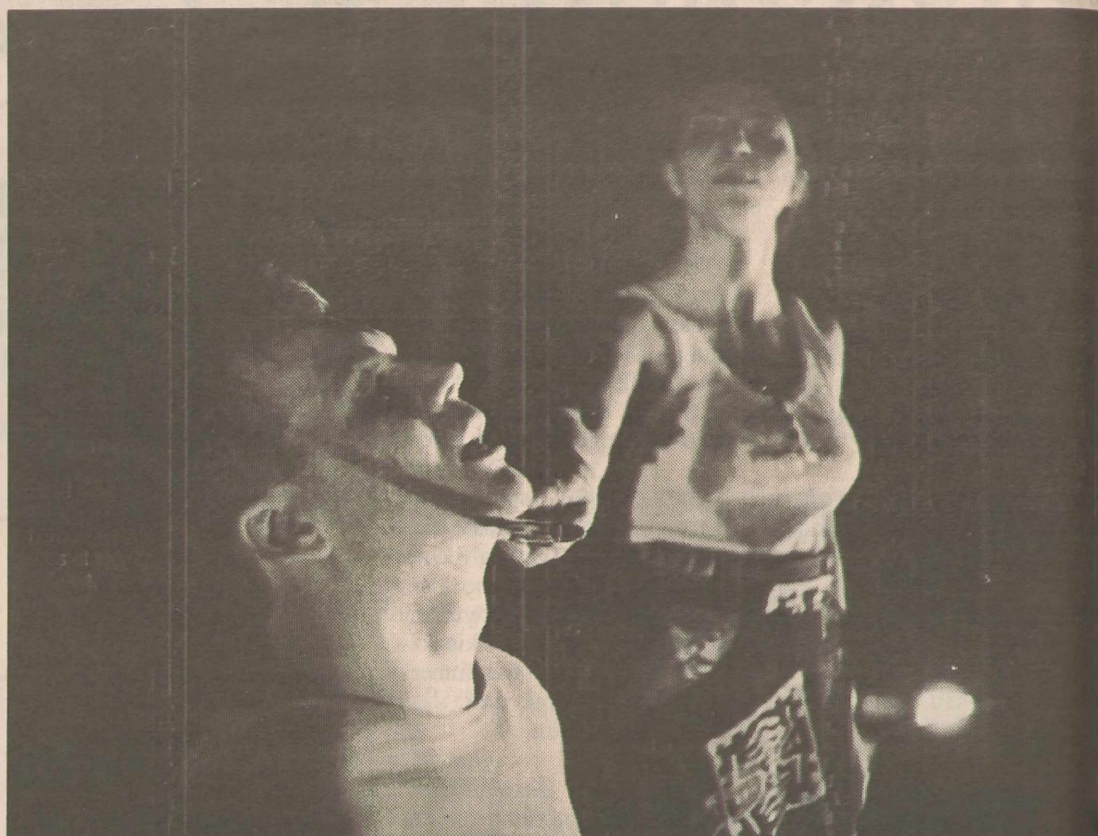
tes for voldtekt? Og hva driver voldtektsmannen?

Kritikk av rettsvesenet

Vepsen retter også en kraftig kritikk mot et rettssamfunn som ikke fungerer. Undersøkelser viser at under halvparten av voldtekter blir anmeldt, og av disse blir omtrent 70 % henlagt på grunn av bevisets stilling. Da er det kanskje ikke så rart at hovedrollen Maria, i Ingjerd Egebergs skikkelse, ikke vil tilkalle politiet. For da må hun gjennom en lang prosess med politi og domstol. Hun mangler bevis, det vil bli hennes ord mot hans. Deretter vil det bli han eller henne. Han sverger nemlig på å komme tilbake og ta det han ikke fikk denne gangen. Kan hun da leve et trygt liv? Kan hun da tørre å gå ut alene? Kan en måle skadene etter et brutalt voldtektsforsøk?

Øye for øye

I Vepsen skiftes rollene. Offeret blir bøddel. Og Maria skifter, hun blir hevntørstig og handlekraftig. Nå er det Raul som skal lide. Maria tar loven i egne hender. Raul skal få kjenne det samme som hun kjente.

Både fysisk og psykisk driv i Vepsen.

Er det riktig av henne å bli like ille som han? Eller er det eneste løsningen? Maria bor sammen med to jenter som etterhvert kommer hjem og finner en bun-

det mann i peisen. Nå drives alle tre ut i en ekstrem situasjon. Maria må først overbevise sine to venninner, og nærmest vise mot dem hva hun har gjennom-

Foto: Ola Røe / Hålogaland Teater

gått for at de skal forstå henne. Dette er noe av det sterkeste beste HT har levert på lang-

U Ellisiv Lindkvist

Brent barn leker best

Det lukter svidd hver gang nordmannen Inge Widar Svingen drar på jobb. Omgitt av intense flammer og sylskarpe barberblad utfører han dristige bragder få tør gjøre etter han. I Guinness rekordbok blir yrket hans karakterisert som «en ekstremt farlig aktivitet». Det er neppe en overdrivelse.

Han kaller seg selv fakiren Benifax, hvis opprinnelse forblir en stor gåte for oss. I snart 35 år har denne mørke, mystiske mannen reist land og strand rundt i fortvilte forsøk på å få oss nordmenn til å falle for slike orientalske krumspring. I hvilken grad denne gausdøl har lyktes med dette, skal være usagt. Men det er likevel ingen tvil om at denne fyren representerer et av de mest uvanlige bidragene til underholdningsbransjen i Norge.

Menneskelig tortur

Mens vi lider hver gang vi må gå barfott gjennom stikkende, nyslått gress på en av de tre varme sommerdagene her i nord, så ligger Benifax gjerne hele sommerferien på rygg på satanistiske spikermatter. Forhåpentligvis uten å snu seg alt for mye.

Verdensrekorder i verdensrekorder

Han er unik på flere måter. Ingen andre nordmenn har vært så mange ganger innom Guinness rekordbok; og til nå har Svingens mer tvilsomme aktiviteter ført til i alt 27 registrerte verdensrekorder. Dette er i over-tall av hva gjennomsnittsnordmannen klarer å prestere, skulle vi tro.

-Guinness rekordbok tilbød meg å sette verdensrekorder i å sette verdensrekorder, men jeg

takket nei. Ola Nordmann har enda ikke lært å sette ordentlig pris på det jeg foretar meg, sukker fakiren.

Likevel lar vi oss alle imponere av noen av rekordene hans. Tenk deg; i løpet av 2 timer skal Benifax ha klart å slukke ikke mindre enn 25 270 brennende fakler - kun ved hjelp av sin egen kropp. Og i nærmeste framtid vil han prøve å utsette verdensrekorden på flammeslukernes sprintdistanse: Slukke 150 fakler i løpet av 1 minutt og 57 sekunder. Dette forsåvidt også noe i overtall av hva gjennomsnittsnordmannen ville ha klart.

Tåle smerte

-En fakir er et menneske som kan gjøre smertefulle ting med kroppen uten å føle smerte, forteller Benifax få minutter etter et forrykkende show på Tromsø's storstue; Roger's.

-Ofte hører jeg journalister spørre om jeg kan stikke en nål gjennom handa eller noe lignende, men de vet ikke hva dette går

ut på. Jeg bruker flere timer på å «føle stedet» foran hver forestilling. Det krever en viss konsentrasjon, understreker Inge Widar Svingen.

Ild og flamme er sentrale redskaper i fakirens verktøykasse. Du er ingen mann før du kan beherske flammene:

-Du beviser din styrke ved å mestre smerten av blant annet flammer og nålestikk. Du trenger mye trening, forsikrer Benifax.

Fakir

fakir (arab. *faqir*), en fattig trengende person. I islams mystikk viser betegnelsen først og fremst til individets åndelige behov og avhengigheten til Gud. Tanken om at materiell fattigdom er et gode i Guds øyne kommer imidlertid også til uttrykk, og i islam betegner fakir er tiggermunk eller dervisj. I europeisk språkbruk har fakir fått den utvidete betydning av «orientalsk asket eller yogi.» (Aschehoug og Gyldendals store norske leksikon)

U Per Steinar Moen

-Du beviser din styrke ved å mestre smerten av blant annet flammer og nålestikk, mener Benifax. Foto: Georg Lundesgaard

Driv, roser og leopardsko

Navnet på gruppa gir assosiasjoner til klassisk korsang, men Midnigt Choir serverte frisk roots- rock' n roll på Rogers.

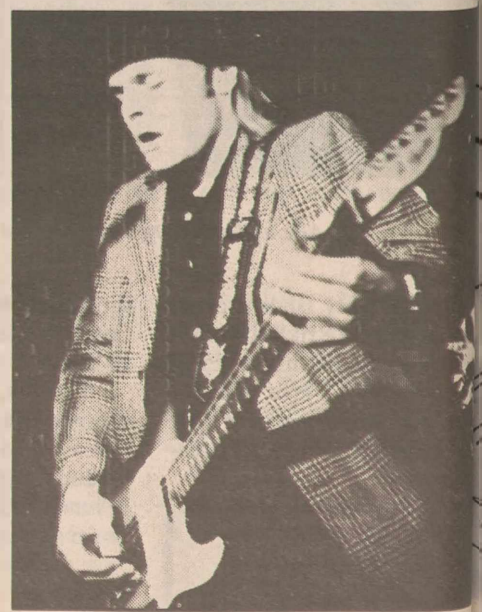
Publikum dansa og digga, og selv om salen var halvfull ble stemningen høy. Gutta var gode musikere, spesielt likte jeg sangen og det drivende gitar-spillet. Blant partier med vakre ballader fikk vi stødige rock-

låter uten det helt revolusjonerende. Med litt mer trøkk kunne man kanskje fått frysninger nedover ryggen. Repertoiret besto av sjøllaga stoff, men de spilte også endel velkjente coverlåter. Bandet er ennå forholdsvis nytt og ukjent, de har hittil gitt ut bare en CD. Vokalisten skålte med publikum, ettersom det var deres første svipptur innom Tromsø. Han var iført leopardsko og hadde roser på mikro-

fonstativet. Lyden var bra, lig bak i lokalet. I nest siste tok gutta spenntak og sendte en salve av drivende «Stemminga letta næsten ta», og gitaristen serverte en solo a' la Terje Rypdal. burde ha slått til litt oftere, fikk også utfolde seg fritt strannummeret, en melodios Isaac-låt. Kvelden bød ikke de helt spennende musikkopplevelser, men jeg gikk med en god magefølelse da jeg forlot Rogers denne kvelden.

U Marianne Schönberg

Vi fikk servert en flott solo i ekstranummeret, men hvorfor ikke oftere? Foto: Truls B.

Universitetsaksen

STUDVEST

UNIVERSITAS Under Dusken

Cupido til Studentparlamentet

Arbeidsutvalget i NSU Bergen (Studentstyret) har bedt bokhandelen Studia om å slutte å føle Cupido med begrunnelse i et 3 år gammelt studentpolitisk vedtak om at pornografiske blader ikke skal selges i Studia sine kosker. -Studentparlamentet har ikke fått noen orienteringer om dette. Dette er et forsøk på å overføre parlamentet og studentene, ved to medlemmer i Studentparlamentet, Jan Chr. Brøgger og Jan Ottesen. De uttrykker også skepsis over at arbeidsutvalget på denne måten kan være dømmende myndighet når verken politiet eller domstol har erklært Cupido lovlig. Det hører til historien at det selges kun et par Cupido i kassen på Studia, og ekspedi-

tørene lurer på om ikke studentpolitikere har andre og mer viktige ting å konsentrere seg om.

Bergen har blitt lurt

EURO-MARE er feilslått satsing av UiB. Mangelen på økonomiske ressurser og et spinkelt fagmiljø gjør det urealistisk å etablere et laboratorium for molekylær marinbiologi på Marineholmen, sier professor i bioteknologi Arne Jensen, fra UiT. Han uttrykker stor skepsis mot å bygge et laboratorium for molekylær marinbiologi i Bergen. Det finnes i dag intet senter for denne type forskning, alt er fordelt rundt i Norge. Bergen trenger 100 millioner kroner for å bygge et slik laboratorium, foreløpig er det bevilget 3,5 millioner i forprosjektering.

Akademika slaktes

Bokhandelen på Blindern blir slaktet både av studenter og lærere. Utvalget og den faglige kompetansen har blitt stadig dårligere ved Akademika blir det hevdet fra de fleste hold.

Plagsom musikk

Beboerne på Fjellbirkeland studenthybler blir plaget av høy musikk fra Universitetsidretten. Enkelte dager trenes det fra tidlig om morgenen til seint på kvelden. Det har blitt satt inn volumsperrer men disse er blitt brutt.

Arbeidskonflikt

For å få orden på økonomien i Puben på Samfundet er det blitt enighet om å endre på konseptet. Ønsket er å få et mer ungdommelig preg. For å få til dette er det forslått omorganisering og omplassering av de ansatte.

-Enkelte av oss har vært her i nærmere 30 år og det er bittert å bli skviset ut på denne måten, sier hovedtillitsvalgt for de ansatte.

Omorganisering

AVH som institusjon forsvinner som en følge av den nye universitetsloven. Dette fører til at studentpolitikken vil bli omorganisert.

AVH erstattes med tre fakulteter.

Firepårad

Hvor stor del av uka brukte du på UKA?

Stig Opdahl, 20 år, jus og human-biologi

-Ingenting! Jeg var i en rettsak hele uka, så jeg hadde dessverre ikke tid. Men jeg skulle gjerne fått med meg konserten til Olga Marie.

Åse-Lill Trondsen, gammel, russisk grunnfag

-JA! Mandag, tirsdag, onsdag, fredag, lørdag og søndag. Lørdagen og søndagen hadde vi en kor- og orkesterhelg; en forlengelse av UKA. Revyen var nok det beste.

Agnete Hagerup, 20 år, sosiologi grunnfag

-Bare en kveld; og det var under house-partyet på onsdagen. Skulle gjerne vært på Olga Marie-konserten og kanskje også studentrevyen.

Ørjan Karlinen, 21 år, antropologi

-Ingenting! Jeg var dessverre bortreist under hele UKA. Men jeg skulle ønske jeg var på revyen og konserten til Blomsterbarnebarna. Kanskje også house-partyet.

English summary

Rejecting statement from government

Norwegian politics concerning refugees, protects material values in Norway. Bliin B.Øwre has amongst others in SOS-racism come to this conclusion after the government's publication of a statement on their policy concerning refugees. This statement puts Norwegian refugee policy into a more restrictive direction.

Larger quota of scholarship

The Lånekassa has put forth a list of wishes for

the national budget for next year. Their wishes of increasing the quota of scholarship to 27 percent and to adjust the rates on interest according to the market rates are topping the list. But adjusting interests on student loans is not one of Hermes' priorities.

Ground floor at UB - closed for «grunn-» and «mellomfag»?

In order to give the «hovedfag»-students better facilities, it is suggested the study halls on the ground floor at UB will be changed into a study hall for the «hovedfag». «Fagutvalgene» at ISV has reacted hard on this. They demand that the problem concern-

ing the study halls is solved differently.

Demands open meetings

The «studentstyret» want the «universitetsstyret» to open their meetings. It has also been suggested in the new law of higher education that the meetings at the university must be open.

Lousy computer facilities for students

The PC-room at ISL/ ISV is often taken in purposes of teaching. For this reason more and more students are unable to use the computers for their assignments.

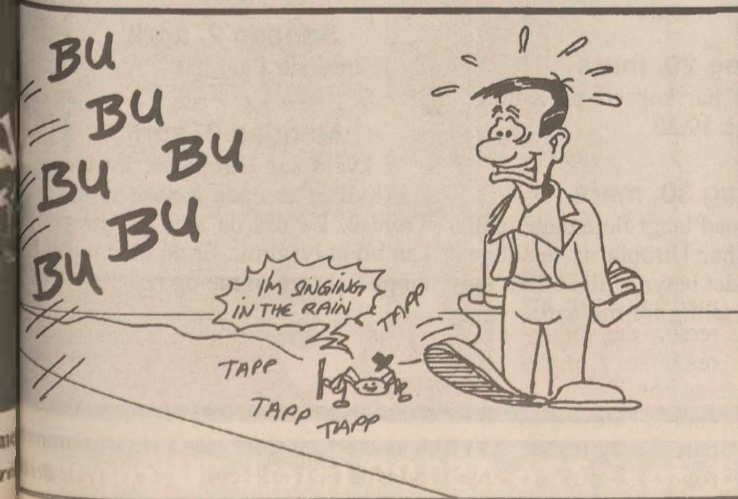
This is unsatisfactory for ma-

ny students who have a need for the computers in order to get their exams delivered.

Obtainable money

March 27th is when applications to the «fund of strategy», strategimidler, at SEMUT are due. Thomas Johansen urge students and scientists to apply. The total sum of money to be distributed is 340.000 kroner. Every year the centre for environment and development studies distribute a so-called strategy-fund. There are no limits to the sum of which you can apply.

Av: Joakim Christensen

Mens vi venter på Nord- Norge- banen...

Tida går, Utopia består og Nordnorge banen lar vente på seg. Noen ganger skjer det mye, andre ganger ikke fullt så mye og noen ganger svært lite. Uansett har vi alle en sjel som lever sitt indre liv. Og det kan vi ha mye moro av. Vet du om ytre eller indre ting som skjer, stikk innom Utopiakontoret og del glede og vrede med oss. Det blir lysere for hver kveld som går.

Tirsdag 21. mars

Internasjonal fest kl. 19.00 i VIP-rommet i Hovedgården. Arrangementet er ved SAIH og NSU, to studenter fra Bolivia og Sør-Afrika kommer. Ta med drikke. Bibelseminar på MH-bygget rom U7 205, kl. 19.00. Tema er: «Hvorfor skapte Gud mennesket?», ved Håkon og Nora Fjose. Arrangementet er ved TROKS. Jo Benkow er også i byen og skal snakke om hverdagsrasisme i Norge, på Aud. max. kl. 19.00.

Onsdag 22. mars

Scorpius arrangerer moteshow på Blårock kl. 20.00. Kanskje de samme klærne en ser der hver lørdag? Etterpå er det St. Patricks night på samme sted, litt på etterskudd feirer de irsk festaften med tema-kveld med utgangspunkt i Pogues. På kulturhuset er det «Halvdan-dagene» i dag og i morra, det vil si Halvdan Sivertsen med band.

Torsdag 23. mars

Likestillingsseminar på UiTø, det starter kl. 10.15 og holder på til klokka 16.00, det fortsetter i morgen til samme tid. Det tar opp *Blir*

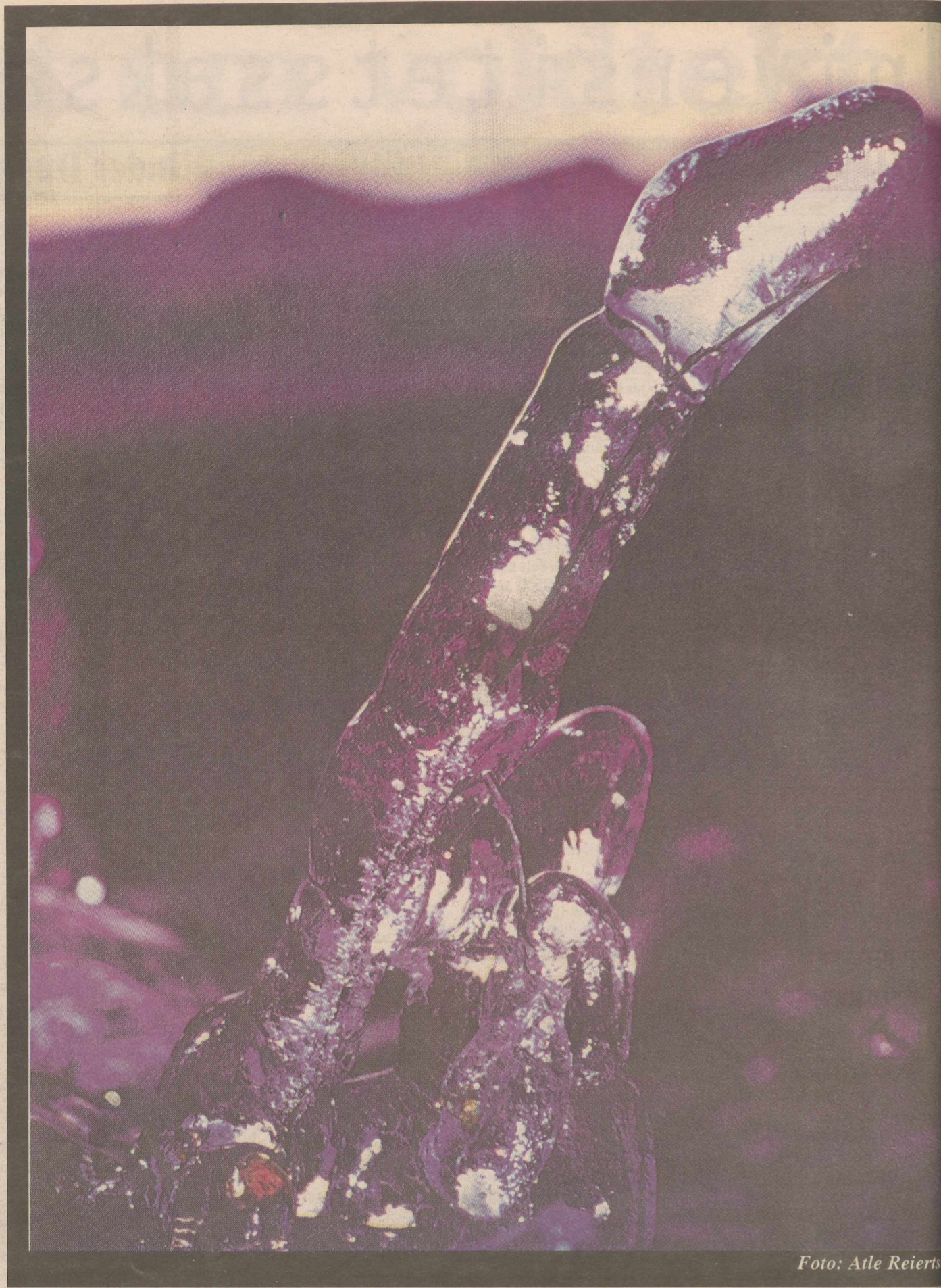

Foto: Atle Reiertsen

det likestilling av likestillingspolitikk, og er ved Kvinnepolitisk komite ved UiTø. Felles bønnekveld på Lagshuset kl. 19.00. Storgata 99 ved TROKS.

Fredag 24. mars

Lagsmøte på Bjerkely kl. 19.00 «Hva kjennetegner protestantismen?» skal diskuteres denne gangen. Godeste Petter Moltzau kjører showet i kveld som er ved TROKS. Etterpå kan du gå på nattvisning på Filmklubben og se Brødrene Quay, -Kortfilmer. Fire kortfilmer fra 80-tallet.

Lørdag 25. mars

Filmklubben viser Crush, New Zealandsk film fra 1992. Alison Maclean har manus og regi og hun utfordrer det feministiske tabuet mot å ta opp de mer grumsete sidene av forhold mellom kvinner, såsom konkurranse og sjalusi.

Søndag 26. mars

Internasjonal fest med god mat. på Fjellheim Bibelskole kl. 19.00 Storgt. 103, av og med TROKS. Er du lei av å gå på

alle TROKS sine arrangementer kan du gå å høre på Jan Eggum. Han er tilbake for å synge sine fine sanger, med meningsfylte tekster på Dampen, engang utpå kvelden.

Mandag 27. mars

Poetmos, bestående av fire studenter med tromme, bass, gitar og dikt spiller på Kjellern i nitida.

Tirsdag 28. mars

Den globale miljø- og fattigdomskrisa - hva må gjøres? Steinar Lem fra Framtiden i våre hender holder foredrag i Aud. max kl. 19.00.

Onsdag 29. mars

Kari Bremnes har konsert på Kulturhuset, storsalen kl. 19.30.

Torsdag 30. mars

Mars slår til med langt flere dager enn februar. Likevel har Utopia ny deadline allerede i dag og det betyr at alle bilder og tekster skal være ferdig før midnatt.

Fredag 31. mars

I dag kan du sikkert bli invitert på fest til en av dine 200 bekjente, hvis ikke må du kanskje revurdere din vennekrets.

Lørdag 1. april

Ole D. Mjøs inviterer til Åpenhet på koneret hans. Det starter kl. 10.00 med kurs i festtale holding. Kl. 12.00 gir Mjøs råd og kritikk til de som selv vil prøve. Ta med svcler. Etterpå har TROKS studentgudstjeneste i Domkirka kl. 19.00.

Søndag 2. april

1. april var i går det.

Mandag 3. april

I kveld ser Utopia 6, kveldens lys, hvilket er enda ganske mørkt Tromsø. La oss da anta at Utopia kan bli et lysglimt. Er du med møter du på Paletten til ros og ris.